

OMGEVINGSVISIE WESTVOORNE2030

24 januari 2017

De tuin van de Rijnmond

Gemeente Westvoorne

 KUIPER
COMPAGNONS

Omgevingsvisie Westvoorne 2030

De tuin van de Rijnmond

24 januari 2017

369.101.00

Gemeente Westvoorne

i | Inhoud

1 INLEIDING	9
1.1 Een kompas voor Westvoorne	9
1.2 Waarom een omgevingsvisie?	10
1.3 Luisteren, praten en debatteren	13
1.4 De opbouw van de omgevingsvisie	15
2 DE KRACHT VAN WESTVOORNE	21
2.1 Grote diversiteit aan fraaie landschappen	21
2.2 Veelzijdige, hoogwaardige natuur	21
2.3 Recreatieve kustgemeente	23
2.4 Krachtige kernen	25
2.5 Veel werkgelegenheid	26
3 MAATSCHAPPELIJK KRACHTENVELD	31
3.1 Behoud door ontwikkeling	31
3.2 Positie in de regio	31
3.3 Aandachtspunten, maatschappelijke trends en autonome ontwikkelingen	32
4 DE KOERS VAN WESTVOORNE	41
4.1 Westvoorne, de recreatieve voortuin van de Rijnmond	41
4.2 Deelgebieden met verschillende identiteiten	43
4.3 De natuurlijke kust	47
4.3.1 Identiteit	47
4.3.2 Koers op weg naar 2030	51
4.4 De actieve noordrand	57
4.4.1 Identiteit	57
4.4.2 Koers op weg naar 2030	61

4.5 Het veelzijdig landelijk gebied	65
4.5.1 Identiteit	65
4.5.2 Koers op weg naar 2030	71
4.6 De karakteristieke dorpen	79
4.6.1 Identiteit	79
4.6.2 Koers op weg naar 2030	86

5 UITGANGSPUNTEN EN ONTWIKKELINGEN

5	91
5.1 Landschap en erfgoed	91
5.1.1 Landschap	91
5.1.2 Archeologie en cultuurhistorie	95
5.2 Natuur en water	99
5.3 Recreatie en toerisme	103
5.4 Economie / werken	109
5.4.1 Recreatie en toerisme	109
5.4.2 Agrarische bedrijven	109
5.4.3 Overige bedrijvigheid	113
5.5 Leefbaarheid en voorzieningen	115
5.5.1 Voorzieningen	115
5.5.2 Onderwijs en jongeren	115
5.5.3 Kunst en cultuur	116
5.5.4 Zorg en welzijn	116
5.5.5 Sport en spel	117
5.6 Wonen	119
5.7 Verkeer en vervoer	121
5.8 Milieu, gezondheid en duurzaamheid	123
5.8.1 Een groene, gezonde en klimaatbestendige leefomgeving	127
5.8.2 Schone energie en energiebesparing	127
5.8.3 Een circulaire leefomgeving	129
5.8.4 Een duurzame gemeentelijke organisatie	129

6 VISIEKAART WESTVOORNE 2030	133
7 OP WEG NAAR UITVOERING	137
7.1 Monitoring, aanvulling en herziening	137
7.2 Financiën	138
7.3 Nadere uitwerkingen	139
7.4 Prioritaire projecten	141
7.5 Projectenmatrix	145
COLOFON	146

Inleiding | **01**

01 | Inleiding

1.1 Een kompas voor Westvoorne

De gemeente Westvoorne is een groene en recreatieve kustgemeente. Van oudsher zijn Oostvoorne en Rockanje de badplaatsen van Rotterdam en omgeving. Het strand, de duinen, het Oostvoornse en het Brielse Meer zijn ook vandaag de dag belangrijke trekkers van recreanten en deze gebieden herbergen bijzondere natuurwaarden. Ook het landschap achter de duinen heeft veel verschillende kwaliteiten: een aantrekkelijk en afwisselend gebied, met kronkelende dijken, oude kreeklopen en intieme dorpen. Kortom, Westvoorne is een geweldige plek om te wonen en om te ontspannen in een schitterende groene omgeving. Dat is een grote kwaliteit, zeker gezien de ligging van onze gemeente aan de rand van een sterk verstedelijkt gebied.

In deze visie worden de verschillende belangen vanuit landschap, de kernen, recreatie en toerisme, de agrarische sector en de gemeenschap samengesmolten tot een integrale ontwikkelingsrichting voor de periode tot 2030. We benoemen onze eigen identiteiten en zetten in op het behouden en verbeteren van deze identiteiten aan de hand van toekomstige ontwikkelingen: behoud door ontwikkeling.

De kaders worden zo helder mogelijk geschetst, maar de verre tijdshorizon maakt het onmogelijk en onwenselijk om nu alles exact te voorspellen. Deze visie is veel meer een route of een richting dan een hard einddoel op zichzelf, een uitnodiging om bij te dragen aan het behoud en de verbetering van onze omgeving. Voor een stevig fundament is op de achtergrond natuurlijk gewerkt met diverse prognoses.

Gebruik de omgevingsvisie niet als een horloge waarbij je van tevoren precies weet op welk punt de wijzer op een tijdstip staat, maar zie de omgevingsvisie als een kompas waarmee de richting wordt aangegeven.

Ons kompas is ingesteld op een aantrekkelijke, duurzame kustgemeente met behoud en versterking van de fraaie landschappen en het bijzondere natuurschoon, waar voor de bewoners en bezoekers voldoende te beleven is. Maar bovenal is ons vizier gericht op een goede woon- en verblijfskwaliteit in en duurzame inrichting van onze drie dorpen en in het buitengebied.

Westvoorne als tuin van de Rijnmond. Een tuin als plek voor ontspanning bij een woning of voor de rustzoekende recreant. De tuin verwijst echter ook naar de tuinbouw, de agrarische sector als belangrijke gebruiker en beheerder van de ruimte voor wie de tuin ook primair een bron van inkomsten is. Een tuin is ook een landschap met een cultuurhistorische waarde, ontstaan door natuurlijke processen of kunstmatige ingrepen. Natuurwaarden zijn ook in tuinen soms erg hoog, zeker in Westvoorne is dat het geval.

Dit beeld van de tuin willen we met de visie versterken en verder uitbouwen. Met deze kerngedachte nemen wij u graag mee op onze toekomstreis. Wij hopen u met deze omgevingsvisie te enthousiasmeren, te verleiden en te inspireren en u daarbij uit te nodigen om te komen met initiatieven en investeringen.

1.2 Waarom een omgevingsvisie?

Omgevingswet

Momenteel is de Omgevingswet in voorbereiding. De Omgevingswet is in het voorjaar van 2016 door de Eerste Kamer aangenomen en treedt naar verwachting in 2019 in werking. De Omgevingswet - die vele wetten over de leefomgeving vervangt - moet meer snelheid, flexibiliteit en samenhang brengen. In deze wet wordt het oude instrument 'structuurvisie' vervangen door de 'omgevingsvisie', waarin bijvoorbeeld ook het beleid voor water, milieu, verkeer en vervoer en sociaal-maatschappelijke aspecten wordt opgenomen. Elke gemeente is vanaf 2019 verplicht om een omgevingsvisie vast te stellen.

De belangrijkste verandering die de Omgevingswet beoogt met de omgevingsvisie ten opzichte van de structuurvisie is echter niet zo zeer het product, als wel de manier van werken van gemeenten in de toekomst en de houding die daarbij wordt aangenomen. Gemeenten moeten meer integraal werken vanuit uitnodigende ambities/waarden, in plaats van sectoraal vanuit normen en regels. Bovendien wordt de rol van gemeenten meer ondersteunend dan initiërend. Daarbij hoort ook het vereenvoudigen en versnellen van procedures. Het verschil zit dan ook vooral in de uitvoeringsstrategie en de daadwerkelijke uitvoering.

Met de voorliggende omgevingsvisie voor Westvoorne lopen we vooruit op de komst van de Omgevingswet. De visie nodigt vooral uit, is flexibel, geen harnas. Bovendien is de visie samen met alle relevante disciplines binnen het ambtelijk apparaat, maar ook samen met de bevolking en maatschappelijke partijen opgesteld. Hierdoor is de visie echt integraal, zoals wordt beoogd door de Omgevingswet. Niet de sectorale belangen, maar gemeenschappelijke waarden staan

centraal. Van belang daarbij is ook dat de omgevingsvisie niet af is na vaststelling. De visie zoals die nu voorligt, biedt het raamwerk waarbinnen we de komende jaren sectoraal beleid verder zullen uitwerken. Deze eerste Omgevingsvisie Westvoorne is dan ook nadrukkelijk een groeimodel, waarmee de komende jaren verder wordt gewerkt aan de integratie van alle beleidsaspecten die van invloed zijn op de leefomgeving in Westvoorne.

Een van de aanleidingen voor Westvoorne om een omgevingsvisie op te stellen is de noodzakelijke algehele herziening van de diverse bestemmingsplannen voor het landelijk gebied. Mede om die reden is deze eerste omgevingsvisie nog sterk gericht op het buitengebied. De komende jaren trekken we dit echter recht bij de verdere uitwerking.

Koers uitzetten

Met de omgevingsvisie zetten we de koers uit op weg naar 2030. Bij het uitzetten van die koers hebben we ons afgevraagd 'welke waarden vinden we als gemeente belangrijk en hoe kunnen we die koesteren?' Het behouden van die verschillende waarden maakt het soms noodzakelijk te veranderen. Door verandering ontstaat immers ook de mogelijkheid voor verbetering.

Er zijn allerlei omgevingsfactoren die invloed hebben op onze visie en missie. Ook spelen er complexe vraagstukken waar we in de omgevingsvisie een antwoord op moeten formuleren. Daarbij gaat het om landelijke trends als bijvoorbeeld de vergrijzing, gezinsverdunding, schaalvergroting, milieu- en klimaatproblematiek en individualisering, maar ook lokale aandachtspunten als de bereikbaarheid, het al dan niet ruimte bieden voor kwaliteitsverbetering van vakantieparken, transformatie naar een duurzame kustplaats die het hele jaar aantrekkelijk is en de recreatieve druk op de natuurgebieden. Er spelen in de gemeente verschillende opgaven, gedachten, initiatieven en ontwikkelingen die soms al heel concreet zijn, maar soms ook nog abstract of misschien nog wel helemaal niet bekend zijn. Daarbij vinden wij het belangrijk dat aan initiatieven van inwoners en ondernemers volop ruimte wordt gegeven. Dit vanuit de gedachte dat we als gemeente plannen en ideeën faciliteren, op voorwaarde dat ze bijdragen aan een verbetering van de leefkwaliteit en de duurzame ontwikkeling van Westvoorne.

Een zorgvuldige afstemming tussen al deze opgaven is cruciaal. De gemeente moet zich niet ad hoc gaan ontwikkelen, maar juist steeds - met de visie in de hand - blijven zoeken naar een meerwaarde door het versterken van de leefbaarheid, de economie, het landschap en de natuur in Westvoorne.

Onze gemeente kan niet los gezien worden van de grotere verbanden en is op het vlak van bijvoorbeeld infrastructuur, voorzieningen, de woningmarkt, recreatie en natuur onlosmakelijk verbonden met omliggende gemeenten en hogere bestuurslagen. Bovendien zijn er naast buurgemeenten, provincie en rijk nog vele andere partijen betrokken bij het beheer en de verdere ontwikkeling van specifieke onderdelen van de gemeente. Denk bijvoorbeeld aan het waterschap Hollandse Delta, terreinbeheerders als Natuurmonumenten en het Zuid-Hollands Landschap en ondernemers in de agrarische, recreatie- of andere sectoren. Gezamenlijk dragen al deze partijen een steentje bij aan de fysieke omgeving en het functioneren van de gemeente Westvoorne.

Wij willen met een heldere visie aangeven waar we met de gemeente naar toe willen. Zo kunnen we onze positie bepalen en - waar dat nodig is - stelling nemen. De omgevingsvisie is daarin de kapstok voor het toekomstig beleid en initiatieven. In de visie wordt ook nadrukkelijk het gemeentelijk milieu- en duurzaamheidsbeleid beschreven. De achterliggende gedachte is dat de beste kansen voor milieu en met name duurzaamheidsbeleid ontstaan als deze integraal deel uitmaken van het totaal aan het gemeentelijk omgevingsbeleid.

Daarnaast is de omgevingsvisie een integrale ruimtelijke vertaling van bestaand relevant beleid (lokaal, regionaal, provinciaal); de visie begint niet op nul. Tegelijkertijd vormt deze visie de basis voor nieuw op te stellen beleid.

Omgevingsvisie als dynamisch actieplan

Om ervoor te zorgen dat de visie niet in de kast beland maar echt tot uitvoering van projecten leidt, hebben we een hoofdstuk 'Op weg naar uitvoering' opgenomen (hoofdstuk 7). In dit hoofdstuk geven we aan hoe we onze ambities gaan verwezenlijken. Voor de verschillende (prioritaire) projecten gaan we in op aspecten (voor zover deze op dit moment bekend zijn) als:

- de rol die we als gemeente innemen: gaan we als gemeente zelf initiatief nemen bij een project of nemen we een faciliterende rol in, maar gaan we particuliere initiatiefnemers of andere overheden wel 'uitnodigen/verleiden' te komen met plannen?
- de uitgangspunten/randvoorwaarden voor de ontwikkeling;
- wie er betrokken worden;
- zijn er budgetten beschikbaar?
- de planning;
- eventuele verbanden met andere projecten;
- eventueel te verrichten onderzoeken;
- aanvullend op te stellen beleidsdocumenten.

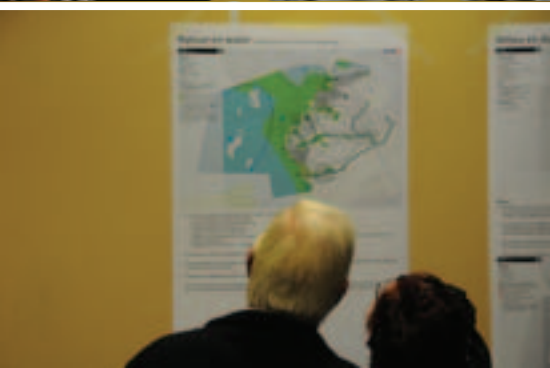
Echter - zoals eerder al is aangegeven - is de omgevingsvisie niet af na vaststelling, maar is de visie een groeimodel waaraan we blijven werken. Dat geldt in het bijzonder voor het uitvoeringshoofdstuk. Voor een aantal projecten kunnen we nu nog niet zo diep ingaan op (sommige van) bovengenoemde aspecten. In beginsel gaan we het uitvoeringshoofdstuk jaarlijks herzien, waarbij we de projectplannen steeds verder uitwerken en updaten. De omgevingsvisie wordt zo een dynamisch actieplan en een visie die 'altijd vers' is, zoals wordt beoogd met de omgevingswet. Overigens is op dit moment nog onduidelijk of/hoe kostenverhaal in de omgevingswet een plaats gaat krijgen. Het is op dit moment dan ook niet zinvol een paragraaf over kostenverhaal op te nemen in de omgevingsvisie. Dit aspect gaan we daarom eveneens de komende periode nader uitwerken in de 'updates' van de visie.

Een aparte status in dit kader is het sectorale gemeentelijke beleid voor de glastuinbouw. Als verdere uitwerking van de bestaande structuurvisie Glasherstructurering Westvoorne is een uitgebreid financieel-juridisch kader opgesteld om het bereiken van de specifieke doelen voor de glastuinbouwsector in onze gemeente te faciliteren. Onderdeel van dit kader is ook de verrekening van kosten voor bepaalde bovenplanse voorzieningen. Het gehele beleid zoals dat voor de glastuinbouwsector op dit moment functioneert, wordt integraal onderdeel van deze omgevingsvisie en blijft ook na de vaststelling van deze Omgevingsvisie onverkort van toepassing.

1.3 Luisteren, praten en debatteren

Zoals hiervoor aangegeven is afstemming tussen de verschillende disciplines binnen het ambtelijk apparaat van onze gemeente van groot belang om te komen tot een integrale visie die breed wordt gebruikt. Voor een echt integrale en breed gedragen visie is echter ook participatie door en communicatie met bevolking, belangenorganisaties en de politiek essentieel. Daarom hebben we een aantal dialoogavonden georganiseerd om alle inwoners de kans te geven reeds tijdens het opstellen van de (concept)visie mee te praten over de kwaliteiten en aandachtspunten in onze gemeente, alsmede over de gewenste koers voor Westvoorne op weg naar 2030. Ook hebben wij een open uitnodiging gedaan om ideeën en gedachten over de leefomgeving in Westvoorne in te dienen. Dit heeft geresulteerd in e-mails, telefoontjes en gesprekken met inwoners en bezoekers van Westvoorne.

Parallel aan de dialoogavonden met de bevolking hebben we met een klankbordgroep - bestaande uit belanghebbende partijen - een aantal maal van gedachte gewisseld. Hierbij is gesproken over 'waarden' in plaats van 'belangen'. We hebben gesproken over de belangrijkste

opgaven voor Westvoorne en ook over de kwaliteiten en identiteiten van de verschillende deelgebieden in onze gemeente en de daaraan te koppelen ontwikkelrichtingen.

Bij het opstellen van een visie op de toekomst van de gemeente is de jeugd misschien wel de belangrijkste groep om te consulteren. Daarom hebben we tijdens een aantal sessies gesproken met de jeugdraad om de wensen van jongeren mee te kunnen nemen in de visie. Ten slotte is deze visie mede tot stand gekomen aan de hand van interactieve bijeenkomsten met de reguliere raad(scommissie).

Met de verschillende bijeenkomsten hebben we gezamenlijk het proces van visievorming doorlopen en is steeds concreter toegewerkt naar de uiteindelijke omgevingsvisie. Tijdens de inspraakprocedure hebben alle inwoners en andere betrokkenen de mogelijkheid gekregen formeel een reactie te geven op het ontwerp van deze visie.

Wij hebben van diverse betrokkenen positieve reacties gekregen op het proces en het resultaat. Vooral de open en luisterende houding ten opzichte van ideeën en standpunten werd daarbij gewaardeerd. Ook is waardering uitgesproken voor de manier waarop in het voortraject gesproken kon worden over de conceptvisie met de kaarten en uitgangspunten in plaats van dat alleen pas in een formeel traject op bijvoorbeeld een ontwerpvisie kon worden gereageerd. Hierdoor was het goed mogelijk om gedachtevormende gesprekken open en transparant te voeren en in samenspraak met een divers gezelschap vooruit te kijken naar het Westvoorne van 2030. We hebben geprobeerd het proces van visievorming inzichtelijk te maken maar ook de inhoudelijke uitwerking helder en duidelijk te laten zien.

Voorstaande betekent niet dat elke opmerking uit het voortraject in de visie herkenbaar is, want er moeten soms immers keuzes worden

gemaakt. Zonder de inbreng van de vele betrokkenen in het proces had de omgevingsvisie er echter wel anders uitgezien. Door de constructieve en zeer positieve manier waarop we het gesprek over de omgevingsvisie hebben kunnen voeren, hebben ook wij als gemeentelijke organisatie een goede stap kunnen maken naar een integrale visievorming zoals de Omgevingswet die van ons gaat vragen. Op deze plek spreken wij dan ook graag een dankwoord uit aan alle personen en instanties die een bijdrage hebben geleverd aan deze visie.

Met deze omgevingsvisie dragen wij bij aan ons uitgangspunt om te denken vanuit de 'hoe kan het'-houding. In de voorbereiding hebben we veel gesproken over de manier waarop we initiatieven kunnen ondersteunen en er tegelijkertijd een bijdrage wordt geleverd aan de algemene kwaliteit van de leefomgeving in Westvoorne. Met deze visie als onderlegger gaan we daar de komende tijd concreet mee aan de slag.

1.4 De opbouw van de omgevingsvisie

In deze paragraaf beschrijven we de verdere opbouw van de visie. In hoofdstuk 2 vindt u een beschrijving van de kracht van Westvoorne. Wat maakt Westvoorne tot wat ze is en waarom is dat bijzonder? In dit hoofdstuk beschrijven we een aantal karakteristieke elementen die de belangrijkste kwaliteiten vormen van onze leefomgeving. Deze kwaliteiten willen we behouden en vormen daarom het vertrekpunt op weg naar de toekomst.

In hoofdstuk 3 geven we een beschrijving van het maatschappelijk krachtenveld zoals we dat in Westvoorne ervaren. Welke veranderingen zien we in onze samenleving, welke aandachtspunten zien we voor onze gemeente en welke krachten kunnen we nu misschien nog onvoldoende inschatten? U kunt dit hoofdstuk lezen als toelichting op de aanleidingen voor het opstellen van een omgevingsvisie.

In hoofdstuk 4 beschrijven we vervolgens de koers die Westvoorne kiest op weg naar het jaar 2030. In dit hoofdstuk ziet u de beschrijving van de verschillende delen van Westvoorne met een eigen karakter. Van elk deelgebied duiden we de kenmerken die de huidige identiteit vormen. Vervolgens geven we aan welke koers we op weg naar 2030 inzetten.

Hoofdstuk 5 gaat vervolgens in op de beleidsuitspraken die we aan concrete thema's koppelen. Voor elk thema geven we uitgangspunten, gericht op het verbeteren van de kwaliteit van onze leefomgeving. Behalve met tekst maken we deze ook zichtbaar op de bijbehorende kaarten.

In hoofdstuk 6 vindt u de visiekaart Westvoorne 2030. Op deze kaart ziet u de belangrijkste ambities, kansen en uitdagingen voor onze gemeente.

Tot slot vindt u in hoofdstuk 7 een toelichting op de manier waarop we onze visie kunnen realiseren. Welke mogelijkheden geven we als gemeente? Waar vragen we u over na te denken? In dit laatste hoofdstuk vindt u ook een toelichting op aspecten die nog moeten worden uitgewerkt of waar we al mee bezig zijn. Dit kan een concreet project zijn, een onderzoeksagenda of soms alleen maar een thema of onderwerp. Tot slot vindt u hier een eerste aanzet voor de manier waarop we deze visie gaan verwerken in het omgevingsplan.

De kracht van Westvoorne | **02**

02 | De kracht van Westvoorne

Kwaliteiten als piketpalen

Westvoorne is een uitgesproken groene en landelijke gemeente, met een grote diversiteit aan karakteristieke landschappen en natuurgebieden. Waar Voorne-Putten het 'buitengebied' van de Rijnmond vormt, neemt Westvoorne daarbinnen - op de kop van Voorne - als kustgemeente een bijzondere plaats in. Tegelijkertijd ligt Westvoorne naast de Rotterdamse haven. Er is dan ook veel werkgelegenheid in de directe nabijheid van onze gemeente. Deze combinatie van karakteristieken maken de gemeente Westvoorne tot een aangename en gewilde plek om te wonen, werken en recreëren en ze geven haar een keur aan kwaliteiten. Een belangrijk doel van de omgevingsvisie is dan ook om deze waarden in de toekomst te behouden en zo mogelijk te versterken. In de volgende paragrafen van dit hoofdstuk geven we de belangrijkste kwaliteiten weer. Deze kwaliteiten vormen de piketpalen voor de uit te zetten koers op weg naar 2030.

2.1 Grote diversiteit aan fraaie landschappen

Als gevolg van de dynamische ontstaansgeschiedenis van het eiland Voorne, waar de zee en de rivieren Rijn en Maas in een voortdurende strijd verwickeld zijn (geweest), heeft Westvoorne vandaag de dag een grote verscheidenheid aan landschappen. Het fraaie reliëfrijke duingebied van Voornes Duin (ongeveer twaalf meter hoog) scheidt het dynamische open landschap van de Noordzeekust (met de zee, het strand, de slikken en de platen) van de agrarische zeekleipolders (met open akker- en weidegebieden en natuurlijke kreekrestanten tussen dijken). Op de overgang van de duinen naar de vrij grootschalige open

polders liggen de zanderijen, die bestaan uit een kleinschalig, halfopen landschap met een afwisseling van weides, akkers, bosjes en houtwallen. In de binnenduinrand liggen ook bosrijke landgoederen, traditioneel op de overgang van hoog naar laag. De duinen zelf bestaan ook weer uit een afwisselend landschap van open duinen, struwelen, duinbossen, duinmeren, poelen, moerassen en bloemrijke graslanden. Langs de noordrand van de gemeente liggen het Oostvoornse Meer en het Brielse Meer, die landschappelijk onderling sterk verschillen. Het Oostvoornse Meer is omringd met rietland, bosjes, strandjes en duinen. Het Brielse Meer is gelegen in een halfopen en meer parkachtig landschap bestaande uit bospercelen afgewisseld met strandjes en ligweides. Deze grote variatie aan fraaie landschappen maakt onze gemeente tot een aantrekkelijke plek om te wonen, te werken en te recreëren.

2.2 Veelzijdige, hoogwaardige natuur

De grote variatie in landschapstypen resulteert in een bijzondere, veelzijdige natuur. De biodiversiteit in Westvoorne is zeer hoog. De grote diversiteit komt vooral voort uit de vele overgangen: de voortdurende afwisseling van droog en nat, hoog en laag, zonnig en schaduwrijk.

Voornes Duin is aangewezen als Natura2000-gebied: een natuurgebied van Europees belang. Dat is iets om trots op te zijn! Het is één van de meest soortenrijke duingebieden van West-Europa. Voornes Duin bestaat uit een afwisselend duingebied met twee grote duinmeren (Breede Water en Quackjeswater) en meerdere kleine poelen, moerassen, grote oppervlaktes duinbos en struweel, bloemrijke duingraslanden en natte

Historische ontwikkeling

De Maas mondde duizend jaar geleden uit op zee via een stelsel van geulen en kreken waartussen eilandjes lagen die bij eb droogvielen. De kust bestond uit zandplaten, slikken, schorren en kreken. De echte duinvorming begon rond 1200, waardoor de platen achter de duinen begroeid raakten en er eilandjes ontstonden. Op de hogere duinen vestigden mensen zich voor het eerst permanent en van daaruit zijn vooral in de 13e en 14e eeuw dijken aangelegd rondom de eilandjes. Zo ontstonden forse, ringvormige polders, zoals Polder Gouthoek (waarin de nederzetting Oostvoorne was gelegen) en Polder Oud-Rockanje (waarin vandaag de dag Rockanje is gelegen). Deze ringpolders vormen het 'oudland'; het zijn de oude zeekleipolders. De Strype (nu Strypsche Wetering) is een restant van een oude kreek die vroeger in verbinding stond met de zee, maar die tussen 1350 en 1400 werd afgedamd door de Vleerдамse Dijk tussen Rockanje en Strype. Tegen de ringdijken vormde zich door aanslibbing vanuit zee vervolgens nieuw buitendijs land. Deze aanwassen werden stelselmatig vanuit het oudland verder ingepolderd. Zo zijn de planmatig vormgegeven jonge aanwas-polders ontstaan: het nieuwland.

Met de afdamming van de Nieuwe Maas door de aanleg van de Brielse Maasdam in 1950 (bedoeld om verzilting van het zoete water op onder meer Voorne tegen te gaan) en de Brielse Gatdam in 1966 (waardoor het Oostvoornse Meer ontstond) is Voorne niet meer echt een eiland en is de natuurlijke dynamiek aan de noordrand verdwenen. Bovendien ging in de jaren zestig van de vorige eeuw de noordrand van het eiland volledig op de schop om ruimte te bieden voor de industrie van de Rotterdamse haven met opslagtanks,

schoorstenen en windmolens. Als buffer tussen het eiland en de haven is langs de oevers van het nieuw ontstane Brielse Meer en Oostvoornse Meer een aaneengesloten groengebied aangelegd dat zeer aantrekkelijk is voor allerlei vormen van recreatie. Aan de zuidzijde van Voorne is in 1971 de Haringvlietdam geopend, als onderdeel van de Deltawerken bedoeld om overstromingen zoals die van 1953 in de toekomst te voorkomen. De zeereep op de kop van Voorne wordt in zijn huidige vorm door kustversterkingsprojecten in stand gehouden.

In de laatste decennia zijn de dorpskernen van Oostvoorne en Rockanje flink uitgebreid: Oostvoorne vooral in het achterduingebied en later ook meer richting polder, Rockanje hoofdzakelijk in de oude ringpolder. Globaal gezien markeren beide dorpen nog steeds de overgang tussen een zand- en kleibodem.

duinvalleien. In de binnenduintrand ligt een aantal landgoedbossen met stinze flora.

De fauna is heel divers maar vooral de flora is zeer bijzonder: alleen al in de duinen komt meer dan de helft van alle ruim 1.500 Nederlandse plantensoorten voor. In tegenstelling tot veel andere duingebieden is er hier geen drinkwater gewonnen. Daardoor komen er nog vochtige en natte duinvalleien voor met veel bijzondere planten, zoals parnassia en slanke gentiaan. Zulke duinvalleien zijn zeldzaam geworden langs de Nederlandse kust. In de Schapenwei staan maar liefst vijf soorten orchideeën zoals de moeraswespenorchis en vleeskleurige orchis. Ook het Parnassiavlak bij het Oostvoornse Meer is voor de duinflora van zeer hoge waarde.

De rijke flora trekt weer veel vlinders aan, waaronder gewone soorten zoals de dagpauwoog, maar ook zeldzamere soorten als koevinkje, bont zandoogje en kleine parelmoervlinder. In de duinen broeden ook zeer veel vogelsoorten, zoals roodborsttapuit, nachtegaal en groene specht. De duinmeren Quackjeswater en Breede Water trekken veel moeras- en watervogels aan. Hier broeden bijvoorbeeld geoorde futen, aalscholvers, lepelaars en kleine zilverreigers.

Naast het duingebied is ook de Voordelta onderdeel van het Europese netwerk van natuurgebieden Natura2000. De zee, stranden, slikken en platen van de Voordelta zijn onder meer van belang voor gewone en grijze zeehond en voor veel futen, eenden, steltlopers, sterns en andere overwinterende vogelsoorten. Ook het Oostvoornse Meer is van belang voor veel overwinterende watervogels. De kust van Westvoorne vormt tegelijk een belangrijke schakel tussen andere kustgebieden, bijvoorbeeld voor trekvogels die de Noordzeekust volgen op weg naar het noorden of het zuiden.

In de zeekeleipolders herbergen vooral de kreken belangrijke natuurwaarden. Het herstel van de Strype heeft ervoor gezorgd dat langs de kreek veel riet-/moeras- en weidevogels voorkomen. De dijken zijn van belang voor sommige plantensoorten en bijbehorende vlinder- en andere insecten soorten. Laanbeplanting in het buitengebied is belangrijk als verbinding voor bosvogels en vleermuizen die de lanen gebruiken voor navigatie.

Verspreid in de polders liggen diverse kleinere natuurgebieden, zoals de Ommeloop bij Oostvoorne, het Annabos ten zuiden van Rockanje en Fort Pensersdijk bij Tinte. Ook is langs de binnenduintrand enige jaren geleden een groot areaal voormalige tuinbouwgrond als natuurgebied ingericht bij de Middelweg en Langeweg ten noorden van Rockanje. Door de aanleg van dergelijke nieuwe natuur wordt de robuustheid van de natuurgebieden versterkt. Naast de grote natuurgebieden kunnen ook kleine landschapselementen als poelen en houtsingels een cruciale rol spelen in het goed functioneren van het ecologisch systeem van Westvoorne.

Binnen de dorpskernen is het aantal grondgebonden woningen groot. Waar aandacht wordt besteed aan inrichting en beheer kunnen de bijbehorende tuinen en erven van groot belang zijn voor flora en fauna, soms mede in combinatie met de bebouwing zelf. Ditzelfde geldt uiteraard voor de woningen, erven en tuinen in het buitengebied.

2.3 Recreatieve kustgemeente

De ligging aan de kust met het strand en de duinen maakt onze gemeente tot een recreatieve trekker van formaat. Het badstrand van Rockanje trekt op warme dagen grote aantallen bezoekers, uit binnen- en buitenland. Hier komen veel zonzonbidders, waaronder relatief veel families met jonge kinderen. Er zijn in totaal zes strandpaviljoens aanwezig. Het

Zeer schoon en veilig strand

Het strand van Westvoorne staat in de Europese top tien van zeer schone stranden en is in het bezit van zowel de Quality Coast Gold Award als de Blauwe Vlag. De Quality Coast Award is een internationaal keurmerk voor duurzame kustgemeenten. De Blauwe Vlag is een internationale milieuonderscheiding die jaarlijks wordt toegekend aan stranden die schoon en veilig zijn.

strand bij Oostvoorne en het strand op de zuidpunt van de Maasvlakte worden vooral op windrige dagen bezocht door grote aantallen wind- en kitesurfers. Maar er zijn ook altijd delen van het strand te vinden waar rustzoekers kunnen struinen of een rit te paard kunnen maken.

Dergelijke tochtjes kunnen goed gecombineerd worden met een route door de duinen. De fraaie duinen en de landgoederen in de binnenduinstrand trekken natuurliefhebbers van heinde en verre. Juist de aanwezigheid van het fraaie duingebied maakt de Westvoornse kust zo aantrekkelijk.

Het Oostvoornse Meer biedt ook veel recreatieve mogelijkheden. In het Oostvoornse Meer kan worden gedoken naar oude scheepswrakken en het meer trekt veel windsurfers. Rondom het meer liggen een paar strandjes en er zijn wandel-, fiets-, ruit- en mountainbikeroutes. Voor natuurliefhebbers is het gebied ook interessant, vooral aan de zuidzijde bij het Groene Strand. Verder liggen er verspreid rondom het meer enkele horecavoorzieningen.

Het Brielse Meer is populair onder watersporters. Er zijn jachthavens en strandjes langs het meer. Langs de zuidzijde loopt een fietspad tussen Oostvoorne en Brielle.

Langs het Brielse Meer is ook veel verblijfsrecreatie aanwezig, waaronder het grootste vakantiepark in onze gemeente: het Kruiningergors. Ook achter de duinen bij Oostvoorne en Rockanje liggen verscheidene campings en vakantieparken. Rondom Oostvoorne en Rockanje zijn bovendien enkele hotels aanwezig. Oostvoorne en Rockanje vormen als groene dorpen met hun voorzieningen en goede ligging ten opzichte van de duinen en het strand een goede uitvalsbasis voor recreanten. Ook de aanwezige cultuurhistorische waarden dragen daar aan bij, zeker in Oostvoorne waar de burcht uit de 15e eeuw een prominente plaats inneemt in het dorp.

Het agrarische buitengebied is behalve een economisch waardevol productielandschap ook een aantrekkelijk gebied voor recreanten. De dijken vormen fraaie, doorlopende fietsroutes. Langs de oude kreek de Strype is - in het kader van het kreekherstel - een kreekpad aangelegd voor voetgangers. De recreatieve functie van het landschap is zowel van belang voor onze bezoekers als voor de eigen inwoners van Westvoorne.

2.4 Krachtige kernen

Westvoorne is een zeer aangename gemeente om in te wonen. Er wonen ruim 14.000 inwoners, merendeels in de dorpen Oostvoorne, Rockanje en Tinte. Ook het recreatiegebied Kruiningergors is aangeduid als bebouwde kom. Deze aanduiding heeft echter vooral te maken met de dichte bebouwing met een groot aantal recreatiewoningen en is vooral vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid. Het recreatiepark is uiteraard niet te vergelijken met Oostvoorne, Rockanje of Tinte.

Oostvoorne en Rockanje zijn groene dorpen, gelegen te midden van fraaie landschappen en natuurgebieden op de rand van duin en polder. Je loopt of fietst zo door de duinen naar het strand of juist de polders in. Tinte is een kleine kern op het kruispunt van dijken in de oude zeekeulpolders, middenin het agrarisch polderlandschap.

Oostvoorne en Rockanje beschikken over een lokaal voorzieningenniveau. De detailhandel is in beide dorpen gericht op de dagelijkse boodschappen. In beide dorpen zijn ook verschillende basisscholen, sportvelden (voetbal, tennis en in Rockanje ook hockey) en zorgvoorzieningen (woon-zorgcomplexen, huisartsen, tandartsen, fysiotherapeuten en andere zorgverleners). In Tinte zijn enkele sociaal-maatschappelijke basisvoorzieningen aanwezig en wordt gewerkt aan plannen om hiervoor een plek te behouden in de vroegere basisschool Tintestein.

Alle drie de kernen hebben een kleinschalige, dorpse sfeer. Er is een actief verenigingsleven met een stevige sociale infrastructuur, met vele vrijwilligers. De gemeenschapszin ('sociale cohesie') is groot. Aan de zuidooststrand van Oostvoorne ligt de nieuwe multifunctionele accommodatie De Meander. De Meander heeft een ruime ontmoetingsruimte (muziek, bewegen), een sporthal, een oefenruimte en een zwembad. In het centrum van Oostvoorne ligt Cultureel Centrum De Man dat gebruikt wordt voor bijeenkomsten en vergaderingen. In Rockanje doet Sport en Cultureel centrum De Merel dienst als ontmoetingsplek, vergaderruimte en sporthal.

In onze gemeente worden jaarlijks ongeveer 70 evenementen georganiseerd in verschillende soorten en maten en met een verscheidenheid aan functies. Rockanje, Oostvoorne en Tinte hebben - naast incidentele festiviteiten - alle drie hun eigen jaarlijks terugkerende evenementen op het gebied van sport, cultuur en vermaak, zowel binnen als buiten. Op dit moment zijn er twee aangewezen evenemententerreinen: de Hofwei te Oostvoorne en de Drenkeling te Rockanje. In Tinte is geen evenemententerrein aangewezen; kleinschalige evenementen hebben daar in de regel plaats op het veldje bij de Weidehof. Daarnaast worden verspreid in het landelijk gebied allerlei evenementen georganiseerd waarvoor vaak tijdelijk gebruik wordt gemaakt van een weiland. Een goed voorbeeld is het jaarlijkse Zomerfeest van Tinte. De evenementen dragen bij aan de levendigheid in de dorpen en hebben een functie op het gebied van leefbaarheid, cultuur, recreatie/toerisme en de lokale economie.

2.5 Veel werkgelegenheid

In Westvoorne woon je 'buiten' in een aantrekkelijke landelijke gemeente aan de kust. Toch liggen de haven- en industriegebieden van de Maasvlaktes en Europoort direct ten noorden van Westvoorne, terwijl in Spijkenisse het metronetwerk rechtstreeks verbinding geeft met het centrum van Rotterdam. Door de aanleg van de Erasmuslijn, de A4-Noord en in de toekomst de Blankenburgverbinding is ook Den Haag en het noordelijke deel van de Metropoolregio steeds beter bereikbaar. Op Voorne-Putten zelf zijn daarnaast concentraties van bedrijven te vinden in Spijkenisse, Hellevoetsluis en Brielle. Uitbreiding van bedrijventerreinen in de regio Voorne-Putten zal zich de komende periode vooral concentreren bij Hellevoetsluis (Kickersbloem III).

Kortom, er is veel werkgelegenheid in de omgeving en onze gemeente kent dan ook een relatief hoge pendel. Maar ook binnen Westvoorne zelf is veel werkgelegenheid te vinden. In onze gemeente liggen twee gemengde bedrijventerreinen: De Pinnepot in Oostvoorne en Moolhoek in Rockanje. Deze terreinen zijn vooral gericht op lokale bedrijvigheid en er zijn bedrijven uit de sectoren bouw, groot-/detailhandel, industrie en vervoer en opslag aanwezig. Daarnaast biedt het bestemmingsplan voor het glastuinbouwgebied Tinte mogelijkheden voor ontwikkeling van een bedrijventerrein specifiek gericht op ondersteuning van het glastuinbouwgebied. Tot nu toe is dit terrein echter nog niet tot ontwikkeling gekomen. Samen met de winkels in de centra van Oostvoorne en Rockanje zorgen de bedrijventerreinen voor een groot aandeel in de werkgelegenheid in Westvoorne.

De recreatiesector (vooral de horeca) levert eveneens relatief veel banen. De recreatiebedrijven zijn ruimtelijk minder geconcentreerd en bevinden zich verspreid langs de brede kustzone en in de dorpen. De sector is zeer divers. Het gaat om hotels en pensions, restaurants en strandpaviljoens,

campings en recreatieterreinen maar ook om bed & breakfasts en bedrijven die zich richten op outdoor-activiteiten of het verzorgen van sportlessen.

Van oudsher is ook de landbouw een belangrijke economische sector en dan vooral de akkerbouw en de (glas)tuinbouw. Door de voortgaande schaalvergroting loopt het aantal bedrijven in deze sector al decennia terug. Ondanks deze ontwikkeling blijft de agrarische sector een belangrijke ruimtegebruiker in Westvoorne. Zoals op heel Voorne-Putten beslaan de akkerbouw- en de open grond tuinbouwsector maar ook de (melk)veehouderij grote oppervlaktes open agrarisch gebied. Doordat de glastuinbouw zich steeds meer concentreert in de glastuinbouwgebieden Tinte en Vierpolders en doordat de intensieve veehouderij in Westvoorne - net als elders op Voorne-Putten - nagenoeg geheel is verdwenen, is de grondgebondenheid van de agrarische sector in de overige delen van het buitengebied steeds groter geworden.

Hoewel het aantal agrarische bedrijven afneemt, vormt zeker in de grondgebonden takken, het familiebedrijf nog steeds de basis. Vaak worden op deze grotere bedrijven naast familieleden inmiddels ook weer werknemers van buiten ingezet of wordt door samenwerking tussen verschillende bedrijven het beschikbare (arbeids)kapitaal beter benut.

Door de veranderingen in de agrarische sector is ook het karakter van de traditionele agrarisch-verbonden bedrijvigheid veranderd. De toeleverende en dienstverlenende bedrijven zijn zich naast de agrarische sector steeds meer gaan verbreden naar andere sectoren, zoals de weg- en waterbouw, onderhoud van openbaar gebied, groen en natuur of de levering van diensten en producten aan particulieren (bijvoorbeeld paardensport of tuinaanleg- en onderhoud). Veel van de bedrijven in Westvoorne hebben daardoor ook een regionaal werkterrein.

Ook de zorgsector biedt veel arbeidsplaatsen. In de toekomst zal het aantal traditionele verzorgingshuizen weliswaar afnemen, maar de werkgelegenheid in deze sector zal op peil blijven en zich meer richten op zorg aan huis (extramuralisering). Een belangrijke omstandigheid hierbij is het relatief hoge aantal senioren in Westvoorne. Dit aandeel zal naar verwachting de komende decennia nog verder toenemen.

Tot slot kent ook Westvoorne een duidelijke groei van eenmanszaken en zzp'ers. Deze bedrijvigheid kenmerkt zich door de relatief beperkte ruimtelijke impact omdat zij vaak aan of vanuit huis wordt uitgeoefend. Voor de werkgelegenheid wordt deze categorie echter steeds belangrijker. Ook hier is het belang van de ligging nabij één van de mainports van Nederland groot.

An aerial photograph of a rural landscape. In the center, there is a large, irregularly shaped pond surrounded by a light-colored, sandy or silty area. To the left of the pond, there is a large green field. To the right, there is a dense line of trees and a road. In the foreground, there are several buildings, including a large white house with a dark roof and a smaller building with a red roof. The background shows more fields and scattered houses. The text "Aandachtspunten voor de toekomst | 03" is overlaid in white, bold, sans-serif font in the lower right quadrant of the image.

Aandachtspunten voor de
toekomst | **03**

03 | Aandachtspunten voor de toekomst

3.1 Behoud door ontwikkeling

De kwaliteiten zoals die in het vorige hoofdstuk staan beschreven, laten zien dat er veel is om trots op te zijn! Onze gemeente is mooi zoals deze nu is. De belangrijkste opgave voor de toekomst is dan ook deze waarden te behouden en waar mogelijk te versterken. Dat gaat niet vanzelf. Om te behouden is hier en daar ook verandering noodzakelijk. Bestaande aandachtspunten, autonome ontwikkelingen en maatschappelijke trends maken het noodzakelijk mee te bewegen en te blijven werken aan kwaliteit en leefbaarheid. Ze vormen soms bedreigingen, maar bieden gelukkig vaak ook kansen voor verbetering. We willen hier in deze omgevingsvisie vroegtijdig op inspelen, zodat we voorbereid zijn op de toekomst en onze gemeente kunnen blijven verbeteren. Daarbij kijken we nadrukkelijk naar onze positie in de regio. In alle gevallen gaan wij uit van de kracht van Westvoorne binnen de regio en zien we de uitdagingen die op ons pad komen met een positieve blik tegemoet.

3.2 Positie in de regio

Het bepalen van de positie van Westvoorne in de regio is een belangrijk uitgangspunt voor de omgevingsvisie. Tegelijkertijd kan die 'regio' op verschillende niveaus worden gezien. Westvoorne is één van de vier gemeenten op het eiland Voorne-Putten. Daarnaast is Westvoorne onderdeel van de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag en behoren we tot de provincie Zuid-Holland. Op allerlei vlakken wordt binnen deze verbanden samengewerkt. Tegelijkertijd is de invulling van de 'regio' steeds vaker een wisselend begrip, per taakgebied, deelonderwerp of

moment in de tijd anders. Gesprekspartners wisselen, invloeden komen uit verschillende gebieden en de gevolgen van beleid of ontwikkelingen elders in Europa, of zelfs de wereld, werken op steeds weer andere manieren door in de lokale leefomgeving.

Als we bijvoorbeeld kijken naar het onderwerp 'natuur' dan zien we dat Westvoorne deel uitmaakt van de grotere structuren langs de Zeeuws-Hollandse kust. Het zeegebied is onderdeel van de Voordelta, maar haakt via het Haringvliet ook aan op het riviersysteem van Rijn-Maas-Schelde. De duinen hebben een functie in het Europese ecosysteem van kustduingebieden, maar daarnaast ook een waterstaatkundige functie voor (West-)Nederland. Met het project 'Kreken Kweken' wordt gewerkt aan het verbinden van de diverse kreekrestanten op Voorne-Putten en daarmee van verbinding van duinen en polders.

Voor de grondgebonden agrarische sector maakt Westvoorne deel uit van de zuidwestelijke delta, waarbij er bijvoorbeeld relaties zijn met Goeree-Overflakkee en de Hoeksche Waard. De glastuinbouwgebieden op Voorne-Putten hebben daarbij echter misschien meer een relatie met de greenport Westland/Oostland, waar ook het dienstverlenend tuinbouwcluster bij Barendrecht/Ridderkerk onder valt. Sommige agrariërs zijn bijna geheel regionaal georiënteerd, voor andere bedrijven zijn ontwikkelingen in Nieuw-Zeeland soms relevanter dan die in Zeeland.

Voor de woningmarkt kijken we op het schaalniveau van Voorne-Putten, maar voor bepaalde woningtypen kunnen er in de toekomst ook andere regio's van toepassing zijn. Denk aan sommige exclusieve woningen in de duinen of op de zanderijen.

Recreatief fungeert Westvoorne traditioneel als seizoensbestemming voor het zuidelijke deel van het Rotterdams stedelijk gebied en iets minder voor delen van Brabant en oostelijk Nederland. De stranden bij de Maasvlakte en het Oostvoornse Meer trekken naast veel Nederlandse echter ook Duitse kitesurfers uit het Ruhrgebied. Bezoekers uit België komen naar Voorne omdat de kust nog zo weinig bebouwd is, iets wat men aan de Vlaamse kust mist.

Afhankelijk van thema, onderwerp of moment in de tijd varieert de positie van Westvoorne in verschillende regio's dus steeds vaker. Enerzijds vraagt dit om een flexibele houding in processen, anderzijds is een aandachtspunt ook zeker het bepalen van de eigen positie en het bewust zijn van de eigen kracht zodat we onze plek in de regio op kunnen eisen.

Een specifiek aandachtspunt is dat de gemeenteraden van Brielle, Hellevoetsluis en Westvoorne in het voorjaar van 2016 hebben ingestemd met een voorstel om te komen tot een fusie van de ambtelijke organisaties. Beoogd wordt vanaf 2018 te werken met een organisatie voor de drie zelfstandige gemeenten.

3.3 Aandachtspunten, maatschappelijke trends en autonome ontwikkelingen

In deze paragraaf geven we een overzicht van de belangrijkste aandachtspunten, trends en autonome ontwikkelingen die relevant zijn voor de toekomstige ontwikkeling van onze gemeente.

Vergrijzing, ontgroening, verdunning en arbeidsmigratie

De vergrijzing, die haar hoogtepunt rond 2040 bereikt, heeft vooral gevolgen voor de vraag naar seniorenwoningen en woon-zorgcomplexen en de recreatiebehoefte. De vergrijzing is in Westvoorne relatief sterk

ten opzichte van andere gemeenten op Voorne-Putten, net als de ontgroening. Om ontgroening tegen te gaan is het belangrijk rekening te houden met de vestigingsfactoren voor jongeren (voorzieningsniveau, woonkwaliteit, bereikbaarheid). Daarnaast is sprake van woonverdunning. Dit betekent dat per woning gemiddeld minder mensen wonen. Het gevolg hiervan is dat zelfs bij een gelijkblijvend inwonertal, toch extra woningen gebouwd moeten worden om aan de vraag te voldoen. Dit kan dan echter wel een ander type woning zijn. Uit onze woonvisie volgt dat de woonverdunning naar verwachting van 2,31 personen per huishouden in 2010 afneemt naar 2,10 in 2030, waarna sprake zal zijn van stabilisatie. Verder is de arbeidsmigratie, in onze gemeente veelal uit Duitsland en Oost-Europa, van invloed op de kwantitatieve en kwalitatieve vraag naar woningen.

Veranderende woningbehoefte

De laatste jaren is er, vooral in Oostvoorne, een vrij hoge productie van nieuwe woningen geweest. Dit heeft - mede door de crisis op de woningmarkt - geleid tot een snel opgelopen verkoopvoorraad, die nog niet door de markt is geabsorbeerd. In de afgelopen jaren zijn bovendien relatief veel appartementen toegevoegd aan de woningvoorraad, vooral in het dure segment en gericht op senioren. Dit woningtype verkoopt en verhuurt niet zo snel als verwacht, hoewel er aan dit type goede kansen worden toegedicht op Voorne-Putten. Volgens de prognoses stijgt de woningbehoefte in Westvoorne de komende jaren licht, met een piek in 2020, waarna mogelijk een beperkte daling optreedt tot 2030.

Crises en transities

De financiële en economische crisis hebben diepe sporen achtergelaten in de boekhouding van veel overheden, woningcorporaties en bedrijven. De komende jaren staan hopelijk in het teken van herstel en groei, waarbij de vraag is hoe eventuele structurele veranderingen in bepaalde sectoren hun doorwerking zullen hebben. Een andere belangrijke transitie is het

inspelen op de klimaatverandering. Dit vraagt onder andere veel en grote investeringen op de lange termijn. De economische situatie maakt ook dat duidelijke keuzes gemaakt moeten worden tussen ontwikkelingen waarin nog wel en waarin niet meer geïnvesteerd wordt. Ook de sociale transitie vraagt van gemeenten extra inspanningen omdat taken in het sociale domein (onder meer de zorg) van het rijk zijn overgedragen aan gemeenten. Burgers zullen hierdoor nieuwe sociale verbanden met elkaar aangaan. Alhoewel het vooralsnog moeilijk te voorspellen is welke vraagstukken dit precies oplevert, is het wegens de verwachte ruimtelijke effecten wel belangrijk om ze te betrekken in de omgevingsvisie. Voor Westvoorne betekent het ook dat ontwikkelingen niet altijd vanzelf gaan maar soms aangejaagd moeten worden. De gemeente heeft een open en positieve houding ten opzichte van initiatieven afkomstig van inwoners en ondernemers uit de gemeente zelf.

Individualisering en gemeenschapszin

De laatste decennia is een individualisering van de samenleving opgetreden. Beleidsmakers maken zich soms zorgen om de sociale cohesie. Ook al is er naast individualiteit een hang naar meer gemeenschapszin, keuzevrijheid is nog steeds bepalend. Ook omdat er minder geld is, verwacht de overheid meer inzet van bewoners. De participatiemaatschappij vraagt veel van mensen en het is daarom van belang dat de gemeente passende ondersteuning biedt. Een specifiek aandachtspunt zijn de veranderingen in de zorg. Onze bevolking wordt gemiddeld steeds ouder, terwijl de manier waarop het zorgstelsel is ingericht sterk aan het veranderen is. De verzorgingsstaat zoals die in de jaren '50 tot '70 van de vorige eeuw is opgebouwd verdwijnt. Het zorgstelsel wordt steeds meer ingericht op individuele beoordeling en financiering van noodzakelijke zorg. Dit vraagt aandacht voor een collectieve gedachteverandering die leidt tot een nieuwe vorm van gemeenschapszin. Door de decentralisatie van zorgtaken naar de lokale overheid ligt hier ook een opgave voor ons als gemeente.

Mobiliteit

De mobiliteit neemt toe doordat mensen zich over steeds grotere afstanden verplaatsen. Daarmee is het voorzieningen- en woonvraagstuk sterker een regionaal vraagstuk geworden. Daarentegen is er ook een - door de vergrijzing - groeiende groep die minder mobiel is en die juist meer op de woonplaats gericht zal zijn. Ook jongeren vragen om een andere aanpak van het mobiliteitsvraagstuk, met name diegenen die niet kunnen beschikken over een (eigen) auto. Hiermee moet rekening worden gehouden. Dit zijn belangrijke trends voor Westvoorne als onderdeel van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag.

Digitalisering

De digitale revolutie heeft op veel terreinen invloed. Zo kan het de toename van de mobiliteit juist verminderen door de toepassing van internet, e-mail en domotica et cetera, waardoor personeel en zelfstandigen vanuit huis kunnen werken en niet de weg op hoeven. Dit kan van invloed zijn op de drukte op de wegen die door en langs Westvoorne lopen. Voor Westvoorne met haar aantrekkelijke (woon) omgeving biedt de digitalisering kansen om bijvoorbeeld zzp'ers te trekken. De digitalisering biedt ook de mogelijkheid voorzieningen en goederen vanuit huis aan te spreken of oplossingen te bieden voor bepaalde vraagstukken rondom zorg (opkomst domotica). Naast de mogelijkheden in het huishouden of op kantoor is ook in het bedrijfsleven digitalisering van groot belang. De impact van technologische ontwikkelingen zal in de toekomst alleen maar groter worden.

Schaalvergroting

De digitalisering, de toegenomen mobiliteit en de schaalvergroting samen hebben in de winkel- en supermarktbranche een zwaardere concurrentie voor de lokale detailhandel en uiteindelijk leegstand van winkelpanden tot gevolg. Dit is ook voelbaar in Oostvoorne en Rockanje. Tegelijkertijd ontstaat er ruimte voor (kwalitatief) onderscheidende en

specialistische winkels (bijvoorbeeld een kaasspeciaalzaak, koffiewinkel of ambachtelijke slager). Daarnaast is schaalvergroting ook aan de orde op andere vlakken, zoals in het sociaal-maatschappelijk veld (zorg, scholen, voorzieningen) en in de agrarische en andere economische sectoren. Hierbij merken we overigens wel op dat schaalvergroting in het perspectief van Westvoorne moet worden gezien. Echte grootschaligheid kennen we hier niet. De impact van schaalvergroting verschilt daarnaast ook per sector en thema.

Verschuivingen in de recreatie

Veel recreanten zijn op zoek naar rust en ruimte. Deze kwaliteiten zijn jaarrond aanwezig in onze gemeente en kunnen verder worden gepromoot en 'toegankelijk' gemaakt. Door in te zetten op deze doelgroep kunnen we ook buiten de zomerperiode veel recreanten trekken ('seizoensverlenging'). Daarvoor is hier en daar ook kwaliteitsverbetering van onze recreatieparken noodzakelijk. De huidige parken zijn nog erg gericht op seizoensrecreatie op vaste plaatsen. Dit maakt dat de recreatieterreinen weinig flexibel en minder aantrekkelijk zijn voor de recreant die voor een korter verblijf een bestemming zoekt. Ook beperkt dit de mogelijkheden om Westvoorne als uitvalsbasis te gebruiken voor een bezoek aan zuidwestelijk Nederland. Tegelijkertijd neemt de vraag naar (trendy) kwaliteitshoreca en recreatief en thematisch winkelen toe. Hierop kan Westvoorne ook inspelen. Het biedt mogelijk kansen om meer recreanten de dorpen in te trekken.

Plattelandsvernieuwing en -ontwikkeling

Door schaalvergroting in de agrarische sector komen er steeds minder maar wel steeds grotere bedrijven. Hoewel de schaalvergroting op Voorne-Putten vanuit (inter)nationaal gezichtspunt gezien relatief meevalt, neemt het oppervlak grond in gebruik per bedrijf toe. Verouderde of voormalige agrarische bedrijfsbebouwing op individuele bedrijfskavels komt soms leeg te staan en vraagt om een nieuwe functie.

Naast schaalvergroting heeft ook een verbeterde efficiency gevolgen, steeds meer agrariërs zijn niet meer fulltime met de agrarische bedrijfsvoering bezig. Deze ontwikkelingen hebben belangrijke gevolgen voor het landelijk gebied. Anderzijds is ook een trend waarneembaar naar meer duurzame landbouw, verbreding van de bedrijfsvoering of Multifunctionele Landbouw (MFL). Hoewel omschakeling van bedrijfsvoering niet eenvoudig is, biedt de ligging nabij grootstedelijk gebied hiervoor wellicht kansen. De mogelijkheden voor lokale ondernemers om hun producten in de directe nabijheid af te zetten kan vanuit marketing-oogpunt interessant zijn.

Naast de agrarische sector dragen ook andere gebruikers bij aan de vernieuwing en ontwikkeling op het platteland. Functies als wonen, soms gecombineerd met het werken aan huis, nemen nog steeds toe. Nieuwe natuur en water-gerelateerde functies brengen eveneens een nieuwe dynamiek in het landelijk gebied, evenals het recreatief gebruik. Mogelijk kunnen in nieuwe functies ook financiële dragers gevonden worden die bijdragen aan de verdere ontwikkeling van het buitengebied van Westvoorne.

Verduurzaming

Klimaatverandering staat volop in de belangstelling door de waargenomen opwarming van de aarde. De gevolgen ervan zijn voelbaar: temperaturen gaan omhoog, regenbuien worden intensiever en de zeespiegel stijgt. Om een verdere klimaatverandering tegen te gaan en op te vangen, is het ook voor Westvoorne noodzakelijk een duurzame ontwikkeling hoog op de agenda te zetten en duurzaamheidsmaatregelen door te voeren op allerlei gebieden. De prioriteiten hierbij liggen op een transitie van een lineaire naar een circulaire economie die nodig is omdat ons huidige handelen de draagkracht van de aarde (door o.a. grondstoffen schaarste en prijsinstabiliteit) te boven gaat. Een tweede transitie die noodzakelijk is, is die naar een duurzame vorm van energiegebruik om te voorkomen

dat onze klimaatproblemen zoals de opwarming van de aarde en de stijging van de zeespiegel leiden tot onoplosbare problemen. Beide transities zullen hun weerslag kunnen hebben op de ruimtelijke inrichting van ons grondgebied. Denk hierbij aan maatregelen op het gebied van klimaatadaptatie en vormen van duurzame energieopwekking zoals windenergie en zonneakkers. Anderzijds zijn er ook aandachtspunten die op het oog minder impact hebben, maar die wel bijdragen aan een duurzamere leefomgeving. Denk bijvoorbeeld aan het inspelen op klimaatverandering bij het inrichten van wegen en openbaar gebied of bij het ontwerp van een nieuwe woonwijk. Tot slot speelt dit aspect ook op microniveau: de inrichting van de tuin, plaatsing van een oplaadpunt voor de elektrische auto of de installatie van een warmtepomp of zonnepanelen door een particuliere woningeigenaar.

Vergroting van de biodiversiteit

De soortenrijkdom in ons land neemt af. Specifieke regionaal voorkomende natuurtypen en dieren- en plantensoorten hebben het zwaar, terwijl meer algemeen voorkomende soorten zich verspreiden. De natuurlijke diversiteit staat hierdoor onder druk. Er wordt veel geïnvesteerd in het afremmen van deze afname en zo mogelijk het herstel van de biodiversiteit door middel van allerlei groene plannen, onder meer in de vorm van het Natuurnetwerk Nederland (of ecologische hoofdstructuur: EHS) en het Europese netwerk van natuurgebieden (Natura2000). Ook wordt geïnvesteerd in duurzaamheid, onder meer om de biodiversiteit ook op de langere termijn te kunnen behouden, wat weer bijdraagt aan de kwaliteit van de leefomgeving.

Aanleg Tweede Maasvlakte en invulling havengebied

Naar verwachting treedt door de aanleg van de Maasvlakte II en verdere invulling van de haventerreinen een structurele toename van werkgelegenheid op in de nabijheid van Voorne-Putten. Hierdoor zal de woningbehoefte tot 2030 in de regio waarschijnlijk met 200 tot 350

woningen toenemen. De verdere invulling van het havengebied biedt daarnaast ook kansen voor ondernemers die vanuit Westvoorne diensten verlenen aan bedrijven aan het havencomplex. De positieve kanten van de ligging nabij het havengebied kunnen zo beter worden benut.

Milieueffecten havengebied Maasvlakte-Europoort

De Rotterdamse haven biedt veel werkgelegenheid waar Westvoorne van profiteert. Tegelijkertijd zorgt de aanwezigheid van het havengebied Maasvlakte-Europoort en de steeds verdere uitbreiding (Maasvlakte 2) en intensivering van het haven-industrieel complex ervoor dat de milieubelasting in Westvoorne toeneemt. Zo wordt geluidsoverlast ervaren door bedrijfsmatige activiteiten in het havengebied en door transport via de N15 en het spoor. Bij bepaalde meteorologische omstandigheden is sprake van een verhoging van de overdracht van geluid vanuit het industriegebied waarbij een zogenaamde deken van geluid over Westvoorne ligt, die ervaren wordt als een 'zwarte bromtoon'. Ook is er regelmatig sprake van stank- en stofhinder. Met het verder benutten van de bestaande industrieterreinen op de Maasvlaktes kunnen de milieueffecten nog verder toenemen. Ook de ervaring van overlast kan daardoor toenemen. Op welke wijze het Havenbedrijf Rotterdam invulling geeft aan haar duurzaamheidsdoelstellingen is daarom een belangrijk aandachtspunt in de relatie tussen Westvoorne en het haven-industrieel complex. De Havenvisie 2030 biedt goede handvatten voor alle betrokkenen om de negatieve impact van het havengebied te beperken en tegelijkertijd de haven als economische motor van de regio beter te kunnen laten functioneren.

Doortrekken A4 en aanleg Blankenburgverbinding

De aanleg van de A4 door Midden-Delfland en de aanleg van de Blankenburgverbinding bij Rozenburg (geplande ingebruikname: 2022) verbetert de verbindingen met het deel van de Metropoolregio Rotterdam - Den Haag ten noorden van de Nieuwe Waterweg. De verbindingen met

Rotterdam-Noord, Delft en Den Haag worden sneller en betrouwbaarder. Hierdoor wordt Westvoorne aantrekkelijker als woongemeente voor mensen die in het noordelijk deel van de Metropoolregio werken. Andersom wordt Westvoorne beter bereikbaar voor recreanten uit de Metropoolregio die onze gemeente willen bezoeken. Verder zorgt de verbeterde bereikbaarheid voor een impuls aan het regionale bedrijfsleven in verband met dalende transportkosten. Net als het doortrekken van de A4 in noordelijke richting, kan de aanleg van de zuidelijke tak van de A4 - van het Beneluxplein, via de oostpunt van Voorne-Putten naar Klaaswaal - een vergelijkbare invloed hebben op de bereikbaarheid van Voorne-Putten. In regionaal verband wordt geijverd voor de aanleg van deze ontbrekende schakel in het wegennet.

Integrale benadering van de leefomgeving

Maatschappelijke opgaven worden zo complex en sectorale belangen hangen zo nauw samen, dat uit moet worden gegaan van een integrale benadering van de leefomgeving. Deze omgevingsvisie is geen schoolvoorbeeld van een dergelijke benadering maar vormt wel de basis waarop Westvoorne de komende jaren deze integrale benadering op de leefomgeving verder wil gaan invullen en uitwerken.

De koers van Westvoorne | 04

Brielle 5
Rozenburg 13

 Brielse Maas
Kruiningergors

Oostvoorne 2
Rockanje 8

Maasvlakte 2
Europoort 3

 Oostvoornse
Meer

04 | De koers van Westvoorne

4.1 Westvoorne, de tuin van de Rijnmond

Ons uitgangspunt voor de ontwikkelrichting voor de komende jaren is het behouden en waar mogelijk versterken van de bestaande kwaliteiten (zie hoofdstuk 2) en het op adequate wijze inspelen op trends en ontwikkelingen (zie hoofdstuk 3). We hebben uitvoerig gesproken met onze inwoners, ondernemers en belanghebbende partijen over de manier waarop we dat zouden moeten doen (zie paragraaf 1.3). Ook tijdens de bijeenkomsten met de raad(scommissie) en de jeugdraad is gediscussieerd over de uit te zetten koers op weg naar 2030. Uit de verschillende gesprekken is naar voren gekomen dat Westvoorne zich vooral moet profileren als schone, veilige en duurzame kustgemeente, waar je kunt ontspannen in een schitterende groene natuurlijke omgeving en waar het prettig wonen en werken is, met de stad Rotterdam binnen handbereik. Westvoorne is de tuin van de Rijnmond! Daarbij passen de volgende ambities:

- het behouden en versterken van het contrast van de rustige, landelijke en groene gemeente Westvoorne met het dynamische industriegebied van de Rotterdamse haven: Westvoorne als groene contramal van de Rijnmond en het stedelijk gebied van de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag;
- het behouden en versterken van de eigen identiteit als de groene en recreatieve kustgemeente op het eiland Voorne-Putten, met alle positieve kenmerken die daar bij horen; dat betekent niet dat we het landschap 'op slot' te zetten, maar dat we het gebruiken als onderlegger voor toekomstige ontwikkelingen;
- het koesteren van de natuurwaarden in de duinen en op zee, de

slikken en platen en langs de kreken in de polders, met aandacht voor de gevolgen van eventuele nieuwe ontwikkelingen op deze natuurwaarden;

- het versterken van onze positie op het gebied van recreatie en toerisme door nog meer in te zetten op jaarronde vormen van recreatie zoals wandelen, fietsen, paardrijden en natuurbeleving;
- het verder opwaarderen van de toeristische omgeving, zowel wat betreft de toegankelijkheid van het buitengebied voor de toerist, het verruimen van het aanbod aan kwalitatief aantrekkelijke verblijfsmogelijkheden, als het beter benutten van de toeristische potenties van de kernen Oostvoorne, Rockanje en Tinte; dit in combinatie met de instandhouding van een goede bereikbaarheid van de kernen en het voorkomen van overlast;
- het behouden en versterken van de dynamiek en de sociale cohesie in de drie dorpen Oostvoorne, Rockanje en Tinte, met behoud van de eigen karakteristiek; daarbij is van belang dat iedereen deel moet kunnen nemen aan het culturele en maatschappelijke leven;
- het bereikbaar houden van goede zorg voor iedereen;
- het creëren van een leefomgeving waarin een ieder veilig en gezond kan opgroeien en ouder kan worden;
- het voorzien in kwalitatief goede (lagere) schoolgebouwen, die voldoen aan alle eisen van de komende decennia;
- het voorzien in een voldoende en passend aanbod van woningen om onze kernen leefbaar te houden en om te voorzien in de woningbehoefte van de eigen inwoners maar ook van nieuwkomers;
- het verhogen van de arbeidsparticipatie en daarnaast het sterk verbeteren van het ondernemersklimaat in onze gemeente en daarmee het stimuleren van ondernemerschap van onze bevolking;

LEGENDA
RUIMTELIJK RAAMWERK

Natuurlijke kust

- Zee, platen, strand
- Duinen, heveringen en binnenduintrand

Actieve noordrand

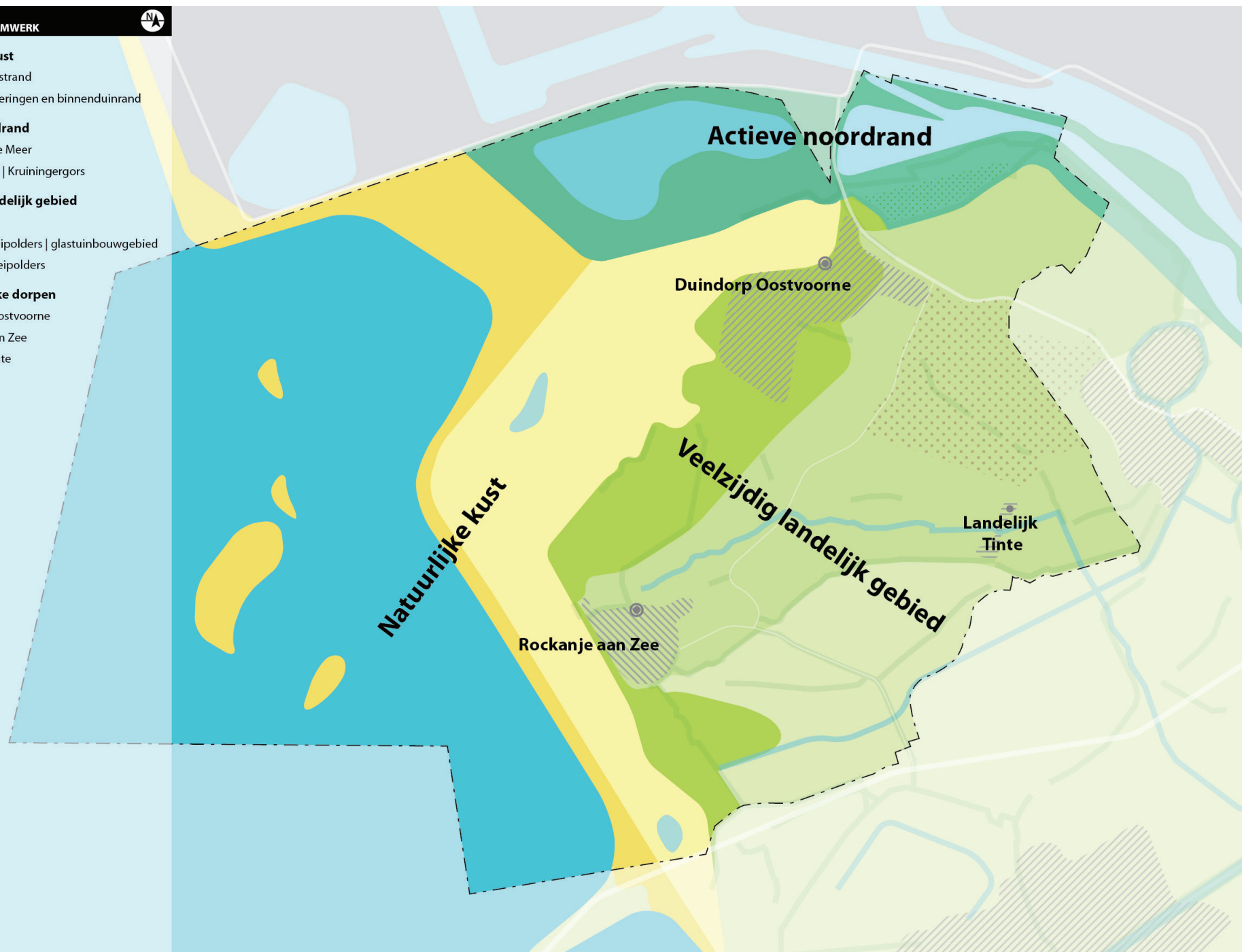
- Oostvoornse Meer
- Brielse Meer | Kruiningergors

Veelzijdig landelijk gebied

- Zanderijen
- Oude zeekleipolders | glastuinbouwgebied
- Jonge zeekleipolders

Karakteristieke dorpen

- Duindorp Oostvoorne
- Rockanje aan Zee
- Landelijk Tinte

- het ook in de toekomst blijven behalen van de internationale keurmerken voor een schone en veilige kust: de Quality Coast Gold Award en de Blauwe Vlag;
- het beperken van milieuhinder en de negatieve gevolgen voor de leefomgeving vanuit het industrie- en havengebied en het beter benutten van de kansen die onze ligging ten opzichte van deze economische mainport biedt;
- inzetten op duurzaamheid en vooral op de transitie naar een circulair economisch handelen en de transitie naar duurzame vormen van energieopwekking en energiebesparing. Belangrijk neven doel is dat verduurzaming bijdraagt en belangrijke impulsen geeft aan een aantrekkelijker woon-, werk- en leefklimaat en een samenleving die de eventuele gevolgen van de klimaatverandering kan opvangen.

4.2 Deelgebieden met verschillende identiteiten

Koersen op karakter

Het vertrekpunt van onze koers in de toekomst wordt gevormd door de verschillen in sfeer en identiteit binnen de gemeente. In het landelijk gebied onderscheiden we verschillende zones met een eigen karakter:

- de natuurlijke kust;
- de actieve noordrand;
- het veelzijdig landelijk gebied.

Deze zones kunnen we verder onderverdelen in verschillende deelgebieden.

Ook onze drie karakteristieke dorpen bezitten verschillende identiteiten, die deels worden bepaald door de structuur van de onderliggende landschappen.

De kaart van de deelgebieden en de drie dorpen samen vormt een ruimtelijk

raamwerk dat dient als kapstok: (nieuwe) ontwikkelingen kunnen hieraan worden opgehangen mits ze passen bij de sfeer en identiteit van de plek. Zo dragen ontwikkelingen bij aan het behoud of de versterking van die identiteit. De op de kaart van het ruimtelijk raamwerk weergegeven begrenzing van de deelgebieden is abstract en geeft de indeling van de gemeente op hoofdlijnen weer. Hierin zijn nog geen nieuwe ontwikkelingen opgenomen.

In de volgende paragrafen beschrijven we de identiteiten van de verschillende deelgebieden. Hiermee beantwoorden we een veelgehoord verzoek: beschrijf de kwaliteiten van Westvoorne en maak inzichtelijk waarom de verschillende landschappen bijzonder zijn. Per deelgebied geven we daarbij vanuit die identiteit op hoofdlijnen een visie op de toekomst van de zone: hoe willen we de bestaande kwaliteiten behouden en versterken en welke typen ontwikkelingen kunnen daaraan bijdragen? In hoofdstuk 5 werken we deze koers per thema verder uit.

De grenzen tussen de diverse gebieden hebben we logisch gelegd.

Hierdoor zijn deze grenzen 'hard' en is duidelijk zichtbaar welke visie voor welk gebied geldt. Soms kan het echter voorkomen dat een specifieke locatie op de grens van twee gebieden ligt. Ook dan biedt de visie echter voldoende aanknopingspunten om het gesprek over een bepaalde ontwikkeling of initiatief op de juiste manier te kunnen voeren.

Bestaand beleid als fundament

Voor een aantal deelgebieden hebben we recent beleid vastgesteld of wordt gewerkt aan de afronding daarvan. Dat beleid is in deze omgevingsvisie als vertrekpunt genomen; het vormt het fundament voor de beschreven ontwikkelingsrichting. De belangrijkste documenten zijn:

- **voor de natuurlijke kust:** Toekomstvisie Badstrand Rockanje (2014);
- **voor de actieve noordrand:** Toeristisch-recreatieve impuls Oostvoornse Meer (2015) en de Visie Noordrand Voorne-Putten (nog in ontwikkeling);

- **voor glastuinbouw(gebied Tinte):** Structuurvisie Glasherstructurering Westvoorne (1e herziening; 2011);
- **voor de dorpen:** Ontwikkelvisie Centrum Rockanje (concept; 2014), Visie Centrum Oostvoorne (concept, 2015), Structuurvisie Tinte 2025 (2013), Woonvisie Westvoorne 2015-2030 (2015).

Naast gemeentelijk beleid is op steeds meer punten ook het regionale en bovenregionale beleid van belang. Belangrijke (boven)regionale ruimtelijke onderleggers zijn onder meer het provinciale Gebiedsprofiel Voorne-Putten, de provinciale Visie Ruimte en Mobiliteit, de provinciale Verordening Ruimte en de (ontwerp)beheerplannen voor de Natura 2000-gebieden Voordelta en Voornes Duin.

Voor de aspecten economie en wonen is de afgelopen jaren in regionaal verband het nodige werk verricht. Voor het thema wonen is gewerkt aan een regionale woonvisie Voorne-Putten. De afspraken over nieuwbouw van woningen zijn vastgelegd in regionale woningmarktafspraken. Gewerkt wordt aan een verdere kwalitatieve uitwerking voor de woningmarkt op Voorne-Putten. Daarnaast hebben de vier gemeenten op Voorne-Putten in het voorjaar van 2016 het regionaal economisch profiel vastgesteld. Hiermee is de basis gelegd voor een gezamenlijk regionaal economisch beleid.

Ook op allerlei andere beleidsvelden wordt gewerkt aan de uitwerking van gezamenlijk beleid. Zo werken de vier gemeenten samen aan de uitwerking van een strategie voor de mogelijke gevolgen van de veranderingen in het klimaat. Ook werken de gemeenten in diverse verbanden samen op het gebied van sociale en maatschappelijke thema's, bijvoorbeeld voor het jeugdbeleid. Tot slot wordt ook bij nieuwe wetgeving steeds meer gekeken in hoeverre een gezamenlijke regionale aanpak een meerwaarde kan geven. Een voorbeeld is de Omgevingswet, waarvoor de vier gemeenten in gezamenlijk overleg de impact en gevolgen voor de organisaties in beeld brengen en daarop een invoeringsstrategie uitwerken.

ZEE PLATEN STRAND

4.3 De natuurlijke kust

4.3.1 Identiteit

Zee, platen, strand

Het kustgebied in Westvoorne is zeer gevarieerd. We hebben bijna tien kilometer Noordzeestrand in onze gemeente. Naast het strand dat vanaf de Haringvlietdam, via het badstrand van Rockanje tot aan het voormalige autostrand bij Oostvoorne loopt hoort ook het strand aan de zuidzijde van de Maasvlakte bij Westvoorne. De diverse strandgedeelten hebben elk een eigen karakter door de verschillen in de voorzieningen, de mogelijkheden en de omgeving.

Het op het zuidwesten gelegen badstrand van Rockanje is op warme

dagen gezellig druk. Het strand trekt dan veel badgasten/zonaanbidders. De zandbanken voor het strand van Rockanje zorgen voor een rustige zee, zodat kinderen veilig aan de rand van het water kunnen spelen. De overige delen van het strand worden minder druk bezocht. Uitzondering is het meest zuidelijke deel bij de Haringvlietdam. Via een voetgangerstunneltje onder de N57 door is het Noordzeestrand hier verbonden met de stranden aan het Haringvliet in de gemeente Hellevoetsluis. Het strand bij Oostvoorne en het strand op de zuidpunt van de Maasvlakte zijn erg in trek bij wind- en kitesurfers.

Ten westen van de Brielse Gatdam ligt de Westplaat, een natuurgebied bestaande uit slikken die belangrijk zijn als rust- en foerageergebied voor veel steltlopers en andere vogels. Dat geldt ook voor de zandplaten voor de kust (Hinderplaat). Hier rusten bovendien veel zeehonden.

De Voordelta is een uniek estuarium: een onvoorstelbaar rijk gebied met grote hoeveelheden vogels, vis en schelpdieren en zeezoogdieren. Niet voor niets is dit een beschermd natuurgebied (Natura2000) van Europees belang. Het gebied is heel dynamisch. Strand- en duinafslag wordt voorkomen door kustversterkingsprojecten, maar voor de kust ontwikkelen zich ondiepts en zandplaten. Mogelijk groeien de zandplaten voor de kust op termijn uit tot kleine eilandjes.

De weidse openheid - begrensd door de duinen - is kenmerkend voor het gebied. Aan de zuidoostzijde is het open zicht op de Haringvlietdam een karakteristiek beeld van de zuidwestelijke delta. Aan de noordzijde is het contrast van het natuurlijke strand en de slikken van de Westplaat met de industrie van de Maasvlakte karakteristiek.

ZEE PLATEN STRAND

**DUINEN
HEVERINGEN
BINNENDUINRAND**

Duinen, heveringen en binnenduinrand

Het strand wordt begrensd door het Voornes Duin. Dit luwe duingebied vormt een haven van rust, vlak naast de dynamiek van het Rotterdamse havengebied. Behalve voor de natuur is het daarmee ook een belangrijk recreatief uitloophet gebied voor rustzoekers en natuurliefhebbers, zowel uit Westvoorne als vanuit de regio of daarbuiten.

De duinen van Westvoorne zijn zeer gevarieerd met veel landschappelijke/natuurlijke overgangen. Door de grote variatie is Voornes Duin een bijzonder natuurgebied, dat van Europees belang is voor veel planten en dieren (Natura2000-gebied). Er zijn grote duinmeren (Breede Water en Quackjeswater) en meerdere kleine poelen, moerassen, grote oppervlaktes bos en struweel, bloemrijke duingraslanden en natte duinvalleien.

Onder andere ten zuidwesten van Oostvoorne is een eeuw geleden op kleine schaal duingrond afgegraven ten behoeve van de landbouw. Het overtollige zand is verwerkt in walletjes (vergelijkbaar met de de schurvelingen op Goeree), die met een elzenbeplanting erop dienden als veekering en windsingel. Dit gebied wordt de heveringen genoemd. Daarnaast bevinden zich grotere planmatige duinontginningen in het gebied.

In de binnenduinrand - op de overgang naar de polders - ligt een aantal bosrijke landgoederen. Deze zijn onderdeel van het cultureel erfgoed van Westvoorne en zijn van waarde voor recreanten en voor plant en dier. Van cultuurhistorisch belang zijn ook de aanwezige relictten uit de Tweede Wereldoorlog, in de vorm van de bunkers van de Atlantikwall.

4.3.2 Koers op weg naar 2030

Onze natuurlijke kust is zeer waardevol zoals het gebied nu is, zowel als recreatiegebied voor de inwoners van Westvoorne en voor bezoekers als voor de natuur. De natuurlijke kust bepaalt voor een groot deel onze identiteit als de tuin van de Rijnmond. Grote ingrepen zijn hier niet noodzakelijk en ook niet wenselijk. We zetten in deze zone dan ook nadrukkelijk in op het behouden van de huidige natuurlijke en recreatieve kwaliteiten. Zo blijven we een duurzame kustgemeente en blijven we ons onderscheiden van andere badplaatsen. Met deze koers sluiten we aan bij de visie en ambities uit onze Toekomstvisie Badstrand Rockanje (uit 2014) en bij het natuurbeschermingsbeleid voor de Natura2000-gebieden dat van toepassing is op vrijwel het gehele zee-, platen-, strand- en duingebied.

Om de natuurlijke kwaliteiten te behouden willen we de aantallen strandbezoekers (badgasten / families) niet verder laten groeien door de recreatievoorzieningen kleinschalig te houden. Dat betekent dat er op onze Noordzeestranden in principe geen nieuwe commerciële voorzieningen bijkomen. Zo voorkomen we bovendien (een toename van) overlast voor omwonenden op warme dagen.

Bij het inzetten op het behoud van de natuurlijke kust als onderscheidende kwaliteit ten opzichte van andere badplaatsen langs de Zeeuws-Hollandse kust past wel een groei van het aantal natuurrecreanten. Deze groep komt meer verspreid over het jaar naar de gemeente om te wandelen, te fietsen of paard te rijden. Ook het cultuurhistorisch belang van het gebied willen we beter benutten. Het materiele erfgoed in het duingebied bevat een enorme potentie voor de recreatiesector. De natuur- en cultuurrecreanten kunnen daarnaast bijdragen aan de verbetering van de kwalitatief goede voorzieningen die reeds aanwezig zijn in het gebied. Hiervan kunnen recreatieondernemers in en rond Oostvoorne en Rockanje profiteren, omdat ze dan ook buiten de zomer op meer klanten kunnen rekenen ('seizoensverlenging').

Wat voor natuurrecreanten geldt, is ook van toepassing op surfers, kitesurfers en windsurfers. Ook zij komen het hele jaar door naar onze gemeente om hun sport te beoefenen. Er is volop ruimte voor (niet-gemotoriseerde) sporten ten noorden van de Tweede Slag en op het strand van de Maasvlakte. Dit gebied sluit aan bij de noordrand van de gemeente, waar meer intensieve vormen van recreatie kunnen worden beoefend op het Oostvoornse en Brielse Meer (zie paragraaf 4.4).

Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen aan de kust zijn in principe niet mogelijk in dit kwetsbare gebied. Wij koesteren de nog relatief onbebouwde Noordzeekust van Voorne. Alleen als ontwikkelingen de natuurdoelstellingen en ruimtelijke kwaliteit niet negatief beïnvloeden

en bijdragen aan het behalen van de ambities van de Toekomstvisie Badstrand Rockanje zijn ze bespreekbaar. Eventuele nieuwe bebouwing concentreert zich binnen de bestaande dagrecreatieve clusters. In de kernen en in het landelijk gebied aansluitend op de binnenduintrand (de zanderijen; zie paragraaf 4.5.2) is meer ruimte voor (recreatieve) ontwikkelingen.

Verder zetten we in op verbetering van het gebruik van de bestaande routes en dagrecreatieve voorzieningen. Door goede bebording en routering kunnen we de bezoekers van het gebied beter bedienen. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is het beperken van de overlast, in welke vorm dan ook. Dit ziet overigens zowel op de natuur als op de bestaande andere functies in het gebied, vooral de verspreide woningen.

OOSTVOORNSE MEER

4.4 De actieve noordrand

4.4.1 Identiteit

De noordrand van onze gemeente wordt gevormd door de voormalige Brielse Maas. Hier liggen het Oostvoornse Meer en het Brielse Meer die zijn ontstaan na de afdamming van de Brielse Maas. Beide meren maken deel uit van de recreatieve groene zoom die een buffer vormt tussen de dynamiek van de Rotterdamse haven en de rust van het landelijke gebied van Voorne-Putten.

Oostvoornse Meer

Het Oostvoornse Meer vormt de schakel tussen de dynamische, zoute, natuurlijke kust en het verstilde, zoete en meer parkachtige Brielse Meer.

Tegelijkertijd heeft het Oostvoornse Meer een intermediaire positie tussen de intensievere watersport en verblijfsrecreatie op het Brielse Meer en het extensieve natuur- en activiteitenstrand van de Slikken van Voorne.

Het Oostvoornse Meer is een belangrijke plek voor veel verschillende vormen van recreatie. Het meer is populair bij duikers, (kite)surfers, zwemmers, wandelaars, fietsers, natuurliefhebbers, zonnebaders en vissers. De smalle noordoever heeft een recreatieve inrichting met voor de auto toegankelijke oevers met enkele strandjes van waaruit watersporten worden beoefend. Deze noordoever heeft een bovenregionale functie en trekt veel (inter)nationale bezoekers aan. Aan de zuidwestoever bevindt zich een zwemstrand met speelvoorzieningen; dit strand heeft hoofdzakelijk een lokale betekenis voor Oostvoorne. Rond het meer lopen een fietspad, een ruiterspad en een ATB-route.

Het Oostvoornse Meer zelf, de duinen in de nabijheid en vooral het Groene Strand aan de zuidzijde herbergen belangrijke natuurwaarden. Het Groene Strand is onderdeel van het Natura2000-gebied Voornes Duin, evenals de Brielse Gatdam.

In het meer liggen oude scheepswrakken die herinneren aan de tijd dat het Oostvoornse Meer nog de monding van de Brielse Maas in de Noordzee was. Deze cultuurhistorisch waardevolle relictten trekken veel duikers naar het meer.

Door de ligging tussen de Brielse Maasdam aan de oostzijde, de duindijk met daarachter het industrieel havengebied aan de noordzijde, de Brielse Gatdam aan de westzijde en de duinbossen bij Oostvoorne langs de zuidzijde vormt het Oostvoornse Meer een naar binnen gekeerd gebied met een duidelijke eigen identiteit. Karakteristiek is vooral het sterke contrast tussen de natuurlijke zuidoever van het meer en de industriële uitstraling van het havengebied aan de noordzijde.

OOSTVOORNSE MEER

BRIELSE MEEER

BRIELSE MEER

Brielse Meer

Het Brielse Meer is een aantrekkelijk en rustig recreatiegebied, dat in zuidoostelijke richting doorloopt naar de Bernisse en de Oude Maas bij Spijkenisse. Het Brielse Meer vormt een wat verstillend gebied en heeft veel meer een parkachtige uitstraling dan het dichterbij de kust gelegen Oostvoornse Meer. Door de parkachtige beplantingsstructuren aan weerszijden van het water vormt het gebied een besloten wereld. Tegelijkertijd vormt het Brielse Meer een groene buffer tussen Voorne-Putten en het Rotterdamse havengebied.

Het Brielse Meer is een belangrijk watersportgebied. Langs het meer liggen fiets- en wandelpaden, jachthavens, campings en horecavoorzieningen. Aan de zuidwestzijde van het Brielse Meer ligt het grootschalige recreatiepark Kruiningergors. Ook in het aangrenzende

agrarisch gebied liggen enkele (kleinere) campings, evenals verder oostelijk in de gemeente Brielle.

Het Brielse Meer is ook vanuit cultuurhistorisch oogpunt interessant. Aan de zuidzijde van het meer staat de Stenen Baak, een in 1630 gebouwde stenen vuurtoren. Een eeuw later werd daar omheen een kustbatterij gebouwd met kanonnen die vijandelijke schepen in de Maasmond konden beschieten. Bij de batterij behoorde ook een kogelgloeioven, waarin de kanonkogels werden verhit. De kogelgloeioven is later herbouwd.

4.4.2 Koers op weg naar 2030

De noordrand van Westvoorne is een actief landschap, waar ruimte is voor een grote verscheidenheid aan recreatieve activiteiten. Op weg naar 2030 willen we zowel het Oostvoornse Meer als het Brielse Meer nog nadrukkelijker op de kaart zetten als een groen, actief recreatiegebied dat een robuuste buffer vormt met de Rotterdamse haven. Langs de zuidzijde van het Brielse Meer is, aangrenzend aan de bestaande oeverzone, daarvoor ook een transformatie van het huidige landschap tot een hoogwaardig groen recreatielandschap denkbaar. Tegelijkertijd willen we de aanwezige natuurwaarden (vooral in en langs het Oostvoornse Meer) behouden en waar mogelijk versterken.

Oostvoornse Meer

De noordoever van het Oostvoornse Meer is feitelijk het begin van de grootschalig recreatieve zoom van de (Tweede) Maasvlakte gericht op regionale en bovenregionale doelgroepen. Zowel de zakelijke markt als de leisuremarkt en vooral de combinatie van deze twee biedt interessante kansen voor de ontwikkeling van de noordoever. Bij het meer passen een hoogwaardige entree en intensievere recreatieve en havengerelateerde voorzieningen, zoals een internationaal duikcentrum of wellicht een havenhotel. Zeker bij Slag Stormvogel liggen kansen voor een regionaal

centrum voor actieve watersporters met verschillende vormen van verblijfsvoorzieningen. De combinatie met een watersportcentrum maakt een zakelijk verblijf extra aangenaam en maakt interessante arrangementen mogelijk (bijvoorbeeld duiken en verblijven). Ook Slag Baardmannetje is in potentie geschikt voor verdere ontwikkeling van het recreatief-toeristisch potentieel.

Samen met onder andere het Havenbedrijf Rotterdam onderzoeken we de mogelijkheden om aan de noordoever een Innovatiezone in te richten. Enerzijds kan door de aanleg van bijvoorbeeld een hoge duinenrij een extra visuele afscherming tussen het meer en de haven worden gecreëerd. Anderzijds kan deze duinenrij kansen bieden voor de opwekking van duurzame energie via innovatieve toepassingen en voor recreatie. Gezien de ligging biedt de noordoever uitstekende kansen voor de toepassing van allerlei innovatieve plannen.

De zuidoever van het Oostvoornse Meer sluit aan op de natuurlijke kust van Westvoorne. Hier willen we het kleinschaliger en meer gemengde karakter behouden. Natuur en toerisme zijn dragende functies. De voorzieningen aan het meer zijn primair gericht op de bewoners en de toeristische bezoekers van Voorne. Een kwaliteitsimpuls is nodig om de betekenis voor onze inwoners te vergroten en om meer bezoekers te trekken. Zo wordt de economische basis onder de bestaande voorzieningen versterkt. Die kwaliteitsimpuls bestaat uit diverse onderdelen, waarbij de gezamenlijke verbetering van zowel de natuur als de recreatieve mogelijkheden uitgangspunt is:

- de verbetering van de toeristisch-recreatieve infrastructuur van de kust- en duinzone als geheel (toegangen, routing, parkeren, informatievoorziening, natuurbeleving, educatie, bezoekerscentrum, arrangementen, marketing);
- (compenserende) natuurontwikkeling.

Het verbeteren van de verbindingen tussen de kust en het directe achterland - de dorpskernen maar ook de polders en zanderijen - is in dit kader ook een belangrijke opgave.

Op bovengenoemde wijze sluiten we aan bij de plannen en ambities uit onze 'Toeristisch-recreatieve impuls Oostvoornse Meer' (uit 2015) en bij het natuurbeschermingsbeleid voor het duingebied (Natura2000-gebied Voornes Duin). Door de bestaande combinatie van natuur en recreatie beter te benutten kunnen we, in overleg met alle relevante partijen, komen tot zowel hogere natuurwaarden als een betere recreatieve benutting. Bij de uitwerking van recreatieve initiatieven wordt het beperken van de impact op de natuur nadrukkelijk betrokken. Als concrete uitwerking van de visie voor het Oostvoornse Meer wordt momenteel aan diverse zaken gewerkt. In hoofdstuk 7 van deze visie wordt uitgebreider omschreven hoe deze visieaspecten worden opgepakt.

Brielse Meer

We willen de recreatieve potenties van het Brielse Meer ten volle (laten) benutten. We zetten in op een aantrekkelijk, bruisend gebied met volop recreatieve voorzieningen in een attractief landschap. Het gebied moet nog meer dan nu een (boven)regionale aantrekkingskracht hebben op watersporters en andere recreanten. Hiervoor is een kwaliteitsimpuls nodig van het landschap en van de recreatieve voorzieningen. Daarbij is het van belang veel aandacht te besteden aan een hoge landschappelijke kwaliteit. Het gebied rondom het Brielse Meer kan naar ons idee ook nadrukkelijk dienen om het duingebied van recreatieve druk te ontlasten. Dit komt de natuurlijke kwaliteit in de duinen ten goede. Goede verbindingen tussen het Brielse Meer en het duingebied zijn dan noodzakelijk. Door ontwikkelingen in de recreatie te koppelen aan een (ruimtelijke) kwaliteitsverbetering kunnen ook de natuur- en groenwaarden rondom het Brielse Meer verbeteren. Specifieke kansen voor natuurontwikkeling zijn er wellicht te vinden in aansluiten op het bestaande gebied de Ommeloop.

In de zone langs de zuidrand van het Brielse Meer is ruimte voor (grootschalige) verblijfsrecreatie. Ten oosten van het Kruiningergors, richting Brielle, is een vergroening van het landschap mogelijk waarbinnen nieuwe verblijfsrecreatie een plek kan krijgen. Dit vraagt om een gedeeltelijke transformatie van het huidige open landschap (oude zeekleipolders) naar een meer besloten, parkachtig landschap dat aansluit bij de zone langs het Brielse Meer. In een dergelijk nieuw parkachtig landschap is wellicht ook ruimte voor uitbreiding van het Kruiningergors, in combinatie met een ruimtelijke kwaliteitsverbetering (door een lagere dichtheid aan huisjes) op het bestaande terrein. Deze zone biedt daarnaast plek voor een beperkt aantal recreatieve attracties/bedrijven die passen in een parkachtig gebied. Zo ontstaat een aantrekkelijk landschap dat enerzijds een groot aantal recreanten trekt. Anderzijds vormt de uitbreiding een bredere, meer robuuste landschappelijke buffer naar het haven-industrieel complex.

Een nadere uitwerking voor de noordrand van Voorne-Putten bereiden we gezamenlijk met de drie andere gemeenten voor in het gebieds perspectief Noordrand. Dit gebieds perspectief ziet op de delen van Voorne-Putten ten noorden van de N218. Naar de toekomst toe wordt de Noordrand binnen het metropolitane landschap van de Metropoolregio nadrukkelijk geprofileerd als overgang van het hoogstedelijke gebied (haven-industrieel complex) naar de groenblauwe delta. In deze overgangszone kan worden ingespeeld op verschillende zaken, zoals:

- het creëren van een landschappelijke buffer;
- de (toekomstige) vraag naar specifieke werkgebieden;
- de toenemende behoefte aan recreatierruimte;
- ruimte bieden voor het oplossen van energie- en klimaatvraagstukken.

De opgave van het gebied is gelegen in het faciliteren van dergelijke ontwikkelingen zonder dat het gebied (verder) verrommelt en/of versnipperd. Het gebieds perspectief moet een handvat gaan bieden waarmee kan worden gestuurd op kwalitatief hoogwaardige ruimtelijke ingrepen.

ZANDERIJEN

4.5 Het veelzijdig landelijk gebied

4.5.1 Identiteit

Zanderijen

De zanderijen liggen in het overgangsgebied tussen de besloten/bosrijke binnenduinrand en de open agrarische polders en daarmee op de grens van hoog en laag en van zand en klei. Het gebied tussen Oostvoorne en Rockanje ontleent zijn naam 'Stuifakker' aan zijn ontstaansgeschiedenis. De kleigronden van dit voormalige gorzengebied langs zijkreken van de oude kreek de Strype zijn een paar eeuwen geleden overstoven met duinzand. Later is dat zand deels afgegraven, vooral ten behoeve van de tuinbouw (in de volle grond en vanaf de 20^e eeuw in kassen). Ook de Schapengorspolder ten zuiden van Rockanje heeft zich zo ontwikkeld.

Het gebied bij Helhoek zijn voormalige duinen afgegraven ten behoeve van bollenteelt. Dit zijn de zogenaamde geestgronden, vergelijkbaar met de afgegraven strandvlaktes in de bollenstreek. Hier ligt ook het landgoed Overbosch. Op de overgang naar de polders Westerland en Lodderland liggen de bosrijke landgoederen Koosicht en Kranenhout.

In de zanderijen is een zeer divers en kleinschalig, halfopen landschap ontstaan van bebouwingslinten, boomgaarden, kassen, (paarden) weides, akkers, bosjes en houtwallen. Er zijn veel verschillende functies aanwezig: naast diverse kleinschalige agrarische functies ook wonen, verblijfsrecreatie en natuur. De laatste jaren maken kassen steeds meer plaats voor (vaak grote) woonhuizen. Door de ligging direct achter de duinen zijn de zanderijen dan ook een aantrekkelijk gebied om te wonen en ook om te recreëren. De grote verscheidenheid aan functies is enerzijds een kwaliteit maar maakt het gebied tegelijkertijd kwetsbaar voor 'verrommeling' van het landschap. Oude landschappelijke structuren zijn verdwenen of staan onder druk en de overgang van duin naar open polder wordt steeds minder herkenbaar.

De St.-Annapolder als geheel is eigenlijk een jonge zeekleipolder, maar een klein noordwestelijk deel van deze polder wordt onder de zanderijen geschaard (gebied rondom de Walinxweg, ten noorden van het Annabos). In de ondergrond bevindt zich hier een zandplaat in de bodem. De agrarische activiteiten zijn rond de Walinxweg nagenoeg verdwenen, het landschap is meer verdicht met woningen en er komen kleinschalige verblijfsrecreatie en natuurontwikkeling voor.

OUDE ZEEKLEIPOLDERS

OUDE ZEEKLEIPOLDERS

Oude zeekleipolders

De oudste polders van de huidige gemeente Westvoorne zijn ontstaan uit oude opwassen (gorzen) uit de tijd dat het gebied nog onder invloed van de zee stond. Nadat deze eilandjes ruim 800 jaar geleden werden ingepolderd, ontstonden ringvormige polders: zo zijn eerst Polder Oud-Rockanje - waarin later Rockanje is gebouwd - en later (in 1300) Polder Rugge ontstaan. De Strype was toen nog een kreek die in open verbinding stond met de zee, met een doorbraak door de duinenrij. In de 14e eeuw verlandde de monding van de Strype en werden de kreek en de zijkreken ingepolderd. De Waal vormt een restant van de voormalige zeearm. Naast uit de ringpolders, bestaan de 'oude zeekleipolders' ook uit inpolderingen van aanwassen die tegen de dijken van de ringpolders aanslibden en al snel na de opwasppolders zijn ingedijkt.

De oude zeekleipolders zijn van oudsher kleinschaliger en onregelmatiger verkaveld dan de jongere zeekleipolders. Door ruilverkavelingen in de vorige eeuw is het verschil echter wel minder duidelijk geworden, vooral doordat de onregelmatige verkaveling in veel gebieden is verdwenen. Kenmerkend is echter de openheid tussen de slingerende ringdijken.

De oude zeekleipolders hebben hoofdzakelijk een agrarische functie. Het gebied bestaat vooral uit open weides en akkers tussen de dijken. Bebouwing is meestal onderlangs de dijken gelegen. Door de polders lopen de laaggelegen kronkelende kreekrestanten van de Strype, die van grote waarde zijn voor flora en fauna (in het bijzonder zoutminnende planten en broedvogels van riet- en moeraslanden en vochtige graslanden). De laatste jaren is de Strype weer beter zichtbaar gemaakt als aaneengesloten brede kreekstructuur, door ontwikkeling van nieuwe natuur en waterberging. Hierdoor zijn de ecologische en de recreatieve waarden van het gebied sterk vergroot. Ook de dijken hebben - naast een landschappelijke, recreatieve en verkeerskundige waarde - een ecologische waarde, voor veel verschillende plantensoorten en daardoor ook voor zoogdieren, vogels en insecten.

Het gebied van de oude zeekleipolders is met de ruilverkaveling, die midden jaren 80 van de 20e eeuw is afgerond, sterk van karakter veranderd. Door de grootschalige herinrichting, waaronder ook de herinrichting van de weg- en waterstructuur, zijn veel historische patronen en ook hoogteverschillen verloren gegaan. Met oog voor het landschap zijn deze echter vaak nog wel te herkennen en kunnen ze soms dienen als kader voor nieuwe ontwikkelingen.

De oostelijke delen (ten oosten van de N496) van Polder Rugge en Polder Westerland zijn geleidelijk getransformeerd tot concentratiegebied voor glastuinbouw. Hier is het landschap vanzelfsprekend veel minder open en door de aanwezige kassen is het glastuinbouwgebied een deelgebied met een andere identiteit dan de overige delen van de oude zeekleipolders.

JONGE ZEEKLEIPOLDERS

Jonge zeekleipolders

Toen rond 1400 de eerste zeekleipolders waren ingepolderd, inclusief de Strype, vormden deze feitelijk samen een aaneengesloten eiland. Ten zuidoosten van deze oude zeekleipolders liep in 1400 nog de kreek de Gote, van Brielle tot aan Rockanje. De Gote is een belangrijke route over het water tussen Brielle en de Noordzee geweest. Pas na 1400 werd dit dynamische getijdengebied stapsgewijs ingepolderd. Tegen de dijken van de oude zeekleipolders slibden kleiplaten op en deze ‘aanwassen’ werden ingepolderd, waarna tegen de nieuwe dijken weer nieuwe klei opslibde. Zo zijn één voor één de jonge zeekleipolders ontstaan. De Sluiswetering is een overblijfsel van het vroegere krekensysteem. Dit restant van de Gote is echter smal en onopvallend gelegen in het agrarisch gebied en grotendeels rechtgetrokken. De natuurlijke uitstraling en de landschappelijke en ecologische waarden zijn momenteel laag.

Kenmerkend voor de jonge zeekleipolders is dat ze planmatig zijn verkaveld, met hoekige vormen en met rechte polderwegen die als lange lijnen door de open polders lopen. De jonge zeekleipolders zijn grootschalig van opzet en bestaan - tussen de dijken - uit zeer open agrarische gebieden, die vooral gebruikt worden voor akkerbouw. De agrarische bebouwing ligt onderaan de dijken maar ook langs de polderwegen.

Hoewel slechts een relatief klein deel van de gemeente Westvoorne uit jonge zeekleipolders bestaat, beslaan ze een groot deel van de zuidkant van Voorne-Putten (bij Nieuwenhoorn, Hellevoetsluis, Oudenhorn, Zuidland en Hekelingen).

Ook het (noord)oostelijke deel van de Annapolder en de delen van de Annapolder ten zuiden van het Annabos zijn als jonge zeekleipolder aangemerkt. De Annapolder is door de aanleg van de N57, met het bijbehorende wegtalud en de begeleidende beplanting, ruimtelijk afgesneden van de bijbehorende delen van de jonge zeekleipolders in de gemeente Hellevoetsluis (Quackpolder, Polder Nieuw Hellevoet). Ook de aanleg van het Annabos eind jaren tachtig van de vorige eeuw heeft het aanzicht van de polder sterk veranderd. Naast verspreide woonbebouwing bevinden zich in het gebied echter diverse agrarische bedrijven, terwijl het merendeel van de grond regulier agrarisch in gebruik is. Qua functies sluit het gebied dus goed aan bij de jonge zeekleipolders.

JONGE ZEEKLEIPOLDERS

4.5.2 Koers op weg naar 2030

Ter inspiratie voor initiatiefnemers in de zanderijen en de oude en jonge zeekeleipolders stellen we als uitwerking van deze omgevingsvisie een 'Handboek Kwaliteitsverbetering' op met concrete aanbevelingen / tips (vooral in beeld). Dit handboek dient om initiatiefnemers te helpen om aansluiting te vinden bij de ambities uit de omgevingsvisie, zodat ze met ruimtelijke ontwikkelingen bijdragen aan de in deze paragraaf beschreven koers. Het handboek gaat uit van onze gedachte dat we bij planontwikkeling verder kijken dan alleen het functioneren op perceelniveau. We kijken ook naar de context waarin een initiatief tot ontwikkeling komt en hoe dit past binnen - en zelfs bijdraagt aan een verbetering van - de kwaliteit van de leefomgeving. Als gemeente stellen we daarbij geen ingewikkelde regels en criteria vast waar een initiatief aan moet voldoen. We leggen de verantwoordelijkheid allereerst bij een initiatiefnemer en nodigen hem of haar uit een plan te maken dat bijdraagt aan de kwaliteit van onze leefomgeving.

Met het handboek hopen we de algemene uitgangspunten uit deze visie nader te kunnen duiden in concrete situaties. Daarbij dragen we als ondersteuning bij de planuitwerking bouwstenen, ideeën en inspirerende voorbeelden aan. Deze dienen niet om te bepalen hoe een ontwikkeling er uit moet zien, maar wel om inzicht te geven in de verschillende manieren waarop ook een kleine ontwikkeling op een perceel bij kan dragen aan de versterking van de kracht van het deelgebied en daarmee van Westvoorne. We hopen dan ook dat het handboek uitnodigt tot het uitwerken van vele hoogwaardige plannen.

Zanderijen

Door schaalvergroting is de agrarische sector op de kleinschalige zanderijen steeds verder onder druk komen te staan. Veel kleine grondgebonden bedrijven zijn de laatste decennia gestopt en de

vrijkomende gronden omgezet naar een woonbestemming. Aanvullend hebben we de laatste tien jaar ingezet op sanering of uitplaatsing van de verspreid liggende glastuinbouw naar het glastuinbouwgebied bij Tinte. De zanderijen bevatten verspreid diverse agrarische bedrijven en ook zijn kavels regulier agrarisch in gebruik. Toch verdwijnt het agrarische karakter steeds meer. Dit maakt het noodzakelijk te zoeken naar nieuwe beheerders van het landschap, waarbij het behoud van de kenmerkende afwisseling in het landschap voorop staat. Tegelijkertijd zijn de zanderijen door de ligging vlak achter de duinen een aantrekkelijke plek om te wonen en te recreëren. De zanderijen kunnen bovendien een belangrijke schakel gaan vormen vanuit recreatief en ecologisch opzicht tussen de duinen en de (kreeken en dijken in de) polders. We zetten daarom in op het:

- versterken van het kleinschalige, halfopen landschap met bosjes en houtwallen en afwisselende gebruiksfuncties;
- verhogen van de natuurwaarden (bijvoorbeeld door het herstellen van natuurlijke verbindingen tussen de duinen en de polders, indien mogelijk gekoppeld aan herstel van de duinwateringen);
- vergroten van de belevingswaarde van landschap en natuur voor bewoners en recreanten (bijvoorbeeld door het creëren van / bijdragen aan recreatieve wandelroutes vanuit de dorpen en routes tussen de duinen en de kreeken en dijken in de oude zeekeleipolders).

Initiatieven van eigenaren die bijdragen aan deze ambities juichen wij dan ook toe. Te denken valt aan kleinschalige verblijfsrecreatie, ateliers, paardenpensions en wonen in het groen (bijvoorbeeld in de vorm van nieuwe landgoederen). Deze initiatieven kunnen vanzelfsprekend ook komen van agrariërs die hun bedrijfsvoering willen verbreden. Voorwaarde is steeds landschappelijke en natuurlijke kwaliteitsverbetering. Ontwikkelingen moeten passen bij de maat en schaal van het landschap en moeten kwaliteit toevoegen aan het landschap.

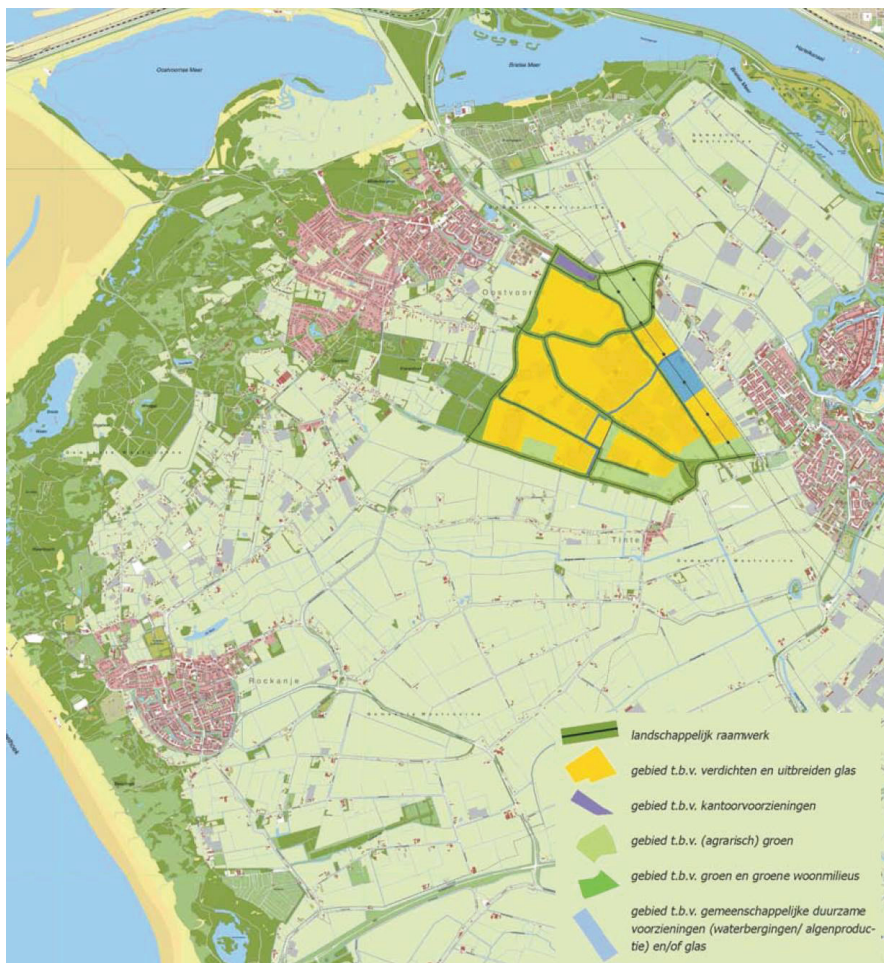
Oude zeekleipolders

In de oude zeekleipolders zetten we in op het behouden en waar mogelijk versterken van het relatief kleinschalige agrarische karakter en de karakteristieke openheid tussen de dijken. De oude dijkstructuren (ook waar deze niet meer verhoogd in het landschap liggen) willen we beplanten met laanbeplanting, zodat de begrenzingen van de polders beter ruimtelijk zichtbaar wordt en nog aantrekkelijker worden als recreatieve routes. Binnen de beplante dijken koesteren we de openheid. We stimuleren daarnaast het toepassen van gebiedseigen erfbeplanting/erfsingels. Bij ruimtelijke ontwikkelingen op erven onderaan dijken en aan polderwegen wordt een robuuste erfsingel als voorwaarde gesteld (behalve aan de wegzijde).

Ook in de oude zeekleipolders vindt schaalvergroting in de agrarische sector plaats. Forse uitbreiding van bedrijfskavels vinden we hier echter niet wenselijk omdat dit niet past bij onze ambitie om het kleinschalige karakter te behouden. Onder voorwaarden kan medewerking worden verleend aan maatwerk, toekomstbestendige agrarische bedrijven horen immers wel in dit gebied thuis. Verbreding van de bedrijfsvoering is daarbij ook mogelijk. Gezien de hoge landschappelijke kwaliteiten - met de fraaie dijken en de natuurlijke Strype - en de ligging nabij Oostvoorne en Rockanje en de kust, heeft het gebied recreatieve potenties. Agrariërs kunnen hier met verbreding (nevenfuncties naast de agrarische bedrijfsvoering) op in spelen, bijvoorbeeld door een minicamping, een theehuis of de verkoop van streekproducten. Van belang daarbij is dat ontwikkelingen op of aansluitend op de bestaande erven worden gerealiseerd en ingepast worden binnen de gebiedseigen erfbeplanting/erfsingel. Als dat uit het oogpunt van de bedrijfsvoering noodzakelijk is (bijvoorbeeld in verband met de ventilatie van stallen), kan gekozen worden voor een singel bestaande uit bomen zonder ondergroei van heesters, zodat de wind onder de boomkruinen door kan waaien.

De oude zeekleipolders herbergen met kreek de Strype bijzondere natuurwaarden. De kreek is bovendien vanuit het oogpunt van waterberging en vanuit recreatief oogpunt waardevol. Daarom streven we ernaar de Strype als brede natuurlijke zone verder te ontwikkelen in zuidoostelijke richting tot aan het Spui (buiten de gemeentegrens), ten zuidoosten van Tinte. We kijken in het kader van het Krekenproject onder andere samen met de gemeente Brielle en met het waterschap de mogelijkheden. Ook particuliere ontwikkelingen kunnen bijdragen. Te denken valt aan nieuwe landgoederen waarvan de huiskavel gekoppeld is aan een weg of dijk en het landgoed ingericht wordt als open (waterrijk) natuurgebied dat toegankelijk is voor recreanten. Ook agrarisch natuurbeheer juichen wij toe, zeker langs de Strype en andere kreken. Een andere mogelijk interessante vorm van agrarisch natuurbeheer is gericht op ecologisch beheer van graslanden. In overleg met initiatiefnemende partijen zoals de agrarische natuurvereniging Natuurlijk Voorne-Putten verkennen we de mogelijkheden hiervoor.

Het glastuinbouwgebied bij Tinte vormt een aparte enclave binnen de oude zeekleipolders. We houden vast aan de uitgangspunten van de bestaande Structuurvisie Glasherstructurering Westvoorne (1e herziening), die integraal deel uitmaakt van voorliggende omgevingsvisie. Dat betekent dat we blijven inzetten op de landschappelijke inpassing van het glastuinbouwgebied bij Tinte zoals die in de structuurvisie is voorzien.

Jonge zeekleipolders

In de jonge zeekleipolders blijft het primaat bij de agrarische sector als belangrijkste grondgebruiker. Andere functies zijn in beginsel niet wenselijk, tenzij (onder voorwaarden) op bestaande en vrijkomende agrarische bedrijfskavels wanneer daarvoor geen agrarisch vervolggebruik is. De agrarische sector heeft in dit gebied de mogelijkheid zich verder te ontwikkelen. Er is dan ook ruimte voor schaalvergroting. Vergroting van de (agrarische) bedrijfskavels is mogelijk op voorwaarde dat:

- de uitbreiding past bij de maat/schaal van het landschap; daarbij is relevant dat in het provinciale beleid een maximale omvang van twee hectare voor agrarische bedrijfskavels is opgenomen. Verdere uitbreiding is alleen mogelijk bij verbreding van bedrijfsactiviteiten. Vooralsnog zal een omvang van maximaal twee hectare in Westvoorne voor de meeste bedrijven voldoende zijn. Zo blijft het karakteristieke grootschalige open landschap behouden;
- de (uitgebreide) bedrijfskavel wordt omkaderd met een robuuste erfsingel van streekeigen erfbeplanting, afgestemd op de bedrijfsvoering. De erfsingel dient het erf aan de drie zijden te begrenzen die niet aan de weg liggen: agrarische activiteiten mogen vanaf de wegzijde zichtbaar zijn! We hanteren ook hier het standpunt dat als dat uit het oogpunt van de bedrijfsvoering noodzakelijk is (bijvoorbeeld in verband met de ventilatie van stallen), gekozen kan worden voor een singel bestaande uit bomen zonder ondergroei van heesters, zodat de wind onder de boomkruinen door kan waaien.

De oude dijkstructuren die de polders begrenzen, worden beplant met streekeigen laanbeplanting. Daarnaast streven we naar verbreding en het meer natuurlijk maken van de (oevers langs de) Sluiswetering, vanaf het Annabos tot aan het Spui (buiten de gemeente). Natuurlijke (riet) oevers maken de voormalige kreek beter herkenbaar in het landschap en vergroten de natuurwaarde van het agrarisch gebied.

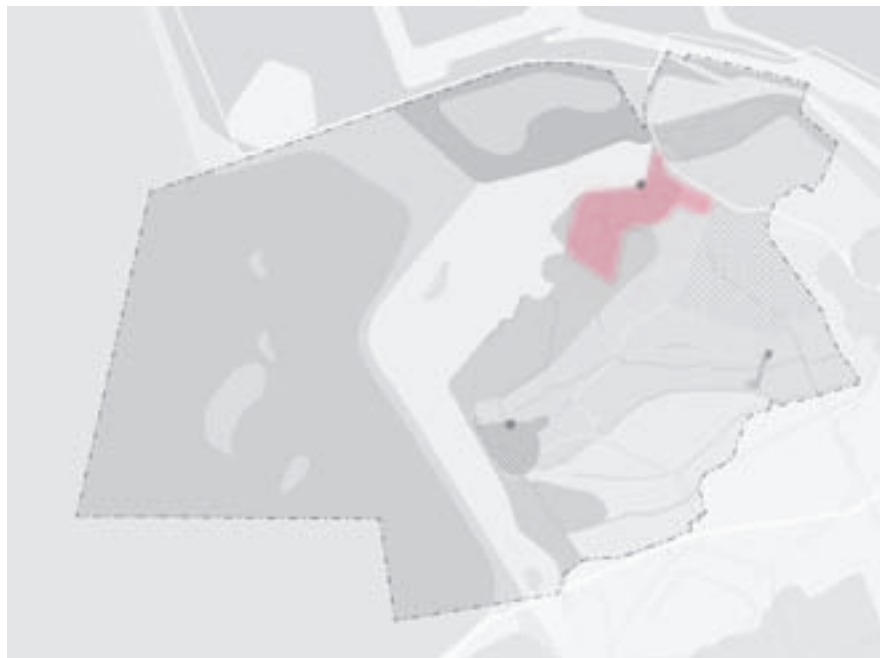

DUINDORP OOSTVOORNE

4.6 De karakteristieke dorpen

4.6.1 Identiteit

Oostvoorne

Oostvoorne is van origine een karakteristiek ringdorp. Een ringdorp bestaat uit een ring van bebouwing rondom een centraal punt, in Oostvoorne is dit de kerk. Oostvoorne is een zeer aantrekkelijk groen dorp om in te wonen en vormt tegelijk een goede uitvalsbasis voor toeristen die de fraaie omgeving willen verkennen. Vanuit toeristisch-recreatief oogpunt is het dorp strategisch gelegen tussen de natuurlijke kust (strand en duinen), het Oostvoornse en het Brielse Meer en de kleinschalige oude zeekeleipolders met de kronkelende dijken en oude kreekstructuren. De bijzondere cultuurhistorische waarden in het dorp, waaronder ook

de Jacoba Burcht en de korenmolen, dragen bij aan de identiteit en de aantrekkingskracht van het dorp.

Met de aanleg van de Brielse Gatdam en het ontstaan van het Oostvoornse Meer is het dorp verder van het Noordzeestrand komen te liggen. Toch is de sfeer van een badplaats nog altijd voelbaar in Oostvoorne, mede door de ligging tegen de duinen aan, met fraaie groene lanen die vanuit het duingebied het dorp inlopen. Oostvoorne ligt op de overgang naar de oude zeekeleipolders en de nieuwere delen van het dorp - die in de polder liggen - hebben daardoor een heel ander karakter, met meer water in de wijken.

Oostvoorne heeft een lokaal voorzieningencentrum, dat bestaat uit twee delen. De meeste voorzieningen zijn langs de Stationsweg gesitueerd, terwijl een kleiner aantal voorzieningen rondom het Dorpsplein is gelegen. De voorzieningen passen binnen het kleinschalige, dorpse karakter van Oostvoorne.

OOSTVOORNE

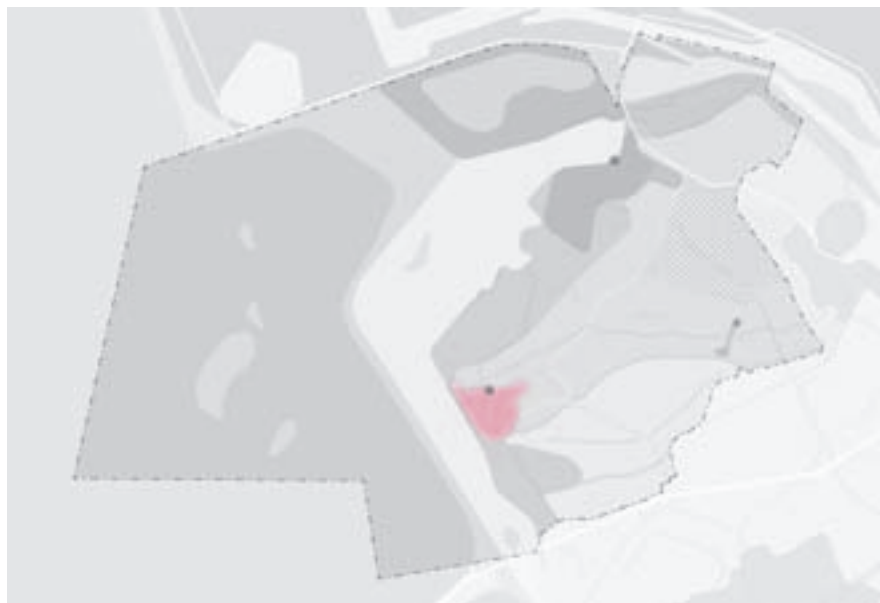
ROCKANJE

ROCKANJE AAN ZEE

Rockanje

Dit komt ook doordat de meeste voorzieningen gesitueerd zijn langs de historische dijklinten aan de noordzijde (polderzijde) van Rockanje. De meeste voorzieningen liggen langs de Dorpsweg en de Raadhuislaan, met een concentratie rondom het Dorpsplein. Het Dorpsplein is onlangs opnieuw ingericht met als doel de aantrekkelijkheid van het centrum te vergroten. Het dorp heeft net als Oostvoorne een lokaal voorzieningencentrum. In het dorp zijn diverse winkels, horecagelegenheden, sportaccommodaties, basisscholen en andere voorzieningen aanwezig. Al deze aspecten samen maken Rockanje tot een krachtig dorp met een prettig woonmilieu.

Door de geweldige ligging van Rockanje aan zee, vlakbij het strand, de duinen en bossen en op de overgang naar het fraaie poldergebied met de oude kreek Strype, heeft het dorp een grote aantrekkingskracht op recreanten en toeristen. Rockanje is een badplaats bij uitstek, maar met het accent op rust en natuurschoon. De enorme variatie aan fraaie landschappen maken het dorp echter in de eerste plaats tot een aantrekkelijke plek om te wonen.

Rockanje is ontstaan als lintdorp langs de Middeldijk, Vleerдамsedijk, Molendijk, Dorpsweg en Zeeweg. In de vorige eeuw is het dorp sterk uitgebreid, de polder in. Tegenwoordig beslaat het dorp vrijwel de volledige Polder Oud-Rockanje (ringvormige opwaspolder). Feitelijk ligt Rockanje daarmee niet in maar achter de duinen, in een oude zeekleipolder, een beetje met de rug naar de kust.

An aerial photograph of a rural landscape. The scene is dominated by a patchwork of green agricultural fields and large, rectangular greenhouses with blue roofs. Some fields are dark brown, indicating they have been plowed. A network of small roads and canals crisscrosses the landscape. In the lower right, a small cluster of houses with red roofs is visible. The overall impression is of a well-managed agricultural area.

LANDELIJK TINTE

Tinte

Tinte is een mooi, klein lintdorpje te midden van het agrarisch gebied. Het dorp is ontstaan uit bebouwingslinten langs de Lodderlandsdijk, Colinslandsdijk, Kade en Strypsedijk. Op veel plaatsen zijn fraaie doorzichten aanwezig vanaf de weg naar het open agrarisch gebied. Alleen de Weidehof is (meer recent) achter het oude lint in de polder gebouwd. Tinte wordt min of meer in tweeën gedeeld door de Strypse Wetering die de Kade kruist.

In Tinte zijn enkele sociaal-maatschappelijke basisvoorzieningen aanwezig. Momenteel wordt gewerkt aan een toekomstbestendig onderkomen voor diverse verenigingen en andere sociaal-maatschappelijke voorzieningen in de vroegere basisschool Tintestein. Door de concentratie in een gebouw is het behoud van deze voorzieningen voor Tinte ook in de toekomst gegarandeerd.

4.6.2 Koers op weg naar 2030

We zijn trots op onze dorpskernen, maar hoe kunnen we ze nog mooier maken? En hoe houden we de voorzieningen op niveau? Kunnen we extra bezoekers trekken en tegelijk de kwaliteit van de dorpskernen bewaren? Om deze en andere vragen te beantwoorden hebben we zowel voor Tinte als voor de centra van Rockanje en Oostvoorne een visie opgesteld, samen met bewoners, winkeliers en andere belanghebbenden.

Belangrijk uitgangspunt in het gemeentelijk beleid is het ondersteunen van initiatieven die bijdragen aan een goede leefbaarheid in de dorpen van Westvoorne. In algemene zin streven we naar het behoud van het bestaande voorzieningenniveau en naar een verbetering van de kwaliteit van die bestaande voorzieningen. We streven naar krachtige kernen, waar alle basisvoorzieningen aanwezig zijn. Ontbrekende voorzieningen zijn elders op Voorne-Putten of in de bredere regio snel, veilig en goed bereikbaar voor al onze inwoners.

We bieden ruimte aan initiatieven van inwoners, ondernemers of andere gebruikers van onze dorpsgebieden: initiatieven die een bijdrage leveren aan de kracht en leefbaarheid in onze kernen zijn van harte welkom. Waar mogelijk ondersteunen we de planontwikkeling en uitwerking. Recente voorbeelden van dergelijke initiatieven zijn de herontwikkeling van Tintestein en de nieuwe invulling van het voormalige gemeentehuis in Oostvoorne.

Bij het beoordelen van plannen kijken we naar een aantal specifieke aandachtspunten. Denk bijvoorbeeld aan de vraag welke bijdrage een initiatief levert aan het versterken van de centrumgebieden in Oostvoorne en Rockanje. Hoe draagt een plan bij aan het versterken van de sociaal-maatschappelijke samenhang in onze gemeenschap? Helpt een initiatief senioren langer zelfstandig te wonen en van onze gemeente te blijven genieten? Of draagt het bij aan de aantrekkelijkheid van onze gemeente voor gezinnen met jonge kinderen? Denk verder aan het stimuleren van een

gezonde levenswijze, bijdragen aan de sociale veiligheid, duurzaamheid en behoud van de natuur.

Het aanbod aan voorzieningen is in Westvoorne vooral geconcentreerd in de dorpsgebieden. Dit betekent echter niet dat onze drie dorpen op zichzelf staan. De wisselwerking tussen onze dorpen en het buitengebied is groot, ze kunnen niet zonder elkaar. Het versterken van de dorpskernen draagt dan ook bij aan een sterker buitengebied. Hierbij beseffen wij ons dat deze eerste versie van onze omgevingsvisie sterk gericht is op het landelijk gebied van Westvoorne. In onze beleidsvorming de komende jaren gaan wij echter aan de slag met verdere uitwerkingen van deze visie, ook gericht op de dorpsgebieden. Daarbij willen we de mogelijkheden die de Omgevingswet ons gaat bieden ten volle gebruiken.

Duindorp Oostvoorne

In de Centrumvisie Oostvoorne zijn de kernwaarden van het centrum van Oostvoorne benoemd. Het gaat om een aantal iconen: de Burcht, de kerk, het Dorpsplein, de lanen en verspreid gelegen karakteristieke panden. Maar het gaat ook om de vele activiteiten in de buitenruimte en de nabijheid van het landschap en de ligging half in de duinen nabij zee. Oostvoorne moet deze kernwaarden in de toekomst nog beter benutten. Dit kan bijvoorbeeld op kwetsbare plekken die zijn ontstaan door schaalvergroting, vergane glorie, verrommeling of dreiging van leegstand of op plekken met een minder hoogwaardige buitenruimte. Op zulke plaatsen kan de uitstraling worden verbeterd door het plaatsen van grote bomen in de dorpslanen en door te kiezen voor een eenduidige, klassieke verharding van straten en wegen. Op die manier bieden lastige en kwetsbare punten juist kansen om allure / klasse toe te voegen aan het dorp.

Ook de ligging van Oostvoorne aan zee willen we meer betrekken in de inrichting van de buitenruimte in het centrum, als ook de rijke cultuurhistorie. Door deze elementen als basis te nemen kan de inrichting van Oostvoorne meer samenhang en een hoogwaardige uitstraling krijgen. Ons streven

is dat de ruimtelijke inrichting ervoor zorgt dat Oostvoorne oogt als een aantrekkelijk en wat informeel georganiseerd duindorp nabij de kust.

Tegelijk willen we de oude relatie tussen het dorp en de kust versterken. Daarbij gaat het om goede en aantrekkelijke verbindingen met het Oostvoornse Meer en het Noordzeestrand. Maar het gaat er ook om dat er op het gebied van (recreatieve) voorzieningen en evenementen meer ingespeeld wordt op de bijzondere ligging nabij de zee. Dit streven heeft vooral als doel om Oostvoorne levendig te houden, met een divers aanbod aan voorzieningen en activiteiten.

De centrumvisie is beeldend uitgewerkt en bestaat vooral uit foto's, tekeningen en kaartmateriaal. Aan de hand hiervan kan discussie worden gevoerd over het ontwerp en de uitstraling van nieuwe initiatieven. Maar bovenal dient de visie als inspiratie voor toekomstige ontwikkelingen. Tot slot bevat de visie een schetsmatige uitwerking voor een aantal deellocaties in het centrum, ter inspiratie.

Rockanje aan Zee

Met de centrumvisie voor Rockanje zetten we in op het versterken van het dorpscentrum door concentratie van voorzieningen rond het Dorpsplein. We willen het plein (nog) aantrekkelijker maken onder meer door het autoluw te houden en het parkeren er omheen te situeren. Als uitwerking van de centrumvisie wordt inmiddels werk gemaakt van de herontwikkeling van de noordrand van het Dorpsplein. Hiermee wordt de functie van het Dorpsplein versterkt en wordt tegelijkertijd de nu nog wat rommelige zone tussen het Dorpsplein en het natuurgebied noordelijk daarvan heringericht. In afstemming met de plannen voor het Dorpsplein willen we de basisscholen samenvoegen in één brede school. De locatie hiervoor is de bestaande schoollocatie direct aan de zuidzijde van het Dorpsplein.

Rockanje kan meer profiteren van de ligging aan zee dan in de huidige situatie het geval is. We zetten in op het verbeteren van de verbinding

tussen het centrum van Rockanje en het strand. Daarmee hopen we meer recreanten het dorp in te trekken, wat de levendigheid vergroot en wat bijdraagt aan het in stand houden van voorzieningen.

Daarnaast willen we de relatie tussen het dorp en de duinen versterken, bijvoorbeeld door de Strandweg anders in te richten en langs de weg de duinen 'naar binnen' te halen. In dit verband is ook van belang aantrekkelijke dwarsverbindingen te realiseren voor langzaam verkeer vanuit het dorp de duinen in, over de Strandweg en de Duinzoom.

De (verdere) ontwikkeling van het Dorpsplein biedt kansen om de relatie met De Waal te verbeteren door een wandelroute en uitzichtpunten. Ook de ontwikkeling van Polder Drenkeling met bescheiden woningbouw grijpen we aan om de relatie van het dorp met de polders en de aangrenzende duinen te verbeteren. Dit doen we door de polder te ontwikkelen in een landgoedsfeer die aansluit bij de aangrenzende binnenduinrand.

Landelijk Tinte

Voor Tinte is in 2013 een structuurvisie vastgesteld. Deze structuurvisie is integraal opgenomen in de voorliggende omgevingsvisie. In de structuurvisie en nu in de omgevingsvisie zetten we in op het verder vergroten van de levendigheid, onder meer door het dorp aantrekkelijker te maken voor recreanten. Er is daarom ruimte voor kleinschalige ontwikkelingen die daaraan bijdragen. Te denken valt aan een kleine supermarkt, een koffiehuis, een bed & breakfast, openstelling van boerderijen en dergelijke.

Ook het toevoegen van enkele nieuwe woningen is mogelijk, mits dit past binnen de dorpsstructuur: behoud van het karakter als historisch (dijk) lintdorp en behoud van de doorzichten tussen de woningen door naar het landelijk gebied.

A wide-angle photograph of a rural landscape. A gravel path leads from the foreground towards the horizon. On the left side of the path, there is a body of water and a grassy bank. In the background, a white house with a red roof is visible, surrounded by bare trees. On the right side of the path, there is a large, bare tree and a fence. The sky is blue with some clouds.

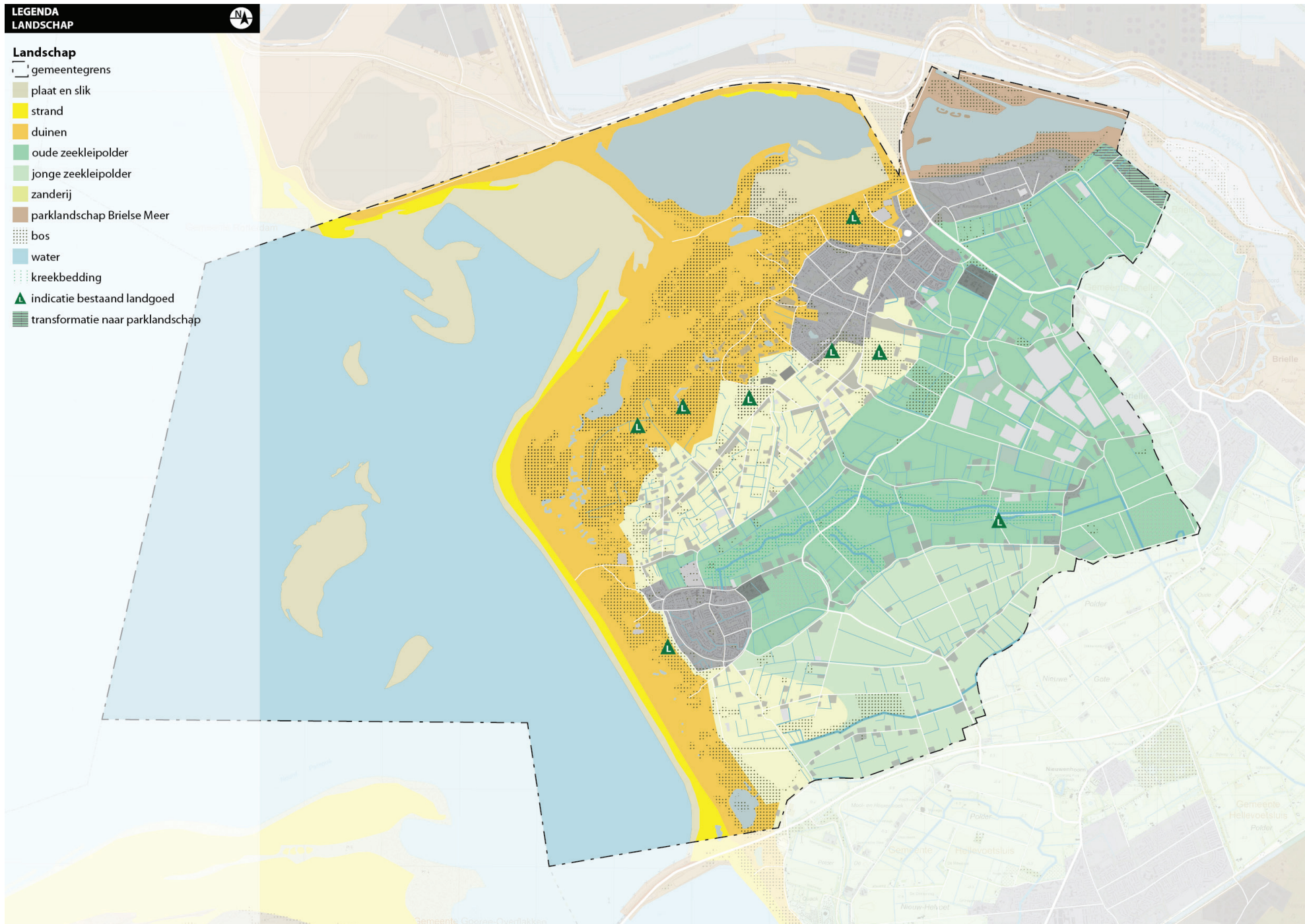
Uitgangspunten en ontwikkelingen | **05**

LEGENDA
LANDSCHAP

Landschap

- gemeentegrens
- plaat en slik
- strand
- duinen
- oude zeekleipolder
- jonge zeekleipolder
- zanderij
- parklandschap Brielse Meer
- bos
- water
- kreekbedding
- ▲ indicatie bestaand landgoed
- ▨ transformatie naar parklandschap

05 | Uitgangspunten en ontwikkelingen

In het vorige hoofdstuk hebben we onze belangrijkste ambities weergegeven. Daarnaast hebben we per deelgebied op hoofdlijnen aangegeven wat de gewenste ontwikkelingsrichting is. In de volgende paragrafen stellen we per thema puntsgewijs uitgangspunten en concrete ontwikkelingen voor die passen binnen deze koers. Achtereenvolgens komen de volgende thema's aan bod:

- landschap en erfgoed;
- natuur en water;
- recreatie en toerisme;
- economie/werken;
- leefbaarheid en voorzieningen;
- wonen;
- verkeer en vervoer;
- milieu, gezondheid en duurzaamheid.

5.1 Landschap en erfgoed

5.1.1 Landschap

- De kwaliteiten en karakteristieken van de verschillende landschapstypen in de gemeente zijn leidend bij nieuwe ontwikkelingen. Het landschap vormt steeds de duurzame onderlegger van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Ontwikkelingen dragen bij aan het versterken van de landschappelijke kwaliteiten.
- We werken aan een Handboek Kwaliteitsverbetering voor het landelijk gebied waarmee voor concrete initiatieven bouwstenen worden

aangereikt waarmee invulling kan worden gegeven aan de verbetering van de kwaliteit van het landschap (zie paragraaf 4.5.2).

- We zetten in op het herstellen van typerende landschapskennmerken, zoals laanbeplanting op de polderdijken in de zeekleipolders. Bij aanplant van begroeiing maken we gebruik van streekeigen soorten.
- De erfsingels rond de erven onderaan de dijken en aan polderwegen in de zeekleipolders zijn van grote landschappelijke waarde. De erfsingels zorgen voor de typische 'groene eilanden' in het open agrarisch gebied. Ze zorgen voor een 'menselijke maat' van de openheid en verbeteren daarmee de leefbaarheid van het landelijk gebied. Bovendien voorkomen ze dat de bebouwing open en bloot in het open landschap van grote afstand zichtbaar is. Wij moedigen daarom bewoners van deze erven aan een erfsingel aan te leggen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen op het erf en bij erfuitbreiding stellen wij de aanleg van een erfsingel als voorwaarde. De erfsingel is een brede groene singel met hoogopgaande beplanting rond de drie zijden van het erf die niet aan de weg liggen. De erfsingel is minimaal 6 meter breed (maar liever 9 tot 12 meter), bij voorkeur met aan de binnenzijde een bebouwingsvrije ruimte van nog eens 6 meter. De erfsingel bestaat uit (een rijke variatie aan) inheemse struiken en bomen. Als dat uit het oogpunt van de bedrijfsvoering noodzakelijk is (bijvoorbeeld in verband met de ventilatie van stallen), kan gekozen worden voor een singel bestaande uit bomen zonder ondergroei van heesters, zodat de wind onder de boomkruinen door kan waaien.

— gemeentegrens

bos

— watergang

Ontwikkelingen & opgaves

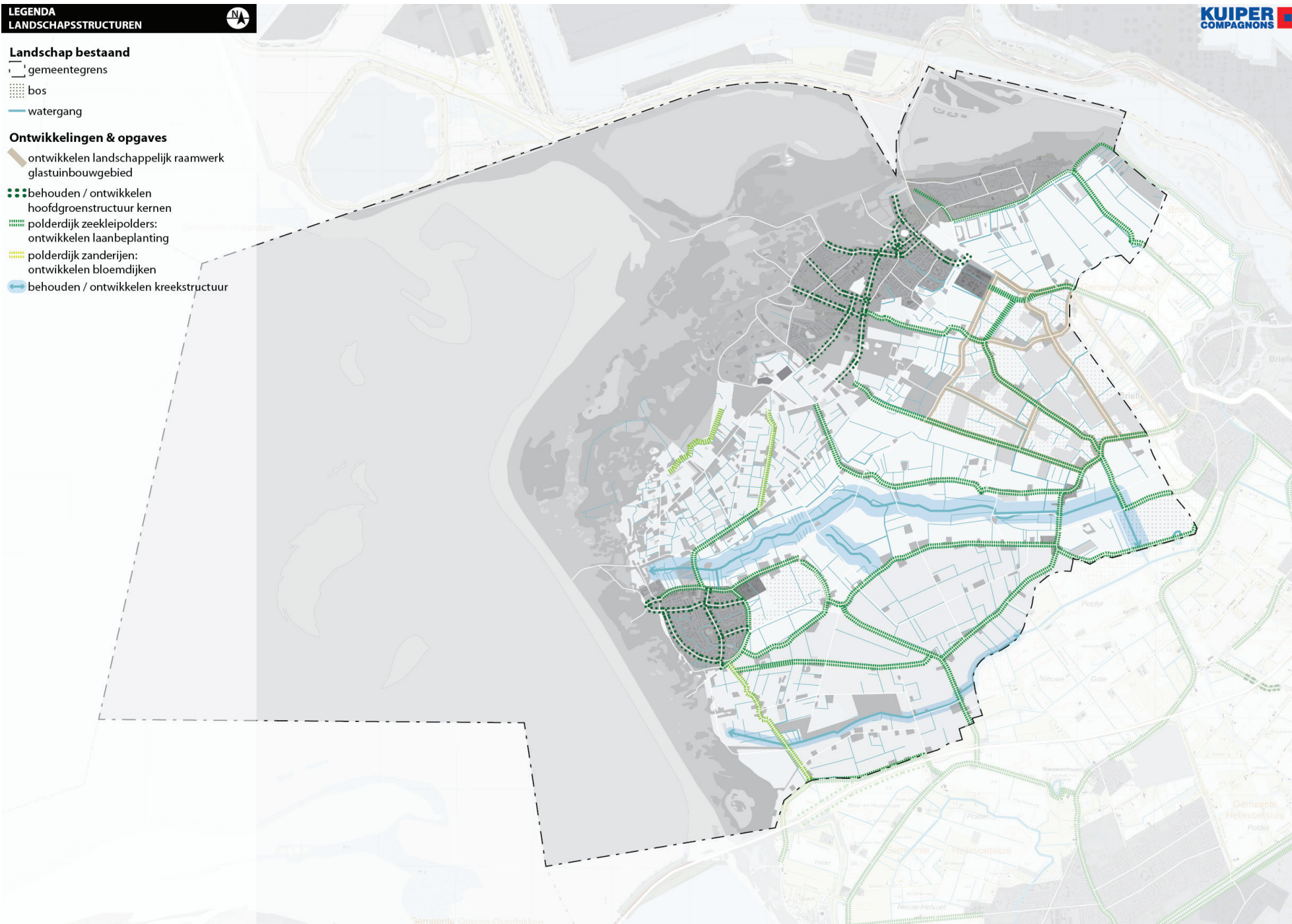
- ontwikkelen landschappelijk raamwerk glastuinbouwgebied

- behouden / ontwikkelen
hoofdgroenstructuur kernen

 polderdijk zeekleipolders:
ontwikkelen laanbeplanting

polderdijk zanderijen:
ontwikkelen bloemdijken

↔ behouden / ontwikkelen kreekstructuur

- Bij erfuitbreiding moet in één keer de stap worden gemaakt naar de aanleg van een nieuwe erfsingel rond de toekomstige (maximale) contour. Er ontstaat dan een erf waar de ondernemer voldoende ruimte heeft voor groei binnen de singel, waar plaats is voor nieuwe schuren en aanverwante voorzieningen. Bovendien krijgt de erfsingel zo tijd om te groeien.
- We willen ook de waardevolle groenstructuren in de dorpen behouden en 'verknopen' met het omliggende landschap. Bomenlanen, parken, groenstroken en soms grote tuinen dragen in belangrijke mate bij aan het karakter van de dorpen. De relatie van de kernen met het landschap rondom en het groen binnen de kernen is cruciaal voor de leefkwaliteit. Dit groene raamwerk moet altijd de basis vormen voor toekomstige transformaties.
- Gebiedsvreemde functies, zoals schaliegaswinning en windturbines, die het landschap - en in het geval van schaliegas ook het watersysteem - kunnen aantasten, worden geweerd. Alleen ter hoogte van de Slufter op de Maasvlakte wordt een aantal middelgrote windturbines vervangen door een kleiner aantal grote windturbines. Hiervan komen er vier op grondgebied van Westvoorne, langs de Noordzeeboulevard.
- Maatwerkoplossingen voor glastuinbouwbedrijfsbeëindigingen of -verplaatsingen zullen ook na de afronding van het huidige glassaneringsbeleid mogelijk blijven. Voorwaarden zijn onder andere een ruimtelijke kwaliteitsverbetering en zo mogelijk realisatie van natuurontwikkeling en recreatieve waarden. Ook voor andere (agrarische) bedrijven is een dergelijke sanering mogelijk wanneer dit een bijdrage levert aan een verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving.
- Waar mogelijk willen we bestaande en nieuwe natuur- en groengebieden beter met elkaar verbinden. Deze verbindingen kunnen ook in de vorm van stepping stones plaatsvinden.
- Als onderdeel van de landschappelijke kwaliteitsverbetering is de aanleg van nieuwe landgoederen een goede mogelijkheid om minder courante agrarische percelen een waardevolle landschappelijke functie te laten behouden. Ook biedt dit wellicht mogelijkheden om vrijkomende agrarische bebouwingscomplexen te herontwikkelen. Een nieuw landgoed ziet op de integrale aanleg en instandhouding van een groot aaneengesloten gebied, waarbij naast aanleg van nieuwe natuur en versterking van het landschap ook recreatief medegebruik uitgangspunt is. Voor de verdere uitwerking van initiatieven voor een nieuw landgoed worden in het Handboek Kwaliteitsverbetering een aantal uitgangspunten geformuleerd, waaronder de volgende:
 - de minimale oppervlakte van een nieuw landgoed is 5 hectare, waarbij ten minste 90% van het oppervlak van het landgoed moet bestaan uit openbaar toegankelijke natuur;
 - de gronden die voor een nieuw landgoed worden gebruikt zijn nog niet als natuur bestemd of als zodanig ingericht. Het moet gaan om nieuwe natuur;
 - de nieuwe natuur sluit aan bij gebiedseigen natuurtypen. Waar openheid een belangrijk gebiedskenmerk is moet bijvoorbeeld worden gedacht aan natuurlijke graslanden, herstel van historische watergangen en bloemrijke akkers;
 - deze 90% met een natuurinrichting is voor het publiek toegankelijk (op paden). Recreatieve functies op het landgoed hebben een extensief karakter dat niet conflicteert met de te ontwikkelen natuurwaarden;
 - maximaal 10% van het nieuwe landgoed behoort tot het niet publiek toegankelijke deel: de huiskavel. Bebouwing ligt geconcentreerd op de huiskavel en beslaat niet meer dan 20% van de huiskavel.

LEGENDA
ARCHEOLOGIE EN CULTUURHISTORIE

Archeologie

Terreinen van de Archeologische Monumentenkaart januari 2008 (AMK), aangevuld met vier terreinen (I t/m IV) waar op basis van historisch-kartografisch onderzoek archeologische waarden verwacht worden

Gebieden met een zeer hoge archeologische verwachting

Gebieden met een redelijk hoge tot hoge verwachting:

De archeologische waarden zijn te verwachten dieper dan 0,4 m beneden het maaiveld

De archeologische waarden zijn te verwachten dieper dan 0,8 m beneden het maaiveld

Gebieden met een lage archeologische verwachting:

De archeologische waarden zijn te verwachten dieper dan 0,8 m beneden het maaiveld

De archeologische waarden zijn te verwachten dieper dan 3 m beneden het maaiveld

De archeologische waarden zijn te verwachten dieper dan de huidige onderwaterbodem

Cultuurhistorie

Vestingwerken

Stelling Fort

Liniedijk

Acces

Inundatievelden

Deltawerken

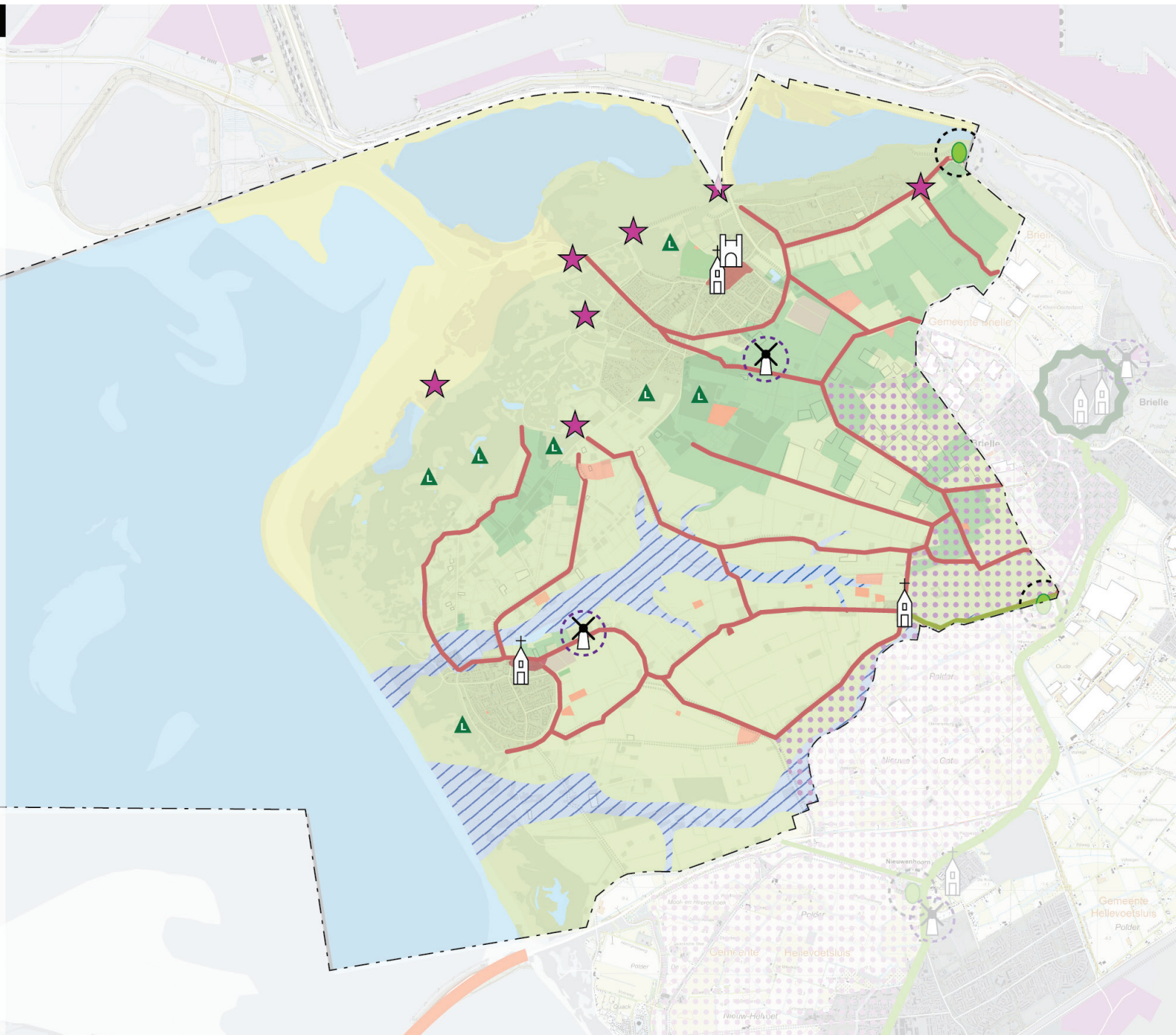
Relicten verdedigingswerken WO II (Atlantikwall, Biberbunker)

Molen met molenbiotoop

Kerktoeren

Burcht

Landgoed

Koppel de huiskavel aan een bestaand bebouwingslint (polderlint, zandlint of duinlint), maar plaats de bebouwing niet pal aan de weg. De huiskavel moet buiten de EHS liggen;

- het beheer en onderhoud van de nieuwe natuur kan eventueel na realisatie worden overgedragen aan een terreinbeherende organisatie. Er blijft echter altijd sprake van een landschappelijke, functionele en ruimtelijke eenheid. Eventuele nieuwe bebouwing en de nieuwe natuur blijven onlosmakelijk met elkaar verbonden binnen het raamwerk van het nieuwe landgoed. Afsplitsing of herverkaveling na realisatie is niet aan de orde.
- We onderzoeken de inrichting van een 'Fonds ruimtelijke kwaliteit'. Met bijdragen uit dit fonds willen we de kwaliteit van het landschap verbeteren (herstel landschappelijk of cultuurhistorisch waardevolle elementen, aanleg natuur of groen etc.).

5.1.2 Archeologie en cultuurhistorie

- We willen cultuurhistorische waarden beschermen en zoveel mogelijk herkenbaar maken in het landschap, zoals:
 - de Jacoba Burcht in Oostvoorne;
 - de molens in Oostvoorne en Rockanje;
 - de oude vuurtoren Steenen Baak met zijn kustbatterijen en Fort Pensersdijk (dit zowel vanwege de militaire historie als bijvoorbeeld de relatie van Voorne-Putten tot de ontwikkeling van Rotterdam als wereldhaven);
 - de bunkers van de Atlantikwall (o.a. de Biberbunker);
 - agrarisch en ander erfgoed gerelateerd aan het dagelijks leven in de polders op Voorne-Putten;
 - het diverse erfgoed behorend bij de ontginnings- en gebruiksgeschiedenis van Voornes Duin;
 - het archeologisch erfgoed in het Oostvoornse Meer;
 - Romeinse en vroeg-middeleeuwse vindplaatsen van bewoningssporen.

- Naast het herkenbaar maken van het cultureel erfgoed is ons streven ook de beleefbaarheid ervan te vergroten. Toegankelijkheid en plaatsing in de context van regionale of (inter)nationale historie zijn belangrijke uitgangspunten. We verwelkomen initiatieven die bijdragen aan het vergroten van de toegankelijkheid van het erfgoed. Door inpassing van ons lokale erfgoed in bredere regionale en nationale structuren willen we ook het draagvlak voor behoud en verdere kwaliteitsontwikkeling vergroten. Bijzondere aandacht is er daarbij voor 'nieuw erfgoed', zoals het cultuurhistorisch belang van de Atlantikwall of de erfgoedwaarde van de landaanwinning- en deltawerken in onze omgeving (de strijd tegen en benutting van het water).
- Westvoorne beschikt sinds 22 april 2008 over een eigen gemeentelijk archeologiebeleid. Met dit beleid geven we invulling aan onze rol als bevoegd gezag op het gebied van archeologie, zoals dat na de wijziging van de Monumentenwet in 2007 is doorgevoerd. Ons archeologiebeleid is sinds die tijd verwerkt in de concrete regels van de diverse bestemmingsplannen. In al onze ruimtelijke plannen is inmiddels een dubbelbestemming Waarde-Archeologie opgenomen. De opzet van ons archeologiebeleid voldoet op hoofdlijnen nog prima. Wel zijn er de afgelopen jaren vele archeologische onderzoeken uitgevoerd, gericht op specifieke locaties en projecten. Deze onderzoeken hebben bijgedragen aan de verbetering van de kennis over de archeologische situatie in Westvoorne. Het archeologiebeleid uit 2008 wordt, als uitwerking van de Omgevingsvisie, met deze kennis geactualiseerd. Het gaat hierbij om nuances en nadere detaillering. Daarbij vragen ook recente ontwikkelingen in wetgeving aandacht, zoals de inwerkingtreding van de nieuwe Erfgoedwet, dit uiteraard ook in combinatie met de uitgangspunten van de Omgevingswet. Bij de beleidsactualisatie is het daarom ons uitgangspunt om te komen tot een breder beleid voor cultureel erfgoed. In dit beleid komen dan zowel de thema's archeologie als cultuurhistorisch erfgoed aan de

- orde. Onder het thema archeologie vallen zowel landarcheologie en onderwaterarcheologie. Onder het thema cultuurhistorisch erfgoed valt het gebouwde erfgoed en ander zichtbaar erfgoed, zoals de zichtbare ontginnings- en landinrichtingsgeschiedenis.
- In 2015 is de procedure gestart om op grond van de Monumentenwet te komen tot aanwijzing van een deel van het duingebied tussen Oostvoorne en Rockanje als beschermd dorpsgezicht. De procedure tot aanwijzing wordt waarschijnlijk in 2017 afgerond. De diverse en rijke cultuurhistorische ontginningsgeschiedenis is nog goed zichtbaar in het gebied. De voorgenomen aanwijzing tot beschermd dorpsgezicht vormt een waarborg dat deze waarde ook in de toekomst behouden blijft. Zo nodig werken we na het besluit tot aanwijzing met de diverse betrokken eigenaren en bewoners nader beleid uit voor dit gebied. In algemene zin merken we in relatie tot de cultuurhistorisch waardevolle gebieden op dat ontwikkelingen in deze gebieden bij moeten dragen aan het beter zichtbaar maken van dit erfgoed. Ook moeten ontwikkelingen bijdragen aan het duurzame behoud van de cultuurhistorische waarden.
 - Westvoorne kent diverse historische landgoederen. Voorbeelden zijn Strypemonde, Olaertsduyn, 't Reigersnest/Mildenburg en De Leyse. Daarnaast zijn diverse andere landgoederen op grond van de Natuurschoonwet aangewezen. Deze landgoederen vormen een belangrijk onderdeel van het cultuurhistorische erfgoed van Voorne-Putten en zijn ook van belang in het duiden van de positie van Westvoorne in de bredere regio. We streven naar een duurzame, integrale instandhouding van deze landgoederen, aansluitend bij de historie en het huidige functioneren. In de uitwerking van deze visie in concrete ruimtelijke plannen kijken we waar nodig of voor de bestaande landgoederen aanvullend maatwerk wenselijk is. De grote verscheidenheid in typen landgoed maakt een algemene werkwijze niet wenselijk.
 - Als specifiek punt benoemen we het bestaande dagrecreatief cluster rondom de Tenellaplas. Dit cluster ligt middenin Voornes Duin. In het cluster bevindt zich zowel het bezoekerscentrum van het Zuid-Hollands Landschap als het museum De Duinhuisjes. Deze beide voorzieningen bieden een uitvalsbasis voor een verkenning van onze regio, waarbij zowel het natuurlijk als het cultuurhistorisch erfgoed van het duin- en poldergebied zichtbaar wordt gemaakt. Bij een eventuele verdere ontwikkeling van het cluster biedt het thema erfgoed goede mogelijkheden om de bestaande voorzieningen te versterken en hun functie te vergroten. Vanuit dit cluster kunnen ook prima verbindingen worden gelegd met de bredere regio, zoals met Brielle en Hellevoetsluis of naar kleine 'cultuurhistorische' hotspots zoals de Steenen Baak of particuliere initiatieven zoals de collecties bij De Koffieleut in Rockanje of In den Halven Maen in Tinte.

LEGENDA
NATUUR en WATER

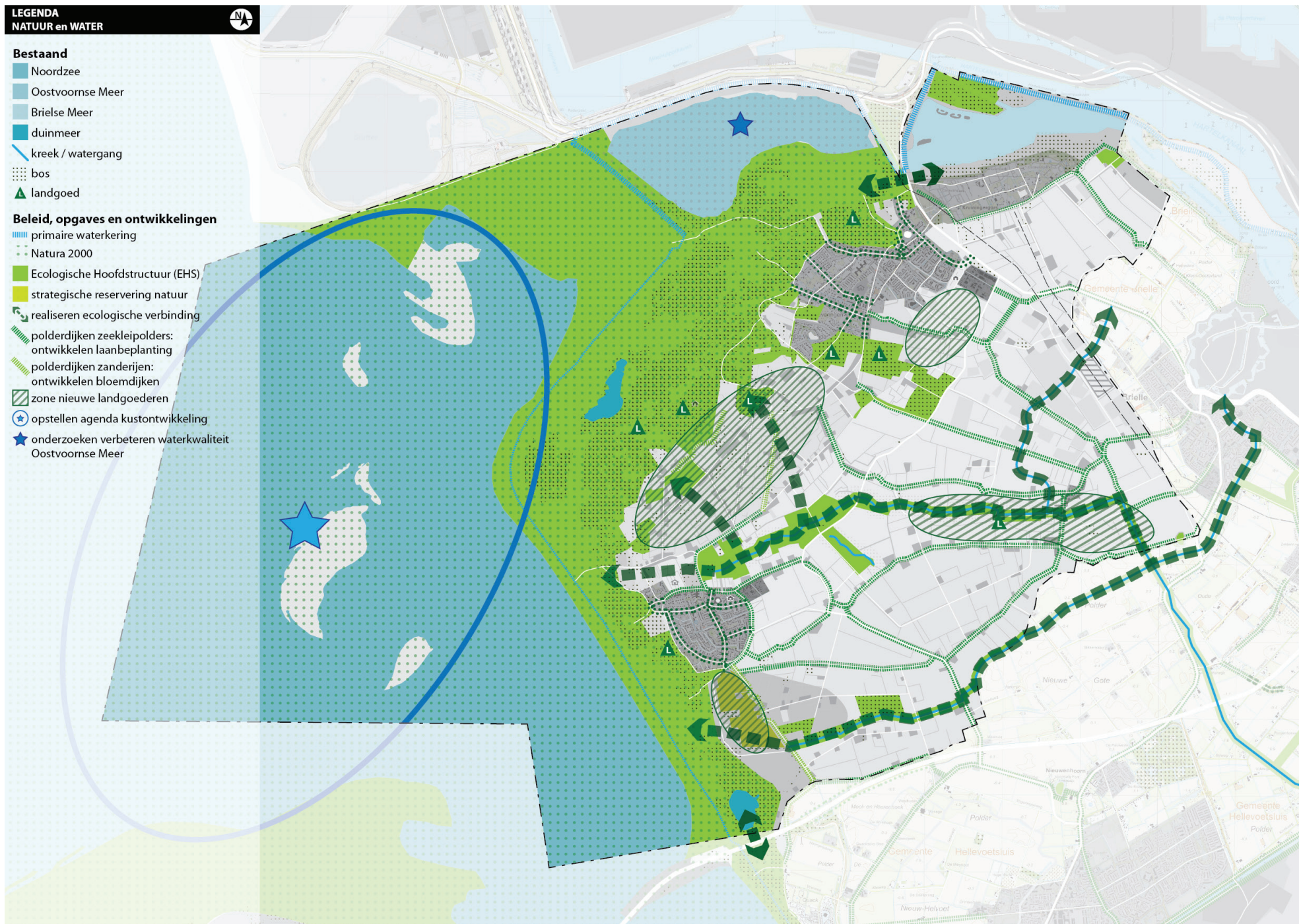

Bestaand

- Noordzee
- Oostvoornse Meer
- Brielse Meer
- duinmeer
- kreek / watergang
- bos
- landgoed

Beleid, opgaves en ontwikkelingen

- primaire waterkering
- Natura 2000
- Ecologische Hoofdstructuur (EHS)
- strategische reservering natuur
- realiseren ecologische verbinding
- polderdijken zeekleipolders:
ontwikkelen laanbeplanting
- polderdijken zanderijen:
ontwikkelen bloemdijken
- zone nieuwe landgoederen
- opstellen agenda kustontwikkeling
- onderzoeken verbeteren waterkwaliteit
Oostvoornse Meer

5.2 Natuur en water

- We zetten in op de verdere ontwikkeling van een aaneengesloten groenblauw netwerk. Dat betekent inzetten op ontwikkeling van open, waterrijke natuur (rietmoerassen, natte/vochtige bloemrijke graslanden) langs oude kreekstructuren in de zeekleipolders:
 - verbreden en (visueel) doortrekken (oevers langs) Strypsche Wetering, westwaarts door Polder Drenkeling en oostwaarts van de Dwarsdijk via Tinte tot het Spui (buiten de gemeente);
 - verbreden en doortrekken van de (oevers langs) Sluiswetering, van het Annabos tot aan het Spui (buiten de gemeente). Zo mogelijk wordt ook de verbinding met het duingebied verbeterd;
 - aanhakend aan de grote kreekstructuren ook kleinere groenblauwe elementen realiseren.
- We streven naar realisatie van ecologische verbindingen tussen de duinen en de Strypsche Wetering, door de zanderijen, om de ecologische wisselwerking tussen duingebied en zeekleipolders te versterken. Deze verbindingen kunnen bestaan uit een afwisseling van open en besloten natuurelementen, waaronder ecologisch beheerde graslanden en akkers. Naast met corridors tussen gebieden, kunnen de ecologische relaties ook worden versterkt met de aanleg van stepping stones in de vorm van kleinschalige landschapselementen.
- De Schapengorspolder is door de provincie aangewezen als 'strategische reservering natuur' in het kader van uitbreiding van de ecologische hoofdstructuur (EHS). Tot de concrete uitwerking van een project om te komen tot ontwikkeling van nieuwe natuur in deze polder is het tot nu toe niet gekomen. Gelet op de ligging nabij het duingebied en de specifieke omstandigheden ter plaatse is de polder echter bijzonder geschikt om op termijn als natuurgebied te worden ontwikkeld. Daarbij zou de (landschappelijke) situatie ten opzichte van het huidige, voornamelijk agrarische, gebruik in eerste instantie nauwelijks hoeven te wijzigen. Natuurlijk beheerde, open graslanden zouden een goede overgang kunnen vormen tussen het duingebied en de meer oostelijk gelegen zeekleipolders. Specifieke mogelijkheden voor natuurontwikkeling zijn er wellicht gezien de hier voorkomende kwel vanuit de duinen.
- De N218 ter hoogte van de zuidrand van het Oostvoornse Meer en Brielse Meer zorgt voor een (ecologische) barrièrewerking. We streven naar het verbeteren van de ecologische verbinding tussen de beide meren en hun oevers. In de gemeente Hellevoetsluis bestaan vergelijkbare ideeën met betrekking tot de N57, die ten zuiden van het Quackjeswater het gebied Voornes Duin doorkruist.
- We stimuleren het verhogen van de ecologische waarde van de polderdijken, watergangen en bermen. We kijken of bijvoorbeeld door extensief maaibeheer of aandacht voor de planning van werkzaamheden een betere afstemming tussen functioneel waterbeheer en ecologische waarden is te vinden.
- We stimuleren agrarisch natuurbeheer, vooral gekoppeld aan de krekken, maar bijvoorbeeld ook in de vorm van natuurlijk akkerrandenbeheer. Met het waterschap en andere (particuliere) partijen zetten we in op natuurvriendelijke oevers langs watergangen.
- We onderzoeken de mogelijkheden voor het (verder) verbeteren van de waterkwaliteit in het Oostvoornse Meer. In het kader van het beheerplan voor Natura 2000-gebied 'Voornes Duin' wordt onder andere een peilverhoging doorgevoerd. Afstemming van de ecologische en recreatieve belangen vraagt een goede monitoring van de ontwikkelingen in de waterkwaliteit door alle betrokken partijen.

- Door bezuinigingen kan het beheer van natuurgebieden door terrein beherende organisaties als Natuurmonumenten en Zuid-Hollands Landschap op termijn onder druk komen te staan. Ditzelfde geldt ook voor de financiering van het beheer en onderhoud bij agrarisch natuurbeheer of na herstel van karakteristieke landschapkenmerken. Om de bestaande en te ontwikkelen natuur in onze gemeente te kunnen blijven onderhouden, zoeken we samenwerking met de terreinbeherende natuurorganisaties en andere, zoals de Federatie Particulier Grondbezit. Om te voorkomen dat bij eventuele nieuwe natuur in de toekomst eveneens het kostenaspect van beheer en onderhoud opkomt, wordt bij de aanleg van nieuwe natuur dit aspect nadrukkelijk meegenomen in de (financiële) voorbereidingen.
- Het beheer en onderhoud van natuur door de grote terreinbeherende organisaties (TBO's) is grotendeels afhankelijk van subsidies. Het merendeel van het duingebied en het zeegebied is beschermd door (Europese) wetgeving. De kwaliteit van de natuur mag in Natura 2000-gebieden niet achteruit gaan, voor diverse natuurtypen is verbetering van de kwaliteit wenselijk. Dit is de verantwoording van de provincie. De provincie zorgt voor reguliere beheergelden en aanvullende financiële ondersteuning om de kwaliteit te behouden of te ontwikkelen. Voor recreatiedoelen en regulier onderhoud moeten TBO's als Natuurmonumenten en Zuid-Hollands Landschap steeds vaker middelen uit de markt halen. Om dit te realiseren moet er ruimte blijven voor deze organisaties om verdienmodellen te ontwikkelen in en voor de natuurgebieden. Te denken valt aan samenwerking met horecaondernemers of maatschappelijk verantwoord ondernemen in samenwerking met leisure- en outdoor-bedrijven. Primair uitgangspunt zal daarbij altijd zijn dat de activiteiten tot doel hebben de duurzame instandhouding van de natuurgebieden te ondersteunen. Dit betekent dat pure commerciële exploitatie niet aan de orde zal zijn maar dat er altijd een duidelijke samenhang met het natuuraspect is. Gelet op de kwetsbaarheid van de natuurgebieden zal inpassing van eventuele

initiatieven over het algemeen maatwerk moeten zijn. Bijzonder aandachtspunt hierbij is de momenteel gaande discussie over de toekomst van het natuurbeheer in Nederland, specifiek in relatie tot de posities van de Nationale Parken en Nationale Landschappen.

- In veel natuurgebieden zijn afspraken gemaakt over zonering, bijvoorbeeld met betrekking tot de verschillende soorten recreatie langs de stranden. In overleg met de diverse terreinbeheerders kijken we regelmatig in hoeverre aanpassing van bestaande zoneringsafspraken nodig of wenselijk is. Een meer flexibele houding ten aanzien van bestaande zoneringen maakt dat sneller en doelmatiger kan worden ingespeeld op noodzakelijke of wenselijke aanpassingen als gevolg van nieuwe situaties of ontwikkelingen.
- De zuidwestelijk delta is van groot belang voor de natuur, maar ook voor de economie. Een aantrekkelijke, goed functionerende natuurlijke delta zal een vitale leef- en werkomgeving bieden voor de haven. Tegelijkertijd biedt een gezond en dynamisch ecosysteem toekomst aan een van Europa's ecologisch rijkste delta's. Diverse partijen, waaronder het Wereld Natuur Fonds en het Havenbedrijf Rotterdam, zoeken naar mogelijkheden om in deze delta een dynamisch en gezond ecosysteem samen te laten gaan met een vitaal haven-industrieel complex. De verdere invulling van de beide Maasvlaktes, initiatieven als het Kierbesluit en andere ontwikkelingen in de Voordelta noodzaken tot afstemming van beleid en initiatieven. Waar mogelijk zoeken we aansluiting bij dergelijke grotere projecten en proberen we zo een meerwaarde te creëren. Specifiek voor Westvoorne kijken we of we in samenwerking met partijen als het Havenbedrijf en natuurorganisaties kunnen komen tot een agenda voor de duurzame ontwikkeling van de kust van Westvoorne. Naast kwaliteitsverbetering van de natuur willen we daarbij ook het recreatief medegebruik stimuleren. Aandachtspunt daarbij zijn de gevolgen van grote infrastructurele en watertechnische werken, zoals de gevolgen van het Kierbesluit op het badstrand bij Rockanje en de natuurlijke platen en andere natuurgebieden in de Voordelta.

- Een belangrijk thema in relatie tot de (duin)natuur op Voorne-Putten is de emissie en depositie van stikstof. Als onderdeel van de Natuurbeschermingswet 1998 biedt de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) op rijksniveau een aanpak om de stikstofdepositie te verminderen. In de PAS wordt ook ontwikkelruimte geboden aan activiteiten. Belangrijke bronnen van stikstofemissie zijn veehouderijen, verkeer en industrie. Het merendeel van de bronnen die bijdragen aan stikstofdepositie in Westvoorne bevindt zich (ver) buiten onze gemeente. Forse ontwikkelingen in Westvoorne zelf verwachten we niet. Het aantal initiatieven in Westvoorne dat substantieel bij kan dragen aan stikstofdepositie lijkt vooralsnog beperkt. De mogelijkheden uit de PAS benutten we waar nodig. In de besluitvorming over medewerking aan eventuele initiatieven met een mogelijke toename van stikstofemissie zal dit aspect nadrukkelijk aan de orde komen. Omdat het naar verwachting gaat om een beperkt aantal ontwikkelingen is het uitwerken van specifiek gemeentelijk beleid op dit punt niet nodig. Wel benadrukken wij dat vooral door de, mede ook door de gemeente gestimuleerde, sanering van agrarische bedrijven in Westvoorne, het aantal potentiële emissiepunten in onze gemeente fors is afgenomen. Daarnaast zal, door bestaande bedrijven de mogelijkheden te blijven bieden tot bedrijfsvernieuwing en -verduurzaming, ook bij de bestaande bedrijven een reductie in stikstofemissie worden bereikt. Dit komt doordat bijvoorbeeld in de veehouderij emissiearme stalsystemen worden gebruikt of in de glastuinbouw toepassing wordt gegeven aan andere verwarmingstechnieken. Bij (agrarische) bedrijfsontwikkeling stimuleren we het gebruik van emissiearme technieken en vragen we zo mogelijk bovenwettelijke maatregelen te treffen die zorgen dat de emissie van bedrijven wordt beperkt. Voor wat betreft verkeer stimuleren wij het gebruik van elektrisch vervoer en andere vormen van emissiebeperking. Bij het ontwerp van de woon- en werkomgeving houden we hier zo nodig ook rekening mee.

LEGENDA RECREATIE & TOERISME

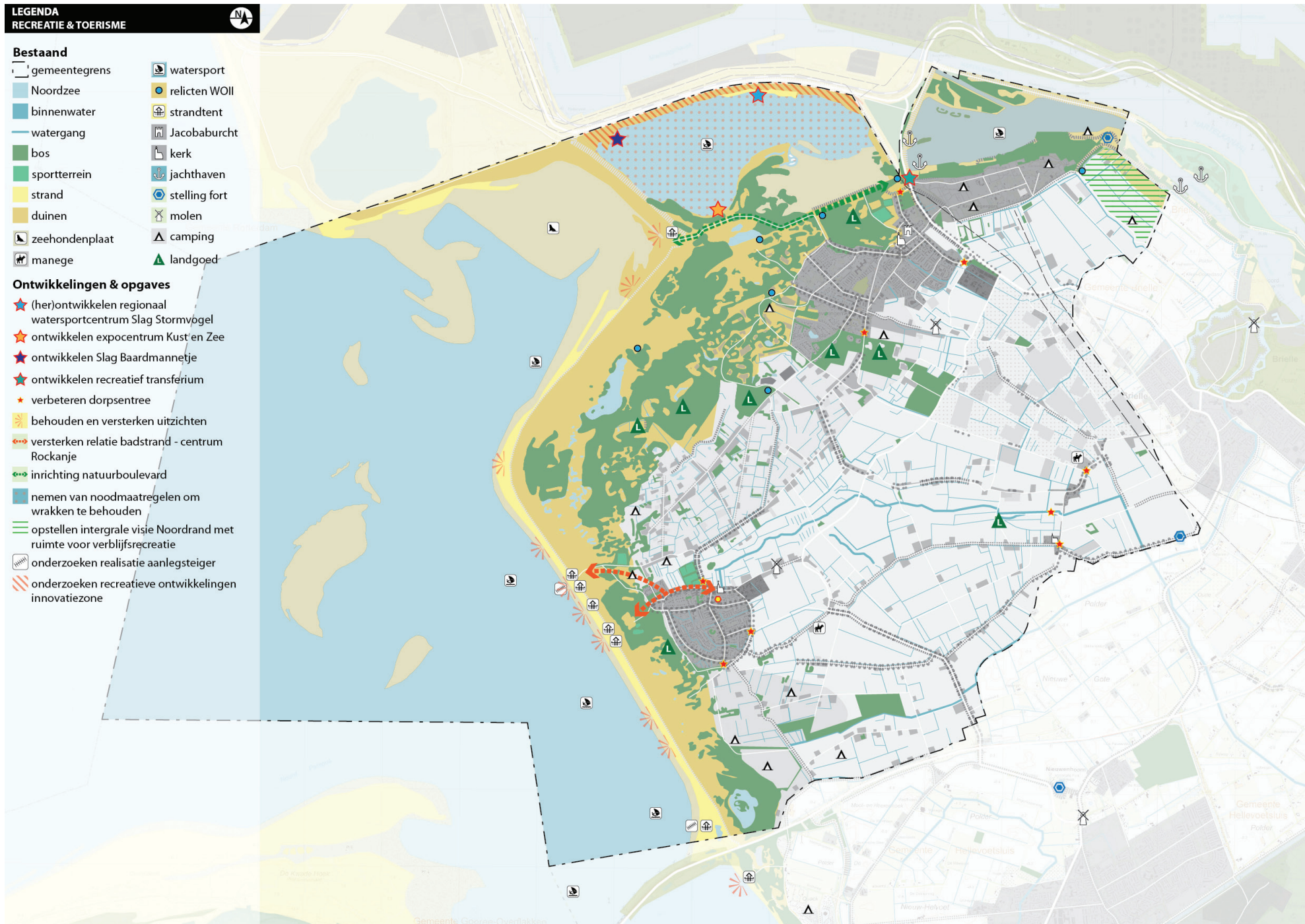

Bestaand

gemeentegrens	watersport
Noordzee	relict WOII
binnenwater	strandtent
watergang	Jacobaburcht
bos	kerk
sportterrein	jachthaven
strand	stelling fort
duinen	molen
zeehondenplaat	camping
manege	landgoed

Ontwikkelingen & opgaves

- (her)ontwikkelen regionaal watersportcentrum Slag Stormvogel
- ontwikkelen expocentrum Kust'en Zee
- ontwikkelen Slag Baardmannetje
- ontwikkelen recreatief transferium
- verbeteren dorpsentree
- behouden en versterken uitzichten
- versterken relatie badstrand - centrum Rockanje
- inrichting natuurboulevard
- nemen van noodmaatregelen om wrakken te behouden
- opstellen integrale visie Noordrand met ruimte voor verblijfsrecreatie
- onderzoeken realisatie aanlegsteiger
- onderzoeken recreatieve ontwikkelingen innovatiezone

5.3 Recreatie en toerisme

- We realiseren de Toekomstvisie Badstrand Rockanje. Dat betekent:
 - versterken van de relatie tussen het badstrand en het centrum van Rockanje;
 - meer richten op natuurliefhebbers - voornamelijk senioren - en daarmee op jaarronde recreatie (seizoensverlenging);
 - focus leggen op kwaliteit en kleinschaligheid en geen uitbreiding van het aantal commerciële voorzieningen. De zes bestaande strandpaviljoens is het maximaal toegestane aantal. We willen geen nieuwe commerciële ontwikkelingen in de duinen en geen verblijfsrecreatie op het Noordzeestrand;
 - dat de basis voor de kwaliteit van het strand voortkomt uit de eisen die Quality Coast en Blauwe Vlag stellen aan het gebied. Het doel is dan ook deze keurmerken voor elk jaar te behalen.
- Aandachtspunt is de invulling van de bestaande restaurants en andere horecavoorzieningen nabij de Eerste Slag en Tweede Slag bij Rockanje, aan de binnenkant van de zeereep. Een hoogwaardige en bestendige invulling van deze zichtlocaties is wenselijk.
- Verder is een belangrijk aandachtspunt om onder meer door een duurzame energievoorziening de strandpaviljoens zelfvoorzienend te laten zijn qua energieverbruik. Ook andere vormen van duurzaam ondernemen stimuleren we, zodat we nog meer het imago van een duurzame kustgemeente invullen.
- We gaan onderzoeken of er mogelijkheden kunnen komen om met plezierjachten aan te leggen voor de kust. Mogelijkheden daarvoor zouden er kunnen zijn bij de Tweede Slag bij Rockanje en bij het strand bij de Haringvlietdam. Feitelijk gaat het om de formalisering van incidenteel al voorkomend gebruik. We denken hierbij dan ook aan

dagrecreatie van een beperkte omvang. In ieder geval gaat het niet om het bieden van structurele overnachtingsmogelijkheden of ontwikkeling van een haven voor de pleziervaart.

- We voeren de visie voor het Oostvoornse Meer uit. Op korte termijn zetten we in op:
 - het (her)ontwikkelen van een regionaal watersportcentrum bij Slag Stormvogel aan de noordrand, inclusief herinrichting van de buitenruimte;
 - het nemen van noodmaatregelen om wrakken te behouden;
 - het versterken van de toeristisch-recreatieve infrastructuur langs de zuidrand van het Oostvoornse Meer, inclusief de inrichting van een 'natuurboulevard'.

Op langere termijn zetten we in op:

- de ontwikkeling van Slag Baardmannetje aan de noordzijde;
- de realisatie van een wrakkenmuseum;
- de ontwikkeling van een innovatieve zone langs de noordrand van het Oostvoornse Meer; deze innovatiezone zou mede door de (gedeeltelijke) uitvoering als hoge duinenrij een buffer kunnen vormen tussen Oostvoorne / het Oostvoornse Meer en de Rotterdamse haven. Tegelijkertijd kan de zone mogelijkheden bieden voor de innovatieve opwekking van duurzame energie en voor recreatief medegebruik.
- Na vaststelling van het gebiedsperspectief Noordrand Voorne-Putten werken we verder aan de uitwerking ervan in concrete projecten. Hierbij zetten we in op een betere benutting van het Brielse Meer en directe omgeving, waaronder het Kruiningergors en de gebieden aan de noordzijde van de Sleepseweg.
- Tussen het Oostvoornse Meer en het Brielse Meer liggen kansen om de entree van Voorne-Putten vanaf de A15 herkenbaar vorm te geven

LEGENDA
RECREATIEVE ROUTES

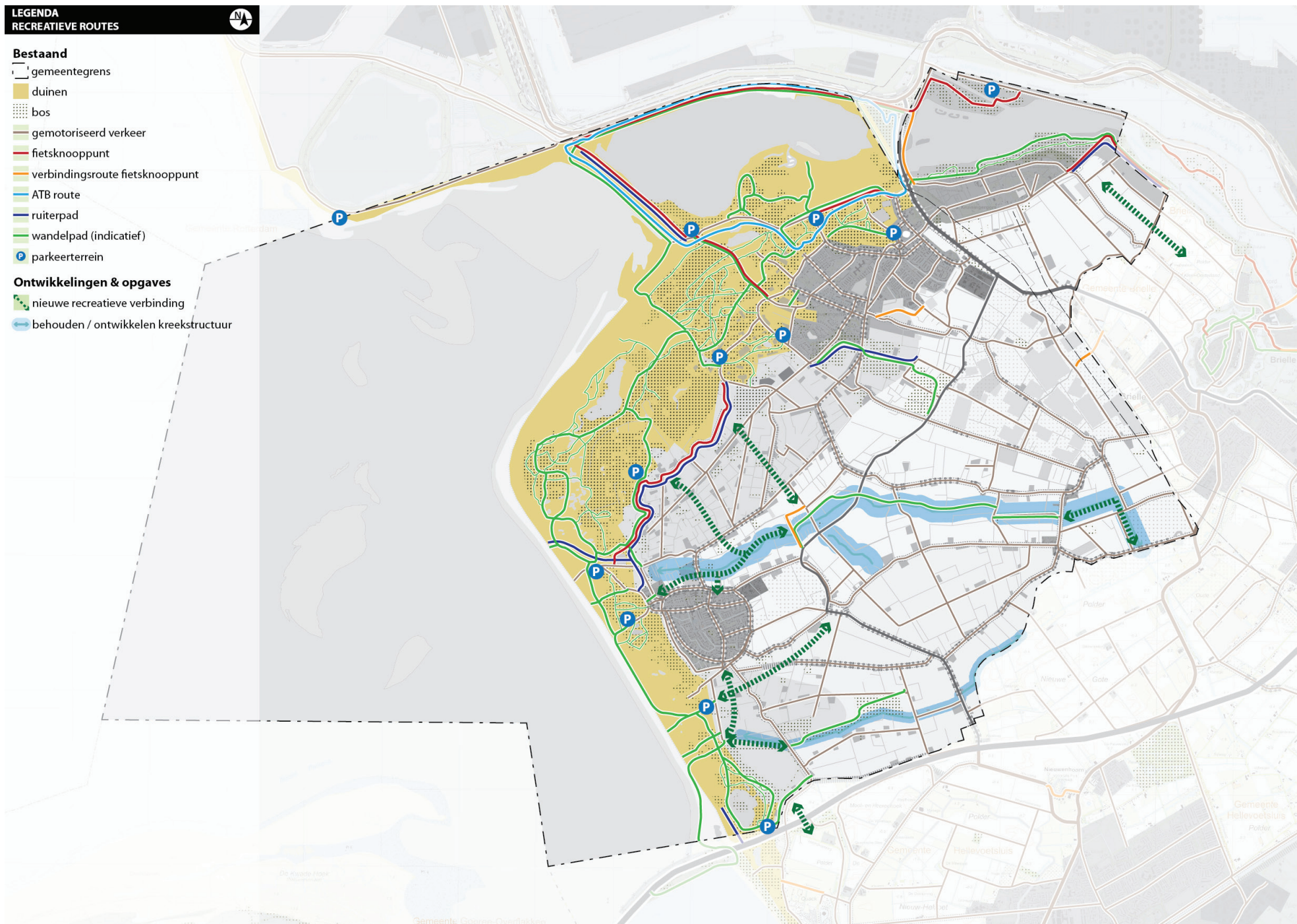

Bestaand

- gemeentegrens
- duinen
- bos
- gemotoriseerd verkeer
- fietsknooppunt
- verbindingroute fietsknooppunt
- ATB route
- ruiterpad
- wandelpad (indicatief)
- parkeerterrein

Ontwikkelingen & opgaves

- nieuwe recreatieve verbinding
- behouden / ontwikkelen kreekstructuur

- en een recreatief transferium te ontwikkelen langs de N218. Hier kan gedacht worden aan de realisatie van een hotel en/of restaurant, informatievoorziening, start van routes, verhuur van fietsen en boten et cetera. Ook de entree van Voorne-Putten vanaf de N57 kan herkenbaarder worden vormgegeven.
- We zetten in op het zoveel mogelijk beleefbaar maken van de cultuurhistorie in onze gemeente. Ook verbeteren we de beleefbaarheid van de natuur in al haar vormen, uiteraard met aandacht voor de kwetsbare delen van de natuur.
 - We zetten in op bijzondere, hoogwaardige, op natuur gerichte gebruiks- en verblijfsaccommodaties, samen met de recreatiesector. Daarbij stimuleren we specifiek de ontwikkeling van kleinschalige 'recreatiepunten' in het landschap, zoals theetuinen, bed & breakfasts et cetera.
 - We bieden onder voorwaarden ruimte voor terreinen met verblijfsrecreatie (campings, vakantieparken) in de zone langs de zuidrand van het Brielse Meer. De mogelijkheden hiervoor worden uitgewerkt in de integrale visie Noordrand Voorne-Putten die we samen met de andere gemeenten op Voorne-Putten opstellen.
 - Op de zanderijen, achter de duinrand, is ook ruimte voor verblijfsrecreatie maar alleen kleinschalig en onder voorwaarde dat ontwikkeling ervan een bijdrage levert aan verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving. In de oude zeekelepolders is ruimte voor kleine, kwalitatief hoogwaardige verblijfsrecreatie, gekoppeld aan de erven en goed ingepast in het landschap. In de jonge zeekelepolders bieden we alleen ruimte voor ontwikkeling op bestaande en vrijkomende (agrarische) bedrijfskavels.
 - Tegelijkertijd streven we naar kwaliteitsverbetering van de bestaande (verblijfs)recreatieparken. Daarom bieden we - alleen buiten de natuurgebieden - zo nodig ruimte aan uitbreiding ten behoeve van verdunning: hetzelfde aantal of minder verblijfseenheden met een lagere dichtheid op een groter terrein, met als uitgangspunt dat de inpassing in het landschap wordt verbeterd / de ruimtelijke kwaliteit wordt verhoogd en dat tevens de natuurwaarde wordt vergroot. Hierbij wordt nadrukkelijk niet beoogd te komen tot grootschalige uitbreiding of vergaande intensivering van de bestaande verblijfsrecreatieterreinen. De aanduiding 'zone intensieve verblijfsrecreatie' betekent ook niet dat deze gebieden geheel voor verblijfsrecreatie kunnen worden ingezet.
 - We vergroten de mogelijkheden voor ondernemers om op de bestaande kampeer- en andere verblijfsrecreatieterreinen flexibeler in te kunnen spelen op eventuele toekomstige veranderingen in de vraag naar verblijfsmogelijkheden. Op voorhand wordt dan ook opgemerkt dat het grootschalig vervangen van de bestaande kampeer- en caravanplaatsen door recreatiewoningen niet wordt aangemerkt als kwaliteitsverbetering. Omwille van een divers recreatief aanbod is het niet gewenst dat de bestaande terreinen volledig worden omgevormd tot huisjesparken. Naast vaste (seizoens)plaatsen moet er tevens voldoende ruimte blijven voor kortdurend recreatief verblijf. Tot slot wordt opgemerkt dat de kwaliteitsverbetering in eerste instantie op de bestaande terreinen zelf moet worden gerealiseerd.
 - We bieden onder voorwaarden (waaronder landschappelijke kwaliteiten en de diversiteit van het landschap) ruimte aan het omzetten van voormalige agrarische bebouwing naar nieuwe (recreatieve) functies.
 - Verdere ontwikkeling van het hotelsegment door vernieuwing van bestaande hotels en wellicht toevoeging van enkele nieuwe hotels is

mogelijk. Ondernemers vragen we daarbij kwalitatief hoogwaardige plannen te ontwikkelen die bijdragen aan de algemene uitgangspunten van ons toeristisch-recreatief beleid, zodat hotelontwikkelingen ook echt een aanvulling betekenen op het bestaande aanbod in de regio.

- We willen meer evenementen in Westvoorne plaats laten hebben met aandacht voor de kernkwaliteiten van Westvoorne, zoals strand, natuur en cultuurhistorie. Zo willen we de levendigheid vergroten, vooral in de dorpskernen. Uiteraard besteden we daarbij aandacht aan de impact van evenementen op de leefomgeving.
- Recreatie, toerisme en evenementen promoten we met een regionaal promotie- en marketingbureau. We werken actief mee aan het in de markt zetten van het merk 'OP Voorne-Putten'.
- We verbeteren de verbindingen tussen het badstrand en het dorpscentrum van Rockanje, evenals de relatie tussen het centrum van Oostvoorne en het natuurstrand Groene Strand en het Oostvoornse Meer. Ook de relatie tussen de stranden onderling en de inbedding in het recreatieve netwerk aan de noordrand van Voorne-Putten en langs het Haringvliet willen we verbeteren.
- We faciliteren de ontwikkeling van recreatieve ontwikkelingen gericht op de paardensport, zoals een hippisch centrum, eventueel in combinatie met een functie als zorgboerderij.
- We verbeteren de mogelijkheden voor recreatieve wandel-, fiets-, mountainbike- en ruiterroutes. We zorgen voor aansluitingen van bestaande infrastructuur op routes op Voorne-Putten zodat het aantrekkelijker wordt om langere tijd in Westvoorne en omgeving te verblijven. Op regionaal niveau ondersteunen we de verbetering van bebording en promotie van de recreatieve routes door OP Voorne-Putten. Daarbij hebben we ook oog voor de relatie met bijvoorbeeld de (Tweede) Maasvlakte en Goeree-Overflakkee.
- We zetten in op het toevoegen van ommetjes vanuit de dorpen en andere ontbrekende schakels in het recreatief routenetwerk, zoals tussen de duinen en de kreken in de zeekleipolders. Daarnaast zoeken we aansluiting met recreatieve netwerken op de andere delen van Voorne-Putten, Goeree-Overflakkee en in de Rijnmond. Te denken valt onder meer aan:
 - een wandelroute vanuit Rockanje door de Schapengorspolder naar de strandopgangen aan de Rondeweiweg;
 - het doortrekken van het krekpad langs de Strypsche Wetering: westwaarts langs De Waal naar Rockanje en door Polder Drenkeling naar de duinen; oostwaarts van de Dwarsdijk tot het Spui (buiten de gemeente, in Brielle);
 - wandelroute door de zanderijen tussen Voornes Duin en het krekpad langs de Strypsche Wetering;
 - ruiterroutes tussen de paardensportlocaties;
 - een goede aansluiting met Hellevoetsluis (via de Quackpolder en de Haringvlietoevers) en Brielle (via de zuidkant van het Brielse Meer en via Tinte).
- Natura 2000-wetgeving staat een verdere uitbreiding van het aantal (verharde) paden in het duingebied slechts in zeer uitzonderlijke gevallen toe. In het duingebied is het daarom vooral noodzakelijk om bestaande routes zo efficiënt mogelijk te laten gebruiken, met aandacht uiteraard voor de bescherming van de kwetsbare natuur. In het algemeen kan betere bebording en routing, onder meer van de bestaande fietsroute 'Rondje Voorne', bijdragen aan een functioneler gebruik van bestaande verbindingen. Ook focussen we op het beter benutten van de bestaande dagrecreatieve clusters en het verbeteren van de aantrekkelijkheid van deze punten.

LEGENDA
RECREATIE (ECONOMIE)

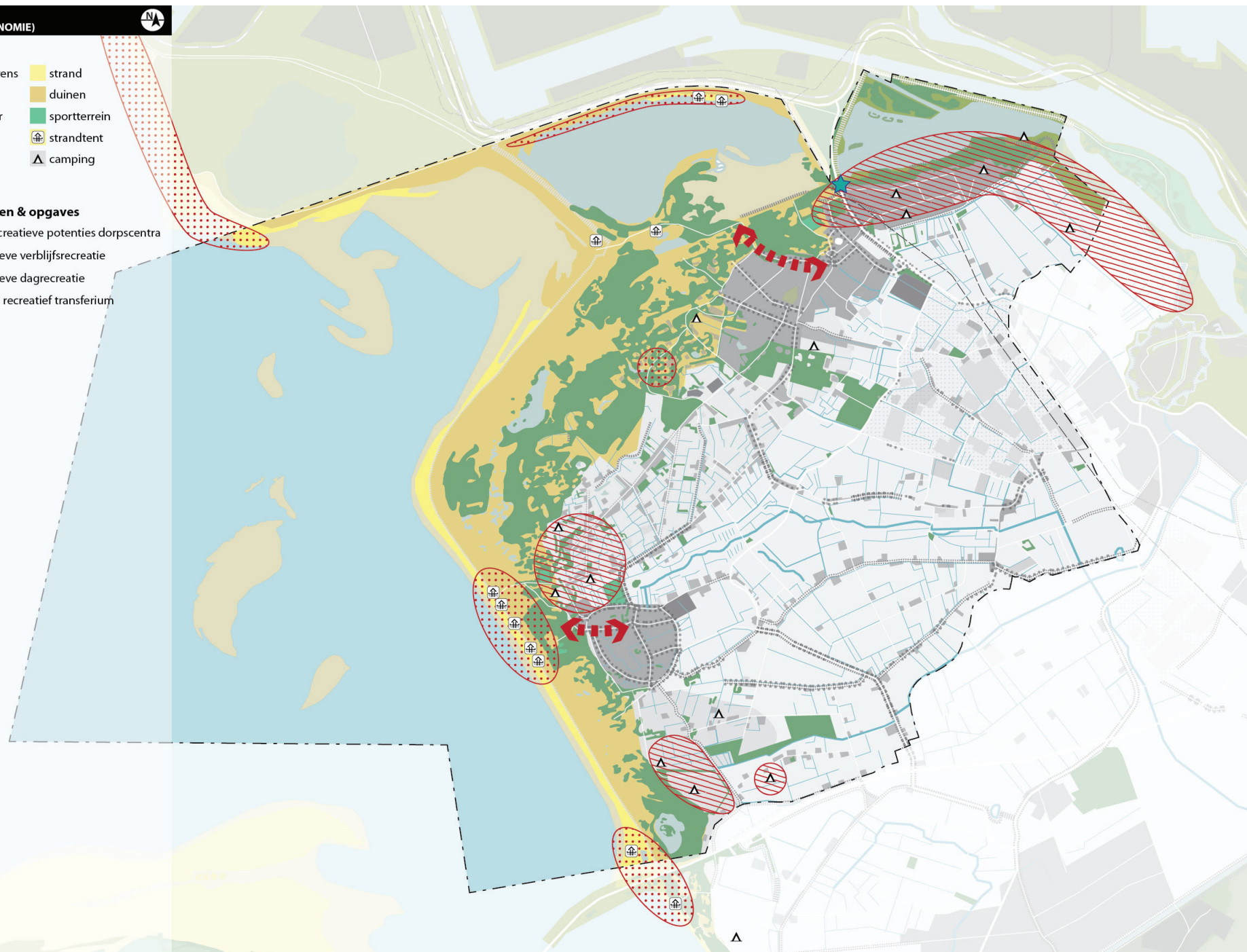

Bestaand

— gemeentegrens	strand
— Noordzee	duinen
— binnenwater	sportterrein
— watergang	strandtent
— bos	camping

Ontwikkelingen & opgaves

- benutten recreatieve potenties dorpscentra
- zone intensieve verblijfsrecreatie
- zone intensieve dagrecreatie
- ontwikkelen recreatief transferium

5.4 Economie / werken

5.4.1 Recreatie en toerisme

- De sector recreatie en toerisme vormt één van de belangrijkste economische pijlers van Westvoorne. We zetten nadrukkelijk professioneel en stevig in op optimale benutting van de unieke ligging. Daarom gaan we:
 - ons actief blijven inzetten voor een duurzame kwaliteitsverbetering van het toeristisch-recreatieve profiel van de gemeente;
 - initiatieven stimuleren voor integrale duurzame gebiedsontwikkelingen zolang deze projecten in het teken staan van een verbetering van het recreatieve product van Westvoorne;
 - ons hard maken voor meer samenhang en samenwerking in het toeristisch-recreatieve aanbod van Westvoorne.
- Westvoorne kent een aantal dagrecreatieve clusters: de noordoever van het Oostvoornse Meer, de uitloper van de Maasvlaktestranden, het badstrand bij Rockanje, het strand bij de Haringvlietdam en het gebied rondom de Tenellaplas. Deze bestaande clusters willen we beter benutten, waardoor de druk op andere, meer kwetsbare, natuurgebieden kan verminderen. Mocht substantiële nieuwe of vervangende recreatieve bebouwing nodig zijn dan concentreren we deze bij de dagrecreatieve clusters.
- Eventuele nieuwe ontwikkelingen op het gebied van dagrecreatie beogen we niet in de bestaande natuurgebieden. Bij voorkeur ontwikkelen deze zich in nieuwe groengebieden of op locaties waar een ander gebruik is komen te vervallen.

5.4.2 Agrarische bedrijven

- In de jonge zeekleipolders willen we het relatief grootschalig agrarisch karakter behouden. Hier is onder voorwaarden ruimte voor schaalvergroting om de bedrijfsvoering te laten renderen, onder andere door het samenvoegen van land van meerdere bedrijven in één bedrijf. Agrarische bouwkavels kunnen tot maximaal 2 hectare worden verruimd als dat nodig is, met aandacht voor de uitstraling op het landschap. Niet-agrarische functies zijn alleen (onder voorwaarden) toegestaan op bestaande en vrijkomende agrarische erven. Hierbij wordt bij voorkeur gebruik gemaakt van bestaande bebouwing. Eventueel is ook samenvoeging (verplaatsing) mogelijk van een in onbruik rakende bouwkvael met een bouwkvael van een bedrijf dat de agrarische bedrijfsvoering voortzet. Uitgangspunt daarbij is dan volledige sanering van de kavel waar de activiteiten worden gestaakt.
- In de oude zeekleipolders willen we eveneens het agrarisch karakter behouden. Dit gebied is van oorsprong echter wat kleinschaliger van aard en ligt dichtbij de voor recreatie interessante (binnen) duinrand en kust. Verbreding van de agrarische bedrijfsvoering met alternatieve teelten en innovatieve grondgebonden productiewijzen of met recreatieve voorzieningen kan hier - mits op of gekoppeld aan de bestaande erven - een goed middel zijn om de bedrijfsvoering rendabel te houden en om het gebied voor recreanten aantrekkelijker te maken. Voor bestaande agrarische bedrijven met een goed toekomstperspectief die zich in hoofdzaak blijven focussen op agrarische productie, is via maatwerk uitbreiding van het bedrijf mogelijk. Hierbij wordt aandacht besteed aan de impact op de omgeving. Bij sanering van een in onbruik rakend agrarisch bouwvlak bestaat ook hier de mogelijkheid om een dergelijk bouwvlak samen te voegen met dat van een continuerend agrarisch bedrijf elders.

- Voor zowel de oude als de jonge zeekleipolders geldt dat toekomstbestendige bedrijven een zekere ruimtevraag hebben. Technologische ontwikkelingen maar ook kwaliteitseisen van afnemers en wet- en regelgeving met betrekking tot dierwelzijn, voedselveiligheid en duurzaamheid maken dat bedrijfsuitbreidingen steeds vaker een forse investeringsvraag kennen. Ook toenemende eisen vanuit de samenleving dwingen ondernemers bijna tot voortdurende innovatie en bedrijfsontwikkeling. Het zijn vaak de grotere bedrijven die deze investeringen kunnen doen. Voor een concurrerende en rendabele agrarische sector in Westvoorne bieden wij dan ook ruimte aan bedrijfsverbetering en innovatie. We stimuleren daarbij de eigen maatschappelijke verantwoordelijkheid van ondernemers.
- Voorwaarde bij alle ontwikkelingen / uitbreidingen in de zeekleipolders is onder meer de aanleg van een robuuste erfsingel aan drie zijden (zie paragraaf 5.1.1 van deze Omgevingsvisie; zie ook het Handboek Kwaliteitsverbetering).
- Op de zanderijen is het agrarische karakter langzaam aan steeds minder sterk geworden. We bieden hier ook los van de bestaande erven ruimte aan kleinschalige niet-agrarische functies, mits ze bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving (vooral verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, verhoging van de natuurwaarde en verhoging van de recreatieve waarde; zie hiervoor het Handboek Kwaliteitsverbetering). Dit gebied leent zich ook goed voor combinaties van functies, zoals agrarische activiteiten met een woon- of woonzorgvoorziening of een combinatie met (natuur)recreatie en erfgoed. Belangrijk is dat ook op de zanderijen agrarisch gebruik mogelijk blijft. We bieden dan ook nadrukkelijk de mogelijkheid voor ontwikkeling van kleinschalige grondgebonden (semi-)agrarische bedrijvigheid, passend bij de karakteristieken van het gebied. Te denken valt aan nicheproductie, biologische teelten of innovatieve

teelten. Ook agrarisch natuurbeheer biedt mogelijkheden. Daarnaast blijven de meer courante percelen ook voor reguliere agrarische (tuinbouw)productie geschikt, zoals de teelt van spruitkool of andere gewassen.

- We handhaven het verbod op nieuwvestiging van intensieve veehouderij. Ook blijft ons uitgangspunt om bestaande intensieve veehouderijen te saneren.
- Het beleid zoals dat is vastgelegd in de structuurvisie Glasherstructurering blijft het uitgangspunt voor de glastuinbouw in Westvoorne. Dit betekent onder andere dat we het uitgangspunt van sanering van glastuinbouw buiten het glastuinbouwgebied Tinte handhaven en binnen het glastuinbouwgebied ruimte bieden voor nieuwvestiging en doorontwikkeling van bedrijven. Het aanhaken van Voorne-Putten op de Greenport Westland/Oostland biedt daarbij mogelijk nieuwe kansen voor een verdere optimalisering van de glastuinbouwgebieden bij Tinte en Vierpolders.
- Met betrekking tot de melkveehouderij verwachten wij dat nieuwvestiging in Westvoorne nauwelijks aan de orde zal zijn, gelet op de beperkingen vanuit relevante wet- en regelgeving. Het relatief beperkt aantal bestaande melkveehouderijen beschikt over een goed toekomstperspectief. Deze bedrijven geven we de mogelijkheid hun bedrijfsvoering toekomstbestendig voort te zetten, waarbij het aspect grondgebondenheid uitgangspunt is. Daarbij is volledige grondgebondenheid op bedrijfsniveau niet noodzakelijk, wel gaan wij uit van regionale grondgebondenheid. Gelet op de verhouding tussen de sectoren veehouderij en akkerbouw/tuinbouw in Westvoorne (en ook op Voorne-Putten als geheel) is dit goed mogelijk. De nationale wet- en regelgeving geeft voor deze bedrijfstak de kaders waarbinnen ontwikkelingen kunnen plaatsvinden.

- De agrarische sector blijft een belangrijke plaats innemen in het ruimtegebruik in Westvoorne. De positie van de agrarische sector ten opzichte van andere ruimtevragers is echter de laatste decennia veranderd, de economische functie van het agrarisch landschap wordt door steeds minder mensen als een vaststaand feit gezien. De verwachtingen ten aanzien van de agrarische sector voor wat betreft het beheer en onderhoud van het landschap worden steeds hoger, waarbij soms echter te snel voorbij wordt gegaan aan de bijbehorende financiële consequenties voor agrarisch ondernemers (landschapsbeheer is niet gratis). Samen met de sector bekijken we hoe initiatieven als agrarisch natuurbeheer of recreatief medegebruik van agrarisch gebied beter kunnen worden gefaciliteerd, zodat agrarische gronden rendabel productief blijven maar ook de waardering voor het agrarisch landschap blijft bestaan. Communicatie over, door en met de agrarische sector is erg belangrijk. De sector zelf heeft hierin een opgave, ditzelfde geldt echter voor de niet-agrarische gebruikers van ons landelijk gebied. Het werken met grond, afhankelijk van de seizoenen, betekent dat op sommige momenten het agrarisch gebruik meer zichtbaar is dan andere. Vooral in de zeekleipolders blijft dit een feit, waarbij een belangrijk aspect is dat de agrarische sector de belangrijkste instandhouder is van het open landschap op Voorne-Putten. Zonder gezonde agrarische ondernemingen komt het beheer van ons polderlandschap onder druk te staan.
 - We bieden ruimte aan innovatieve (kleinschalige) ontwikkelingen in de grondgebonden agrarische sector. Te denken valt aan nieuwe teeltwijzen of producten, nieuwe combinaties van activiteiten of kleinschalige initiatieven met een sociaal-maatschappelijke meerwaarde. Bij de herziening van de ruimtelijke plannen voor het buitengebied werken we de mogelijkheden hiervoor verder uit.
 - We willen, met onder meer het gebruiken van provinciale subsidies en regelingen, de duurzame ontwikkeling van het buitengebied stimuleren door de mogelijkheid te bieden aan eigenaren om voormalige agrarische bedrijfsbebouwing te saneren of een nieuwe bestemming te geven. We bieden op vrijkomende agrarische erven ruimte aan niet-agrarische functies, maar wel onder een aantal voorwaarden:
 - alleen op de bestaande bouwkavels;
 - goede landschappelijke inpassing;
 - geen beperking voor omliggende (agrarische) bedrijven;
 - hooguit een geringe verkeersaantrekkende werking of garanties voor een goede bereikbaarheid/ontsluiting;
 - geen (andere) belemmeringen voor omwonenden;
 - geen concurrentie met voorzieningen in de dorpen, in de zin dat de centrumfunctie van de dorpen voor wat betreft detailhandel, dienstverlening, (sociaal-maatschappelijke) voorzieningen etc. in stand blijft;
 - niet-agrarische bedrijvigheid is alleen toegestaan tot maximaal bedrijfscategorie 3.1. Bij de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie in concrete bestemmings- of omgevingsplannen geven we nader invulling aan de toegestane bedrijfscategorieën, met gebruik van onze bevoegdheden voor lokale afweging.
- Uitgangspunt is dat niet-agrarische bedrijven relatief kleinschalig blijven. We denken aan ambachtelijke bedrijven, bedrijven met één of enkele medewerkers et cetera. Wanneer bedrijven (te) groot worden zal alsnog moeten worden uitgeweken naar een (regionaal) bedrijventerrein. We staan echter open voor initiatieven die voorkomen dat bestaande bebouwing of percelen verrommelen of in onbruik raken. Per geval kan daarbij maatwerk worden toegepast, met als uitgangspunt een toekomstbestendige en kwalitatief waardevolle invulling. Daarbij bieden wij deze mogelijkheden ook aan agrarisch ondernemers die in plaats van schaalvergroting hun agrarische bedrijfsopzet willen verbreden met andere activiteiten.

LEGENDA ECONOMIE

Bestaand

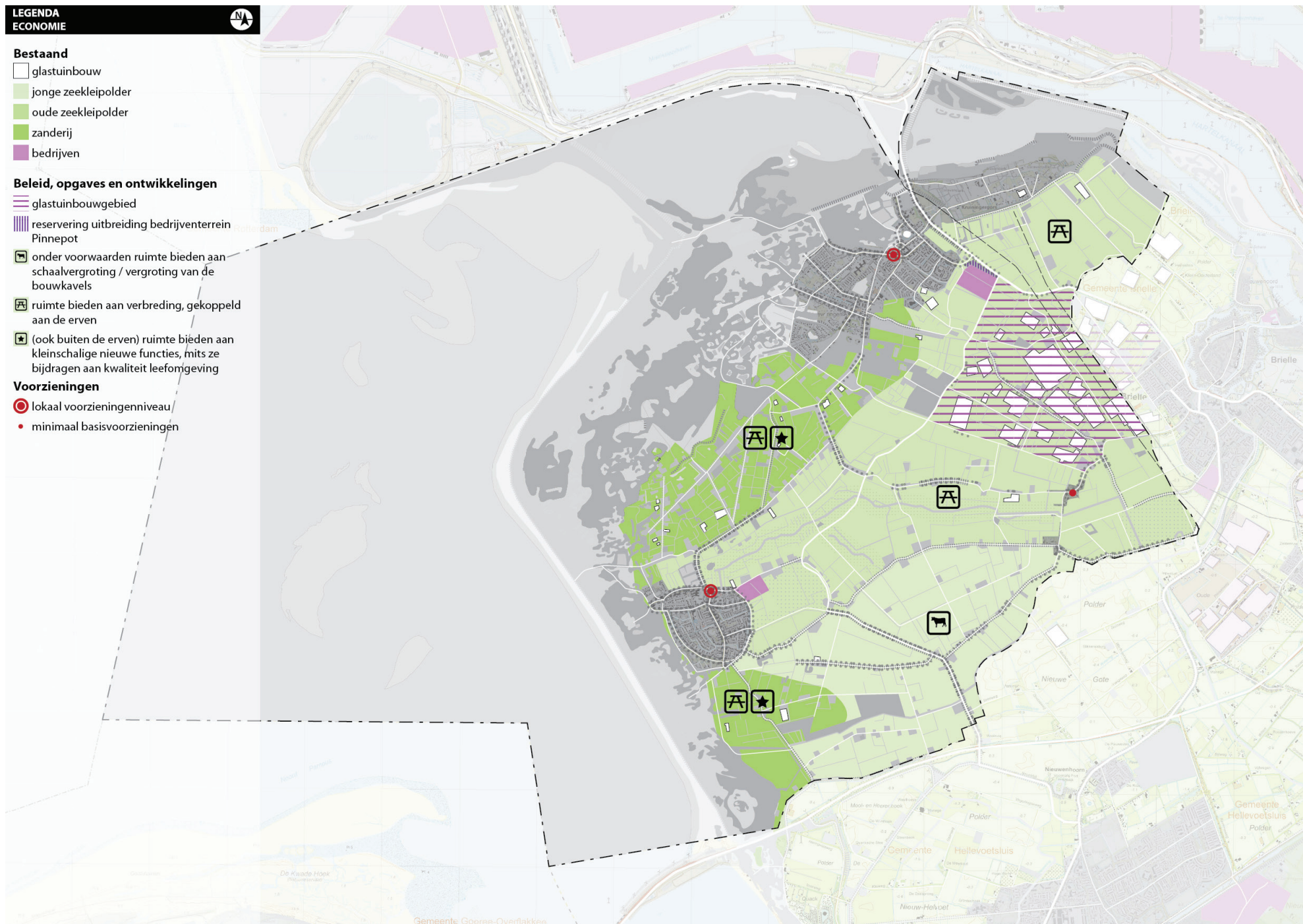
- glastuinbouw
- jonge zeekleipolder
- oude zeekleipolder
- zanderij
- bedrijven

Beleid, opgaves en ontwikkelingen

- glastuinbouwgebied
- reservering uitbreiding bedrijventerrein Pinnepot
- onder voorwaarden ruimte bieden aan schaalvergroting / vergroting van de bouwkvavels
- ruimte bieden aan verbreding, gekoppeld aan de erven
- (ook buiten de erven) ruimte bieden aan kleinschalige nieuwe functies, mits ze bijdragen aan kwaliteit leefomgeving

Voorzieningen

- lokaal voorzieningenniveau
- minimaal basisvoorzieningen

5.4.3 Overige bedrijvigheid

- De bestaande bedrijven in Westvoorne willen we graag behouden. Deze bedrijven dragen bij aan een gezond economisch klimaat in Westvoorne, bieden werkgelegenheid aan de eigen inwoners en in de regio en zorgen daarmee voor een levendig en dynamisch Voorne-Putten. Om dit te behouden staan we open voor aanpassingen die nodig zijn in het licht van ontwikkelingen in de diverse sectoren. Met aandacht voor de impact op de leefomgeving kunnen bestaande bedrijven zich blijven ontwikkelen en is ook nieuwe bedrijvigheid welkom op locaties die zich daarvoor lenen.
- Bij onze visie op Westvoorne als groene, op natuur en recreatie gerichte gemeente past geen ontwikkeling van nieuwe bedrijvenparken. Bedrijventerrein De Pinnepot in Oostvoorne kan - als daar behoefte aan is - nog beperkt uitbreiden in noordelijke richting naar de N218. Op het bedrijventerrein Moolhoek in Rockanje komt mogelijk ruimte beschikbaar als de hier aanwezige ruitervereniging kan worden uitgeplaatst. Zo kunnen we toch beperkt ruimte bieden aan kleinschalige en dienstverlenende nieuwe bedrijven of aan bedrijven die te groot worden voor hun huidige locatie in de kernen of het buitengebied.
- Op Moolhoek stimuleren we ontwikkelingen die leiden tot de vestiging van startende, lokale en kleinschalige bedrijven.
- We zien beide bedrijvenparken in principe als terrein voor lokale bedrijven met een 'lichte' milieucategorie (2 en 3). Als deze bedrijven doorgroeien naar een hogere categorie moeten ze verhuizen naar een bovenlokaal bedrijventerrein buiten de gemeente.
- Specifiek voor aan glastuinbouw gerelateerde bedrijvigheid zijn er nog mogelijkheden binnen de bestaande kaders om te komen tot een nieuw bedrijventerrein in het glastuinbouwgebied zelf. Mocht er op termijn onvoldoende animo blijken te zijn voor alleen aan glastuinbouw gerelateerde bedrijvigheid dan bekijken we of we hier ook ruimte gaan bieden voor uitplaatsing van te groot geworden niet-agrarische bedrijven uit het eigen buitengebied.
- Verspreid in het buitengebied van Westvoorne zijn diverse niet-agrarische bedrijven aanwezig die veelal zijn voortgekomen uit vroegere agrarische nevenactiviteiten (bijvoorbeeld loonbedrijven en hoveniersbedrijven). We hebben aandacht voor de veranderingen die zich in de sector voordoen en we geven deze bedrijven de mogelijkheid hun activiteiten op een duurzame en toekomstbestendige manier voort te zetten op de huidige locaties. De impact die deze bedrijven op de leefomgeving hebben, kan soms groot zijn. Bij nieuwe ontwikkelingen op de huidige locaties is daarom een zorgvuldige inpassing een voorwaarde. Forse uitbreiding is niet wenselijk op de huidige locaties. Hiervoor is ruimte op een bedrijventerrein (zie ook hierboven in deze paragraaf).
- We onderzoeken welke vormen van samenwerking op De Pinnepot en Moolhoek op draagvlak van de ondernemers kan rekenen met als doel een kwaliteitsslag maken op beide terreinen. We zetten in op het opnieuw halen van het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) omdat integrale samenwerking op basis van het KVO op de bedrijventerreinen veel problemen voor de ondernemers oplost.
- We zetten ons in om te komen tot een succesvolle uitvoering van het in het voorjaar van 2016 door de vier regiogemeenten gezamenlijk vastgestelde Economisch profiel Voorne-Putten.

LEGENDA
VOORZIENINGEN

Bestaand

- gemeentegrens
- sociaal-culturele accommodatie
- centra detailhandel
- zorglocatie
- sportterrein
- manege

Ontwikkelingen

- locatie toekomstige brede school

5.5 Leefbaarheid en voorzieningen

5.5.1 Voorzieningen

- De drie kernen in onze gemeente blijven vitaal, onder meer door dorpsvernieuwing en het behouden en herontwikkelen van de aanwezige voorzieningen, echter binnen het kader van de financiële mogelijkheden.
- De drie accommodaties De Man, de Merel en de Meander bieden onderdak aan veel (sport)verenigingen en culturele evenementen, maar zorgen ook voor een groot jaarlijks tekort; het huidige kostenniveau is te hoog. We onderzoeken hoe we tot een effectievere exploitatie kunnen komen. De mogelijkheid van commerciële exploitatie van De Meander en De Man zal daarbij zeker worden overwogen. De functie van De Merel zal invulling krijgen binnen de te ontwikkelen brede school in Rockanje. Uitgangspunt bij het zoeken naar andere exploitatiemogelijkheden is dat iedereen deel moet kunnen nemen aan het culturele en sportieve leven.
- We streven ernaar minimaal het huidige niveau van commerciële voorzieningen in de gemeente te behouden en waar mogelijk te versterken. In Oostvoorne wordt de detailhandel gecentraliseerd rondom de Stationsweg en het Dorpsplein. In Rockanje wordt de detailhandel gecentreerd rondom het Dorpsplein en de Dorpsweg. Nieuwe initiatieven buiten deze gebieden worden in principe niet gestimuleerd. We versterken hiermee de centrumfunctie van de beide dorpskernen, wat bijdraagt aan de toekomstbestendigheid van onze (winkel)voorzieningen.
- Naast fysieke voorzieningen zijn ook digitale voorzieningen steeds belangrijker. Snelle, veilige en toekomstgerichte internet- en (mobiele)

telefoonverbindingen zijn cruciaal voor een goede leefbaarheid in onze gemeente, zowel voor inwoners als ondernemers. Belangrijk daarbij is een gelijkwaardige ontsluiting van de gehele gemeente, zowel van de drie dorpskernen maar zeker ook van het landelijk gebied, zodat de kansen die digitalisering biedt door iedereen in Westvoorne kunnen worden benut en er geen verschillen op dit vlak ontstaan binnen onze gemeente. Waar mogelijk trekken we gezamenlijk met de regio op om de situatie op geheel Voorne-Putten en in het haven-industrieel complex te verbeteren.

5.5.2 Onderwijs en jongeren

- Ons streven is gericht op een gezond leer- en leefklimaat voor de jeugd. De Westvoornse jeugd doet het over het algemeen prima, maar problemen, zoals overlast, drank- en drugsgebruik, schooluitval en jeugdwerkloosheid vragen voortdurende aandacht. Bestrijding van jeugdwerkloosheid staat als prioriteit op de agenda van het Werkgeversservicepunt Rijnmond en wordt dus regionaal opgepakt. Daarnaast zullen lokale werkgevers via het ondernemersplatform worden betrokken om deze doelgroep te faciliteren.
- We zetten in op de nieuwbouw van één 'brede school' in Oostvoorne en één in Rockanje. In Rockanje zal de functie van 'De Merel' deel uitmaken van de nieuwe school. De voorkeurslocatie voor de nieuwbouw in Rockanje is de locatie Hoogvlietlaan / Willem de Waalstraat, op de plek van de huidige scholen. De voorkeurslocatie in Oostvoorne is de locatie Kerkplein / Mildenburglaan. In beide ontwikkelingsplannen wordt zo mogelijk ook het wonen in de dorpscentra meegenomen. Ingebruikname van de brede school in Rockanje zien we als mogelijkheid voor de relatief korte termijn, voor 2020. Voor het proces in Oostvoorne is wellicht wat meer tijd nodig.

- Westvoorne is ook voor jongeren een mooie plek om te wonen. Toch zijn er steeds minder jongeren in onze gemeente. Veel jongeren trekken na hun middelbare schooltijd weg om elders een opleiding te volgen, werk te zoeken of een woning te vinden. Niet op alle oorzaken hebben we als gemeente invloed. Voor de aspecten waar we wel invloed op kunnen uitoefenen is onder andere het Integraal Jeugdbeleid 2016-2020 relevant. In dit beleidsstuk staat het jeugdbeleid voor de komende jaren concreter uitgewerkt. Verder houden we bijvoorbeeld in ons woningbouw- en huurprogramma rekening met betaalbare woningen voor starters en jongeren.

5.5.3 Kunst en cultuur

- We zetten in op het in stand houden van het lokaal en regionaal cultureel erfgoed. Samen met eigenaren, bewoners, gebruikers en beheerders streven we waar nodig naar toekomstgerichte functies voor ons erfgoed.
- Lokale evenementen blijven we stimuleren, nieuwe evenementen waar mogelijk faciliteren en we sluiten aan bij evenementen die in regionaal verband plaatshebben. Particulier initiatief, gekoppeld aan expertise, is daarvoor onontbeerlijk. Nadrukkelijk nodigen we particulieren uit initiatieven te nemen.
- Op de basisschool stimuleren we het aanbod dat gericht is op (kennismaken met) kunst en cultuur.

5.5.4 Zorg en welzijn

- Westvoorne kent een traditie waarin wordt omgekeken naar inwoners die zorg of ondersteuning nodig hebben. De recente beleidswijzigingen, waarin decentralisatie van zorgtaken en een transformatie van de zorg centraal staan, vragen naast de traditionele

aanpak echter ook om nieuw beleid en nieuwe initiatieven. Deze zijn nodig om zeker te stellen dat goede zorg bereikbaar blijft voor iedereen, zodat elke inwoner van Westvoorne zijn of haar plaats in onze samenleving kan innemen. Toekomstperspectief voor onze jeugd en de mogelijkheid om veilig en gezond op te groeien binnen onze gemeente zijn van groot belang, evenals de mogelijkheid om gezond en veilig ouder te worden in Westvoorne. Iedereen telt mee en iedereen doet mee.

- Met de extramuralisering van de zorg wordt het belangrijk inwoners ook in ruimtelijke zin te faciliteren in hun (langer) zelfstandig wonen (levensloopbestendige woningen). Onder meer de mogelijkheden voor het creëren van zogeheten mantelzorgwoningen is hiervoor belangrijk.
- Waar in de zorg meer gevraagd zal worden van zelfredzaamheid en het eigen netwerk, zullen initiatieven worden ontplooid om die zelfredzaamheid te vergroten en het eigen netwerk te ondersteunen. Vrijwilligers en mantelzorgers zullen met raad en daad worden ondersteund en netwerken zullen worden opgezet en bevorderd. De inzet van wijkregisseurs, buurtinitiatieven en dorpsoverleg zal worden onderzocht en ingevoerd. Nieuwe initiatieven op het gebied van zorg zullen welwillend door ons worden bekeken en daar waar mogelijk worden ondersteund.
- Veel vrijwilligers en mantelzorgers zetten zich dagelijks in voor de gemeenschap. Voor verenigingen en voor mensen die van zorg van anderen afhankelijk zijn, maken zij het mogelijk dat iedereen de sociale en sportieve contacten kan onderhouden die voor hem of haar van belang zijn. Zij moeten kunnen rekenen op waardering en die waardering moet ook duidelijk door de gemeente geuit worden. Bovendien moet er voor gezorgd worden dat vrijwilligers en mantelzorgers niet overvraagd maar ondersteund worden.

- Op het gebied van arbeidsparticipatie zal worden gezocht naar nieuwe mogelijkheden om iedereen te laten meedoen. Daarbij geldt onder andere als uitgangspunt dat iedereen die kan werken, werkt.
- De vastgestelde startnotitie Integraal Jeugdbeleid zal concreet worden ingevuld, met aandacht voor alle genoemde beleidsterreinen. Er zal onder andere worden ingezet op preventief beleid ten aanzien van drank- en druggebruik.

5.5.5 Sport en spel

- Het toegankelijk maken of houden van sport en spel, al dan niet in verenigingsverband, draagt bij aan een goede ontwikkeling van onze jeugd.
- Goede sportaccommodaties zijn noodzakelijk om sport voor jong en oud blijvend toegankelijk te laten zijn. Dit vergt van verenigingen veel creativiteit en inzet. De gemeente zal sportverenigingen daarin ondersteunen en zal samen met hen nadenken over maatregelen of aanpassingen in het beheer van de accommodaties om zodoende de toekomst van de verenigingen zeker te stellen. Verzelfstandigen van de sportaccommodaties is daarbij geen doel op zichzelf maar zou een mogelijke oplossing kunnen zijn. Gesprekken hierover zijn gaande en zullen voortgezet worden, waarbij 'samen optrekken' en 'oog voor de ander' voorop zullen staan.

LEGENDA
WONEN

Bestaand

— gemeentegrens

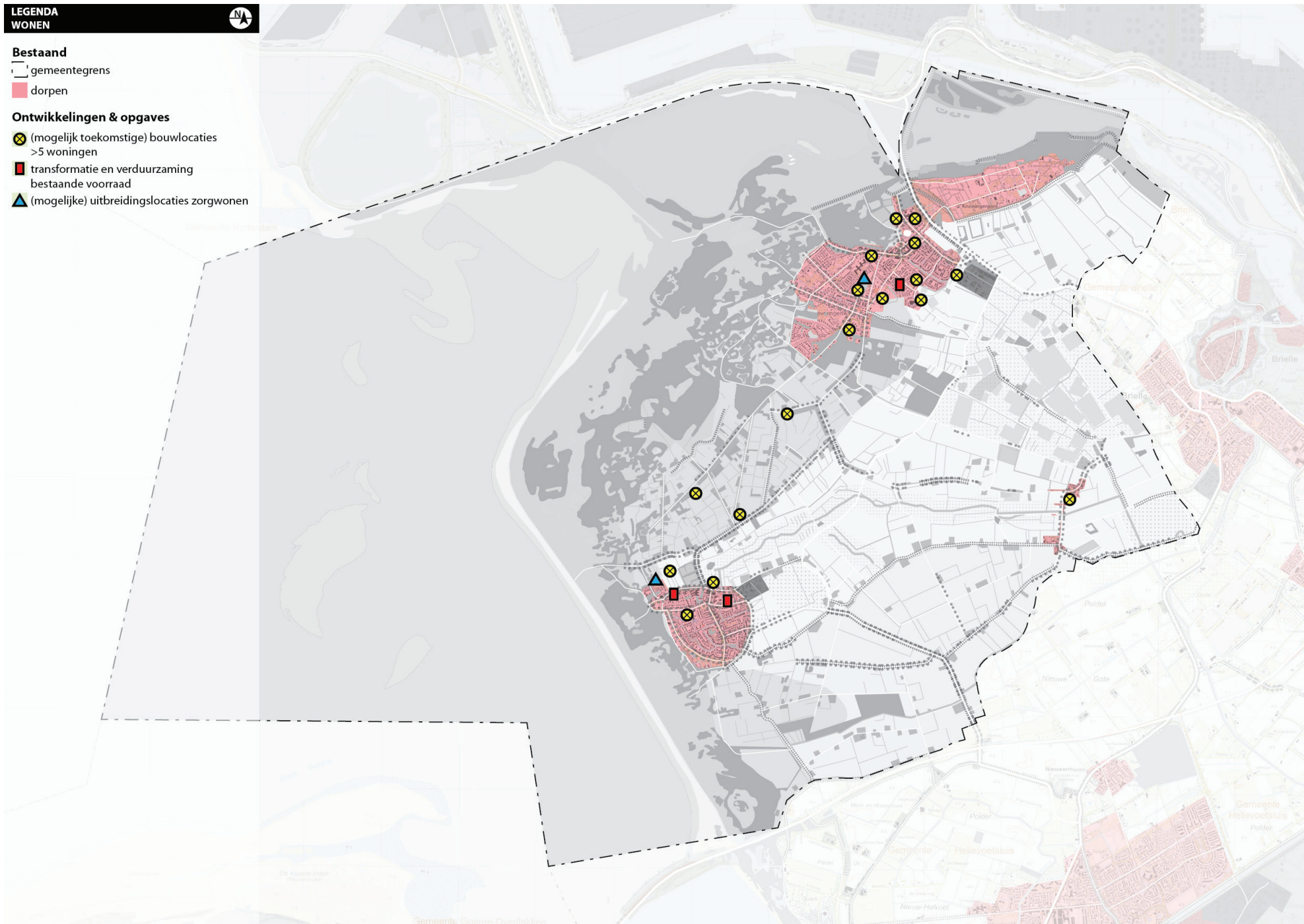
■ dorpen

Ontwikkelingen & opgaves

⊗ (mogelijk toekomstige) bouwlocaties
>5 woningen

■ transformatie en verduurzaming
bestaande voorraad

▲ (mogelijke) uitbreidingslocaties zorgwonen

5.6 Wonen

- Westvoorne is een fantastische gemeente om te wonen. De sterke gemeenschapszin en de fraaie omgeving dragen hier in belangrijke mate aan bij. Om onze drie dorpen vitaal en leefbaar te houden, is een evenwichtige bevolkingsopbouw van groot belang. Nieuwe ontwikkelingen zoals woningbouw zijn vooral een middel om dit te bereiken (en geen doel op zichzelf). We streven naar een gevarieerde woningvoorraad waar ruimte is voor diverse leeftijds-, huishoudens- en inkomensgroepen. Wij vinden het belangrijk dat onze inwoners, maar ook mensen van buiten kunnen kiezen uit verschillende aantrekkelijke woonmilieus. Speerpunten daarbij zijn de huisvestingsmogelijkheden voor jongeren en het verder versterken van het wonen in een aantrekkelijke, groene omgeving. De bijzondere kwaliteiten die het wonen in de gemeente Westvoorne aangenaam maken, willen we hierbij benutten. Een hoge ruimtelijke kwaliteit in bestaand en nieuw bebouwd gebied is daarbij van groot belang.
- Het geleidelijk verduurzamen van de bestaande woningbouw heeft een hoge prioriteit. Dit dient stap voor stap te leiden tot een klimaatneutrale gebouwde omgeving in 2050.
- In Oostvoorne en in Rockanje hebben we daarnaast reeds een aantal mogelijke nieuwe (toekomstige) woningbouwlocaties planologisch vastgelegd die nog niet zijn gerealiseerd. Polder De Drenkeling in Rockanje is de primair te ontwikkelen locatie binnen onze gemeente. Daarnaast zijn onder meer ook de locaties van de scholen - die wellicht hun functie verliezen na realisatie van de nieuw in beide dorpen te realiseren brede scholen - potentiële woningbouwlocaties. Om hoeveel woningen het op deze locaties kan gaan, is nog niet bekend. Naast Oostvoorne en Rockanje willen we ook in Tinte op kleine schaal woningbouw mogelijk maken, maar de precieze locatie ligt hier nog niet vast.
- Naast reguliere woningbouwlocaties zijn enkele specifieke locaties in Oostvoorne en Rockanje aangewezen waar het accent wellicht kan liggen op het realiseren van vormen van zorgwonen. Aandachtspunt daarbij is dat specifieke woonzorgcomplexen steeds minder aan de orde zijn, omdat wonen en zorg meer in elkaar over zullen gaan binnen de setting van reguliere woningen.
- Op de zanderijen en langs het oostelijk deel van de Strype (nabij Tinte) bieden we ruimte aan particuliere ontwikkeling van nieuwe landgoederen om natuur te kunnen ontwikkelen. Net als een historisch landgoed is ook een nieuw landgoed landschappelijk, architectonisch en economisch een eenheid. Op basis van deze integrale gebiedsontwikkeling kan een nieuw landgoed worden ontwikkeld. In paragraaf 5.1.1 zijn we al uitgebreider op de (voorwaarden voor) nieuwe landgoederen ingegaan.
- Door schaalvergroting in de landbouw komen er agrarische erven vrij (er wordt grond opgekocht van een andere agrariër maar diens erf blijft 'over'). Om deze erven en de daarop aanwezige bebouwing een andere invulling te kunnen geven, is het onder voorwaarden toegestaan dat woningen in de plaats van het oude agrarisch bedrijf gebouwd worden. De nadere uitwerking daarvan wordt per locatie gezien.
- Wij streven naar een voldoende aanbod van kwalitatief goede en betaalbare woningen, zowel in de huur- als in de koopsector. Flexibiliteit is het sleutelwoord. Woningbouw wordt steeds gerealiseerd op basis van een actuele woonvisie, die input is voor de regionale woonvisie Voorne-Putten. Per locatie/gebied bekijken we wat de wensen en mogelijkheden zijn; we gaan uit van maatwerk. Daartoe actualiseren we elke paar jaar onze woonvisie en monitoren we periodiek de behoefte, zowel kwantitatief (aantallen) als kwalitatief (woningtypologieën en gewenste woonmilieus). Hierbij houden we

LEGENDA
VERKEER EN VERVOER

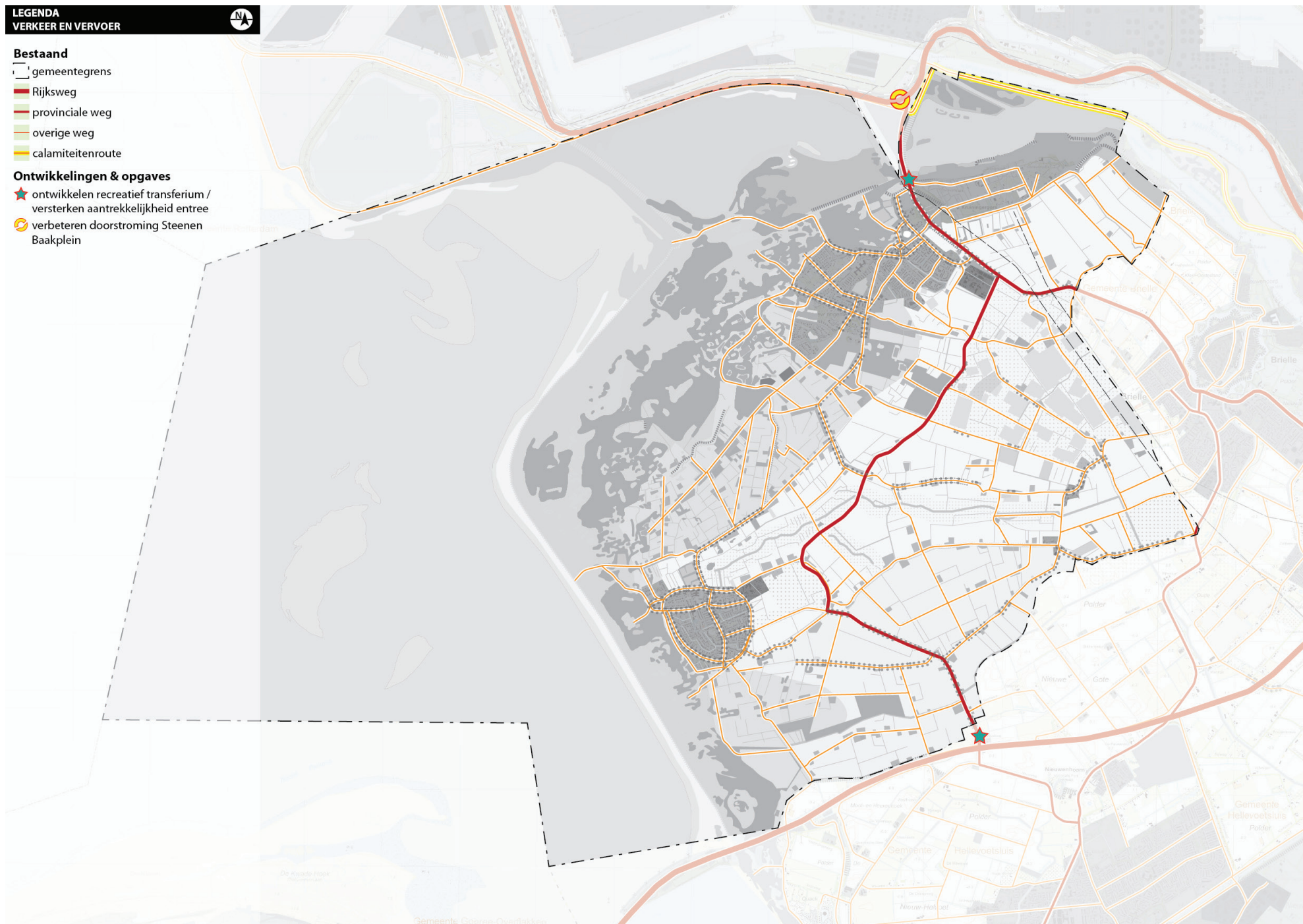

Bestaand

- gemeentegrens
- Rijksweg
- provinciale weg
- overige weg
- calamiteitenroute

Ontwikkelingen & opgaves

- ontwikkelen recreatief transferium /
versterken aantrekkelijkheid entree
- verbeteren doorstroming Steenen
Baakplein

rekening met de regionale woningmarktafspraken en de regionale woningmarktonderzoeken. Op basis daarvan worden nieuwe ontwikkelingen al dan niet in gang gezet. De locaties die voor woningbouw in deze visie zijn benoemd, passen alle binnen de woningmarktafspraken zoals die in regionaal verband op Voorne-Putten zijn gemaakt voor de periode tot 2020. Voor de periode tussen 2020 en 2030 wordt momenteel in regionaal verband gewerkt aan een verdere uitwerking van de woningmarktafspraken. Hierbij wordt zowel gekeken naar het aantal als naar de typen woningen.

- In het Handboek Kwaliteitsverbetering voor het buitengebied geven we concrete tips/aanbevelingen voor het ontwikkelen van streekeigen bebouwing (en de bijbehorende erven). Op die manier hopen we particulieren te enthousiasmeren en te ondersteunen bij het ontwikkelen van woningen en tuinen die het fraaie Westvoornse landschap verder versterken.
- We gaan verdere stappen nemen in de richting van een verantwoord en toekomstbestend beheer van het gemeentelijk Woonbedrijf. Dat houdt in het bijzonder in dat het Woonbedrijf zich ontwikkelt tot een zelfstandig functionerend bedrijf binnen de gemeentelijke organisatie. Voor het Woonbedrijf wordt een strategisch voorraadbeleid opgesteld en geformaliseerd. Door verbetering van de energetische kwaliteit en het planmatig energieneutraal renoveren van complexen wordt een aantrekkelijk woningbestand nagestreefd waarmee Westvoorne onderscheidend is ten opzichte van het aanbod van huurwoningen in de regio.

5.7 Verkeer en vervoer

- De bereikbaarheid van Westvoorne zal - zeker uit de richting Den Haag-Amsterdam - sterk worden vergroot door de aanleg van de Blankenburgverbinding tussen de A15 en de A20 ten westen van Rotterdam, in combinatie met de recente aanleg van de A4 tussen Den Haag en Rotterdam. Daarnaast blijven we, samen met de andere gemeenten op Voorne-Putten, ons hard maken voor een verdere verbetering van de bereikbaarheid van de regio. Het gaat dan enerzijds om verbetering van bestaande verbindingen. Hiervoor zullen bestaande ontsluitingsproblemen zoals bij de Harmsenbrug moeten worden aangepakt. Om deze problemen op te lossen wordt momenteel de netwerkstudie Voorne-Putten / Havengebied uitgevoerd. Anderzijds gaat het om de aanleg van ontbrekende schakels, zoals de A4 vanaf het Beneluxplein naar de Hoeksche Waard. Deze bereikbaarheid is noodzakelijk voor een aantrekkelijke woon- en werkregio. Daarnaast is een goede ontsluiting bij eventuele calamiteiten van groot belang. De veiligheid en volksgezondheid zijn gebaat bij goede verbindingen met de andere delen van ons land.
- Het zware vrachtverkeer van en naar de Maasvlakte over de Westvoorneweg is een aanhoudende zorg; de focus blijft gericht op het ontmoedigen van zwaar en gevaarlijk vrachtverkeer op de Westvoorneweg. Dit betekent dat we gevaarlijke stoffen niet langs woonkernen leiden en bij calamiteiten op de A15 het (vracht) verkeer niet over de N496/Westvoorneweg sturen maar over een calamiteitenweg langs de noordrand van het Brielse Meer (Krabbeweg). We zetten daarom in op een goede doorstroming op de A15 en N57. De vier gemeenten op Voorne-Putten zetten daarbij ook in op nader onderzoek naar de effecten van een mogelijke verbreding van de N57 naar 2x2 rijstroken, in aansluiting op het realiseren van de Blankenburgverbinding.

- We zorgen voor een goede verkeersontsluiting/-afwikkeling in en rond de kernen in Westvoorne, ook in de spits en tijdens evenementen en andere dagen dat er veel bezoekers naar Westvoorne komen.
- De ontsluiting van Oostvoorne via de N218 / het Steenen Baakplein wordt (vooral tijdens de spits) verbeterd door de aanleg van een ongelijkvloers kruispunt en de aanleg van uitvoegstroken. Dit komt ook de verkeersveiligheid ten goede. Relevant daarbij is ook het doortrekken van de parallelweg van de N218 tussen de Noordweg en de Krimweg.
- Op de lokale infrastructuur - waaronder op de N496 (Westvoorneweg) en N218 (Kleidijk) - nemen en ondersteunen we maatregelen die de verkeersveiligheid verbeteren: aanleg van rotondes en van ontbrekende fietsinfrastructuur.
- Specifieke aandachtspunten zijn de bereikbaarheid voor ouderen en jongeren. Beide groepen hebben eigen mobiliteitswensen, die vaak nog niet of juist steeds minder uitgaan van autogebruik. Goede alternatieven voor het autogebruik zijn noodzakelijk. Om de mogelijkheden voor senioren om van onze mooie landschappen te blijven genieten te verbeteren, onderzoeken we in hoeverre aanpassingen aan fiets- en wandelroutes wenselijk zijn. Voor jongeren zijn fiets- en openbaar vervoerverbindingen naar Brielle, Hellevoetsluis en Spijkenisse van groot belang. Ook de bereikbaarheid van Westvoorne met openbaar vervoer in de avonden en weekenden is een blijvend aandachtspunt.
- We zetten in op goede en veilige fietsroutes, zowel gericht op recreanten als op woon-werk-/schoolverkeer. Slechts weinig wegen in het buitengebied beschikken over vrijliggende fiets- of wandelpaden, terwijl deze wegen ook een belangrijke functie hebben

voor fietsers en voetgangers, zowel in het dagelijks gebruik als voor recreanten. In overleg met de wegbeheerders kijken we op welke manier we bij kunnen dragen aan veiligere en aantrekkelijkere fiets- en wandelroutes. Vooral het aspect snelheid wordt regelmatig als aandachtspunt benoemd, dit heeft dan ook onze specifieke aandacht.

- We zetten in op het verbeteren van de verbinding tussen de centra van Rockanje en Oostvoorne enerzijds en de stranden anderzijds: de entrees naar de dorpscentra moeten beter herkenbaar worden, onder meer door verbeterde bebording.
- In de gemeente moeten voldoende parkeermogelijkheden aanwezig zijn. Binnen geplande herinrichtingsprojecten wordt - waar nodig - de aanleg van extra parkeervoorzieningen meegenomen. Hierbij zal aandacht zijn voor het faciliteren van elektrisch vervoer door voldoende laadvoorzieningen voor elektrische auto's. De wegen en parkeerplaatsen nabij het badstrand zullen niet uitgebreid worden. Om het dorp Rockanje op topdagen zoveel mogelijk te ontlasten zal er gewerkt blijven worden met 'overloopterreinen' aan de rand van Rockanje.
- We zetten in op het versterken van de aantrekkelijkheid van de entrees van de gemeente, in het bijzonder vanaf de N57 (ter hoogte van de afslag van de Westvoorneweg) en ter hoogte van de N218 tussen het Oostvoornse en het Brielse Meer. Deze locaties kunnen dienst doen als recreatief transferium: overstapplaats van auto naar fiets. Bezoekers kunnen vanuit de recreatieve poort de gemeente gaan verkennen. Hiermee wordt verkeersdruk op mooie dagen voor een deel tegengegaan. Zeker de locatie tussen het Oostvoornse en het Brielse Meer heeft potentie voor fietsverhuur (in combinatie met bijvoorbeeld een hotel, restaurant en/of informatiecentrum).

5.8 Milieu, gezondheid en duurzaamheid

- Ons milieu-, gezondheids- en duurzaamheidsbeleid is gericht op een duurzame, gezonde en toekomstbestendige gemeente waar het goed wonen, werken en recreëren is. Ons toekomstbeeld is:
 - een samenleving waar de milieubelasting door bodemvervuiling, geluid- en luchtverontreiniging en externe veiligheidsrisico's laag is;
 - een samenleving die alleen gebruik maakt van hernieuwbare energie, waar kringlopen gesloten zijn en waar afval niet bestaat, omdat alle producten weer worden hergebruikt volgens de principes van een circulaire economie;
 - een duurzaam ingerichte leefomgeving, waarbij in het ontwerp van woningen, straten en wijken rekening wordt gehouden met de gevolgen van een veranderend klimaat. Het gaat bij deze klimaatadaptatie bijvoorbeeld om gebruik van duurzame energie, bouw van woningen met een gezond leefklimaat en een lage milieubelasting maar ook om buitenruimtes die extreme weersomstandigheden kunnen opvangen (hitte, droogte, overmatige neerslag) en die geschikt zijn als leefruimte voor planten en dieren die in onze gemeente voorkomen.
- Wonen, werken en recreëren in Westvoorne betekent een verblijf in een gezonde leefomgeving. Het thema 'gezondheid' is een breed, ingrijpend en omvangrijk thema. Het is ook een onderwerp dat verweven is met vele andere. Wij zijn van mening dat met ons streven naar behoud van onze groene ruimte en het versterken van de kwaliteit van de leefomgeving, we ook stevig bijdragen aan een gezond Westvoorne. We stimuleren onze inwoners en bezoekers om te genieten van onze mooie gemeente en gebruik te maken van de mogelijkheden voor ontspanning en recreatie in de groene ruimte. Specifiek aandachtspunt is het verbeteren van de mogelijkheden voor senioren en mindervaliden om van de groene ruimte te kunnen (blijven) genieten.
- De Wet geluidhinder stelt de eisen waaraan woningen en andere geluidgevoelige objecten moeten voldoen voor wat betreft geluidbelasting. De wet draagt bij aan een gezonde leefomgeving. We gebruiken als gemeente de mogelijkheden die de wet ons biedt voor lokale afweging, zoals het eventueel toekennen van hogere grenswaarden. Hierbij maken we de afweging tussen de impact van het vasthouden aan de wettelijke voorkeurswaarden en de voordelen die het toekennen van hogere waarden kan bieden voor de leefomgeving. We gaan pragmatisch om met de mogelijkheden die we hebben maar zorgen daarbij wel voor een integrale afweging.
- We blijven ons inzetten voor een vermindering van het railverkeerslawaai afkomstig van de Havenspoorlijn.
- Qua luchtvaartlawaai houden we vast aan het handhaven van de huidige situatie. De vastgestelde contour bij het Oostvoornse Meer is de enige geluidcontour voor luchtvaart in Westvoorne. Door het gebruik van deze luchthaven door het loodswezen is deze een belangrijk onderdeel van het veilig functioneren van het haven-industrieel complex.
- Een groot deel van Voornes Duin, aangevuld met de Schapengorspolder en gebieden rondom de Noorddijk, is door de provincie aangewezen als stiltegebied. De invloed van vooral industriellawaai vanaf de Maasvlaktes en Europoort op Westvoorne is relatief groot. De relatieve stilte in het stiltegebied draagt bij aan een sterkere beleving van het contrast tussen het verstedelijkte haven-industrieel complex en de rust en groene ruimte op Voorne-Putten. Stilte draagt bovendien bij aan een gezonde leefomgeving voor onze inwoners en bezoekers maar is even zo belangrijk voor de natuur. We zetten daarom in op het behoud van de stilte in deze gebieden. Een aandachtspunt daarbij is het waar mogelijk verminderen van de

LEGENDA
BELEMMERINGEN

Externe veiligheid

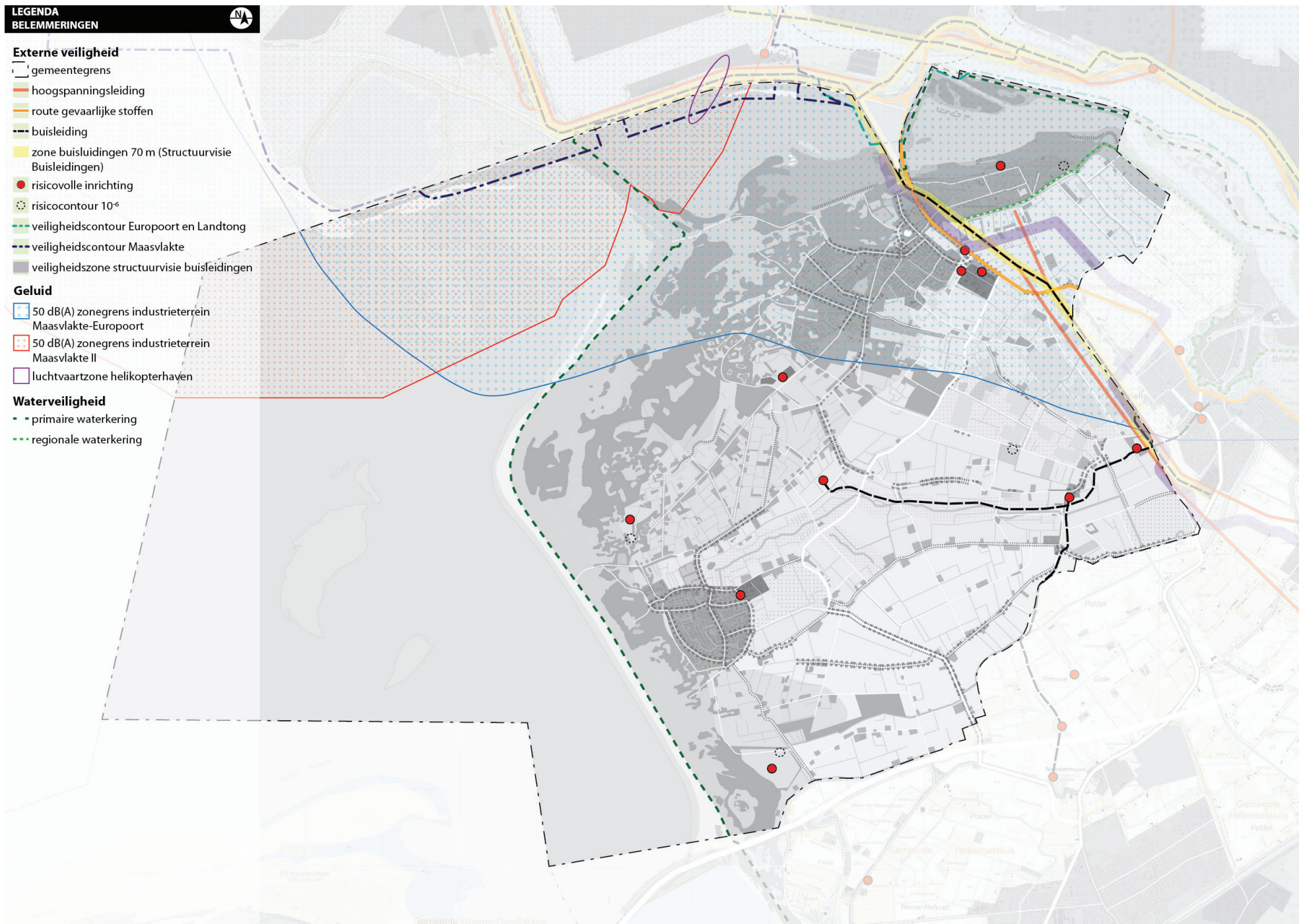
- gemeentegrens
- hoogspanningsleiding
- route gevaarlijke stoffen
- buisleiding
- zone buisleidingen 70 m (Structuurvisie Buisleidingen)
- risicovolle inrichting
- risicocontour 10^{-6}
- veiligheidscontour Europoort en Landtong
- veiligheidscontour Maasvlakte
- veiligheidszone structuurvisie buisleidingen

Geluid

- 50 dB(A) zonegrens industrieterrein Maasvlakte-Europoort
- 50 dB(A) zonegrens industrieterrein Maasvlakte II
- luchtvaartzone helikopterhaven

Waterveiligheid

- primaire waterkering
- regionale waterkering

invloed van geluid afkomstig van gebiedsvreemde bronnen. Bij nieuwe initiatieven wordt het aspect geluid nadrukkelijk meegenomen in de besluitvorming. Dit standpunt brengen wij in voorkomende gevallen ook in bij initiatieven buiten Westvoorne met een mogelijke (forse) geluidsimpact.

- Nieuwe (bedrijfs)vestigingen die zorgen voor geurhinder zijn in Westvoorne nagenoeg onmogelijk. Bij uitbreiding van bestaande bedrijven waar mogelijk geurhinder kan ontstaan is de impact van geur onderdeel van de integrale uitwerking van een initiatief.
- Hinder door een slechte luchtkwaliteit komt in Westvoorne weinig voor. Westvoorne kent geen clusters van bedrijven die fijnstof uitstoten, evenmin kennen we snelwegen en andere drukke verkeersverbindingen. Ook de ligging nabij zee, met vaak wind uit (zuid)westelijke richting, draagt bij aan een gezonde leefomgeving. Aandachtsgebieden zijn de noordrand van onze gemeente, waar de invloed van het haven-industrieel complex op de luchtkwaliteit duidelijk merkbaar is (vooral bij wind uit noordelijke richting). Ook in de zones rondom de N15, de N57 en andere doorgaande (provinciale) wegen is de luchtkwaliteit een aandachtspunt, vooral voor de gezondheid van kwetsbare groepen, zoals mensen met hart- en vaat- of luchtwegaandoeningen. Gelet op het relatief grote aandeel senioren in Westvoorne kan dit aspect in de toekomst van groter belang worden. Noodzaak voor aanvullend gemeentelijk beleid op dit vlak is er op dit moment echter niet.
- Westvoorne kent maar enkele risicovolle bedrijven en inrichtingen, zoals tankstations of bedrijven waar met gevaarlijke stoffen wordt gewerkt. Er is geen sprake van onveilige of ongezonde situaties. Binnen de gemeente zijn verder twee routes voor vervoer van gevaarlijke stoffen (N218 en N496) aangewezen. Verder is in het

oostelijk deel van de gemeente - in het grensgebied met Brielle - een buisleidingen-strook gesitueerd. Deze hoofdverbinding voor vervoer van gevaarlijke stoffen maakt deel uit van de onderlinge verbinding van het Noordwest-Europese haven- en industriecluster. Ze verbindt het Rotterdamse haven- en industriegebied met het haven- en industriegebied van Moerdijk en het verdere achterland. In het kader van het gemeentelijke externe veiligheidsbeleidsbeleid worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Bij ruimtelijke besluiten en omgevingsvergunningen wordt altijd beoordeeld of het initiatief is gelegen binnen de voor externe veiligheid relevante veiligheidscontouren.
2. Initiatieven binnen de plaatsgebonden risicocontour zijn niet mogelijk, tenzij er zwaarwegende redenen zijn. Onder zwaarwegende redenen wordt verstaan vervangende nieuwbouw en consoliderende situaties.
3. Bij initiatieven binnen de GR-toetsingsafstand wordt altijd de omvang van het groepsrisico bepaald.
4. Uitgangspunt is dat de oriënterende waarde van het groepsrisico niet wordt overschreden.
5. Uitgangspunt is een optimale rampenbestrijding en zelfredzaamheid.
6. Bij een groepsrisicoverantwoording wordt nadrukkelijk gekeken naar de mogelijkheden voor rampenbestrijding en zelfredzaamheid. Ongeacht de hoogte van het groepsrisico wordt in alle gevallen naar een optimale zelfredzaamheid en situatie voor de rampenbeheersing gestreefd.
7. Initiatieven gelegen binnen een effectzone worden altijd voor advies voorgelegd aan de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond (VRR).
8. Bij nieuwe initiatieven wordt er naar gestreefd de maatregelen die de VRR adviseert uit te voeren en te borgen in de besluitvorming (bestemmingsplan, omgevingsvergunning). Het VRR-advies is

gebaseerd op het kwetsbaarheidszonemodel.

9. Als het VRR-advies niet noodzakelijk is en het groepsrisico bedraagt 0,1 maal de oriëntatiewaarde of minder, wordt volstaan met een standaardtekst voor de groepsrisicoverantwoording.
 10. Als het VRR-advies kan worden gevolgd en/of het groepsrisico bedraagt meer dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde en de oriëntatiewaarde wordt niet overschreden, wordt volstaan met een beperkte groepsrisicoverantwoording.
 11. Als een VRR-advies niet wordt gevolgd en/of de oriënterende waarde van het groepsrisico wordt overschreden, is een uitgebreide groepsrisicoverantwoording noodzakelijk. Een uitgebreide groepsrisicoverantwoording wordt altijd aan de gemeenteraad voorgelegd.
 12. Binnen de gemeente wordt de vestiging van nieuwe Bevi-inrichtingen in principe niet toegestaan, met uitzondering van de mogelijke vestiging van een LPG-tankstation. Uitbreiding van een bestaand Bevi-bedrijf binnen de gemeente wordt in principe toegestaan als de omvang van het groepsrisico niet boven de oriënterende waarde uitkomt.
 13. Rond het havencomplex Rotterdam is een veiligheidscontour gelegd. Binnen deze veiligheidscontour worden in principe geen nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten toegestaan.
- Voor de verlichting bij bedrijven, woningen en in de openbare ruimte zijn functionaliteit en terughoudendheid uitgangspunten. Verlichting wordt afgestemd op nut en noodzaak, waarbij de zichtbaarheid en uitstraling buiten het doelgebied zo beperkt mogelijk is. Met de huidige technische mogelijkheden kan hinder van licht al goed worden voorkomen. Bij vervanging van bestaande verlichting wordt gekeken naar verbetering van het lichtplan. Daarnaast worden innovatieve toepassingen gestimuleerd, zoals lichtgevend wegbelijning buiten de bebouwde kom.

- Wij willen enerzijds een bijdrage leveren aan de oplossing van mondiale problemen op het gebied van klimaatverandering en schaarste aan grondstoffen. Anderzijds willen wij in belangrijke mate bijdragen aan het imago van Westvoorne als groene kustgemeente met veel natuurschoon en een aantrekkelijk woon-, werk- leefklimaat. Ten slotte willen wij als gemeentelijke organisatie in ons denken en handelen op het gebied van duurzaamheid het goede voorbeeld geven.
- Wij beschouwen duurzame ontwikkeling als een thema dat moet worden gezien vanuit de invalshoeken ruimtelijke, sociale en economische kwaliteit. Wij streven daarom naar duurzame oplossingen die haalbaar zijn en kunnen rekenen op draagvlak binnen de samenleving. Het behalen van onze milieu- en duurzaamheidsdoelen is alleen mogelijk in nauwe samenwerking met onze burgers en onze regionale partners zoals de regiogemeenten (op Voorne-Putten en binnen de Metropoolregio), het Havenbedrijf Rotterdam, de milieudienst DCMR en het Innovatie Centrum Duurzaam Bouwen (IC DUBO).
- Wij willen onze milieu-, gezondheids- en duurzaamheidsdoelen bereiken via vier speerpunten van beleid, namelijk:
 1. een groene, gezonde en klimaatbestendige omgeving;
 2. energiebesparing en duurzame energie (resultierend in een klimaatneutrale gemeente in 2050);
 3. een circulaire leefomgeving;
 4. een duurzame gemeentelijke organisatie.

Deze thema's overlappen elkaar deels maar door ze integraal vanuit één programma aan te pakken, versterken we de uitvoering en maken we logische combinaties. Aan deze vier thema's verbinden wij verschillende doelen. In de onderstaande subparagrafen geven we per speerpunt/thema onze doelen weer. Voor de uitvoering van ons milieu- en

duurzaamheidsbeleid stellen wij tweejaarlijkse handleidingen Milieu en Duurzaamheid op. Hierin zetten wij onderstaande doelen om in concrete projecten en activiteiten en spelen wij in op de actualiteit.

5.8.1 Een groene, gezonde en klimaatbestendige omgeving

- Onze doelstellingen om te komen tot een groene, gezonde en toekomstbestendige omgeving zijn:
 - een lage milieubelasting (externe veiligheid, geluid, stank, stof) door bedrijvigheid binnen de gemeente; te bereiken via het 'Werkplan DCMR' door onder meer adequate reacties op klachten, aanpak van asbestdaken in de agrarische sector, periodieke controle van propaantanks, opstellen van een visie externe veiligheid;
 - een lage milieubelasting vanuit het haven-industrieel complex; te bereiken via de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met het Havenbedrijf Rotterdam en de bestaande 'Intentieovereenkomst Industriële Veiligheid' met als belangrijke projecten het uitvoeren van het project Geluidmeetnet en toetsing van nieuwe bedrijfsvestigingen op toepassing van best beschikbare technieken (bbt+);
 - duurzame mobiliteit; te bereiken door het uitvoeren van een dekkend plan met laadpunten voor elektrisch rijden, schoon openbaar vervoer, schoon vervoer van strandgasten en fietsgebruik door aanwezigheid van toeristische routes en oplaadpunten voor elektrische fietsen;
 - inzetten op klimaatadaptatie; te bereiken door het treffen van voorzieningen bij herstructurering en nieuwe bouwprojecten in het openbaar gebied ten behoeve van opvang van water bij extreme weersomstandigheden en maatregelen om hittestress te voorkomen. Daarnaast verwachten we dat ook private eigenaren bij de uitwerking van bouw- en herinrichtingsplannen rekening houden met de impact van de veranderingen in het klimaat;

- duurzame inrichting van gebieden; te bereiken door het benutten van kansen om duurzaam en energieneutraal te bouwen, het faciliteren van projecten op het gebied van bodemwarmte en zonneakkers, duurzame inrichting van het openbaar gebied middels duurzaam materiaalgebruik en laadvoorzieningen voor elektrische en hybride auto's.

5.8.2 Schone energie en energiebesparing

- Onze doelstellingen om te komen tot schone energie en energiebesparing (met een klimaatneutrale gebouwde omgeving in 2050) zijn:
 - aansluiten bij de landelijke Klimaatcoalitie;
 - faciliteren van het optimaal benutten van bebouwde ruimtes voor de opwekking van zonne-energie. Aanvullend stimuleren we particulier initiatief om op onbebouwde restructies in bijvoorbeeld het glastuinbouwgebied Tinte zonnepanelen aan te brengen;
 - energiebesparing voor bewoners; te bereiken via het uitvoeren van periodieke acties ter stimulering van de plaatsing van zonnepanelen, wijkgerichte acties ter stimulering van energiebesparing, het uitvoeren van pilots en daarna een planmatige aanpak van energieneutraal renoveren van huurwoningen van het gemeentelijk Woonbedrijf;
 - energiebesparing voor ondernemers; te bereiken via het oprichten van een duurzaamheidskring van bedrijven, het aanbieden van energiescans aan bedrijven, het stimuleren van deelname van MKB-bedrijven aan regionale acties met zonnepanelen, actieve informatievoorziening over energiebesparing in combinatie met uitvoering van het 'Werkplan DCMR';
 - faciliteren van toepassingen van innovatieve ontwikkelingen op het gebied van duurzame energievoorziening in de glastuinbouw. Naast zonne-energie denken we bijvoorbeeld aan de toepassing van

bedrijven

☐ glastuinbouw

↑ windmolen

★ icoon Aan Zee

 inzetten op bodemenergie en zonneakkers

 zonnepanelen op bedrijfsdaken

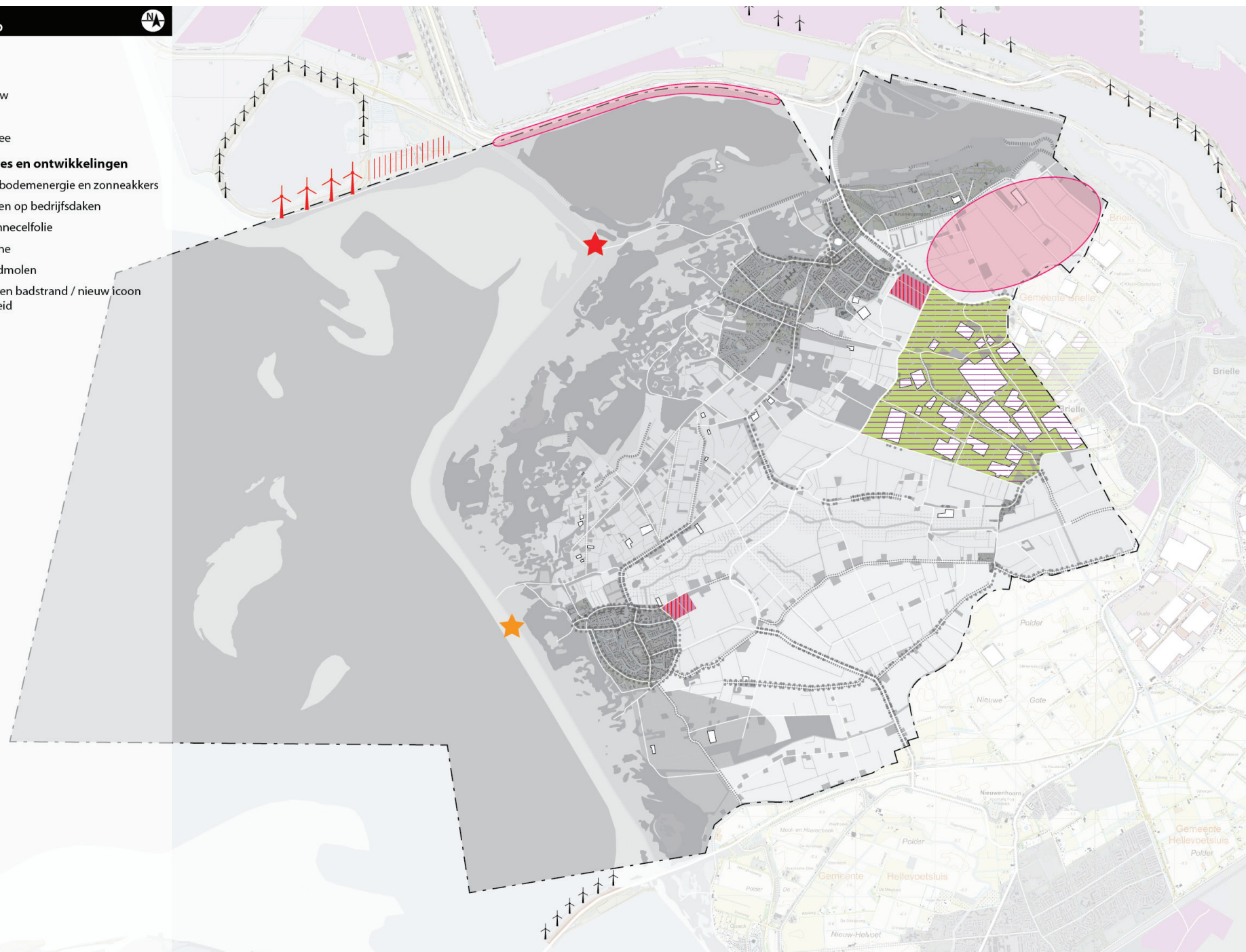
- ||| plaatsen zonnecelfolie

 innovatiezone

↑ nieuwe windm

★ verduurzamen bads

duurzaamheid

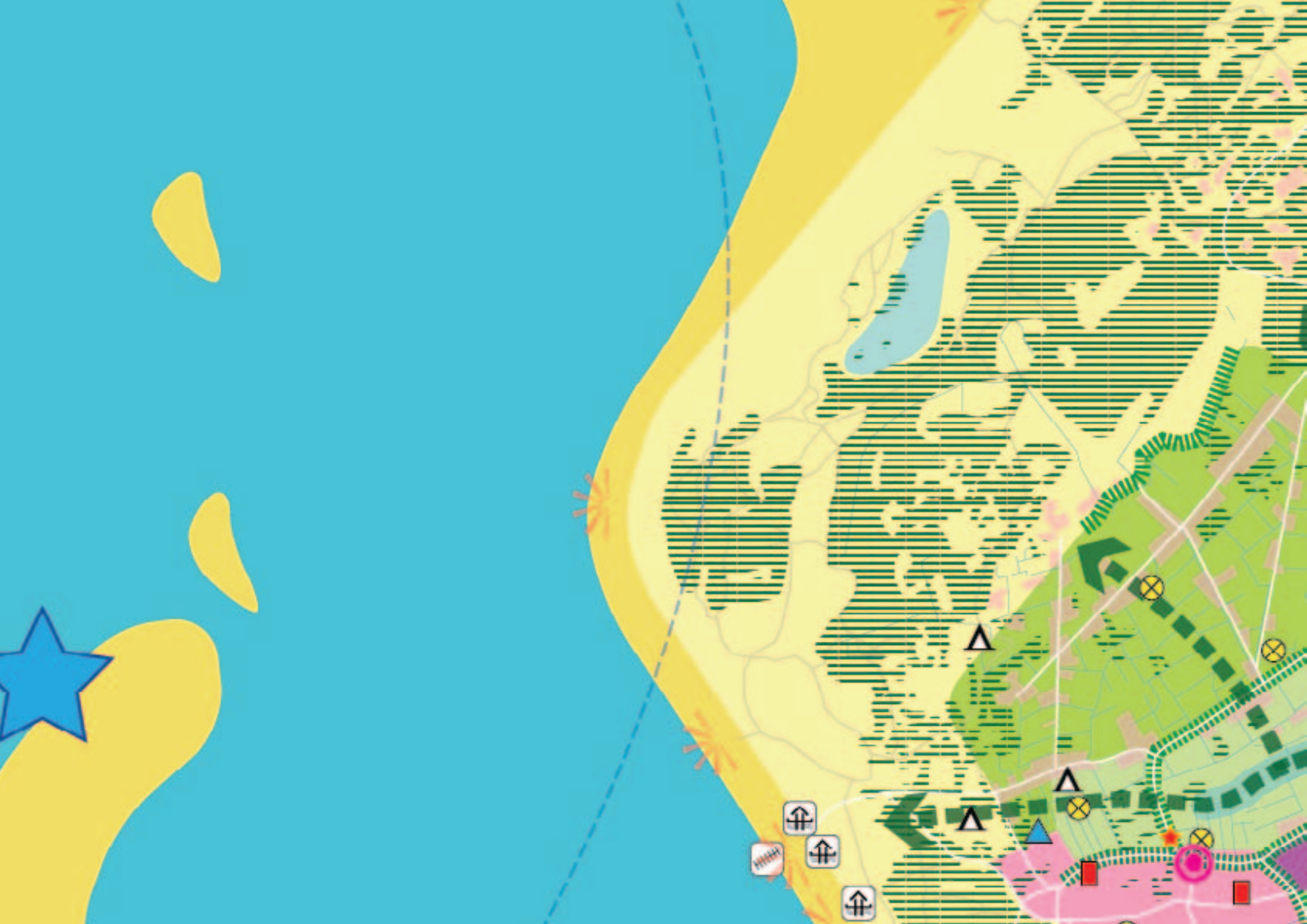
bodemwarmte. Ook de aansluiting van de glastuinbouwgebieden bij Tinte en Vierpolders op projecten om restwarmte of reststoffen uit het haven-industrieel complex te benutten, steunen wij van harte.

5.8.3 Een circulaire leefomgeving

- Onze doelstellingen om te komen tot een innovatieve en circulaire leefomgeving zijn:
 - ruimte voor pilots en innovatieve ontwikkelingen voor nieuwe vormen van duurzame energie (zoals het project 'Innovatiezone Westvoorne' aan de noordoever van het Oostvoornse Meer), pilots op het gebied van getijdenstroom, zout-zoetwateruitwisseling, energie uit asfalt, enzovoort);
 - verduurzaming van strandpaviljoens in het kader van de Badstrandvisie Rockanje (zonnepanelen, afvalscheiding, duurzame bedrijfsvoering);
 - een duurzame dialoog met het Havenbedrijf Rotterdam (te bereiken via de nieuwe 'Samenwerkingsovereenkomst Havenbedrijf') over toepassing van best beschikbare technieken (bbt+) bij nieuwe bedrijfsvestiging en herstructurering;
 - scheiding en hergebruik van huishoudelijk afval dat in Westvoorne wordt geproduceerd (doel is een scheidingspercentage van 75 % in 2020);
 - het stimuleren van hergebruik van bedrijfsafval, waarbij specifiek het gebruik van agrarische reststoffen en 'restmateriaal' afkomstig van groen- en natuurbeheer aandacht verdient.

5.8.4 Een duurzame gemeentelijke organisatie

- Onze doelstellingen om te komen tot een duurzame gemeentelijke organisatie zijn:
 - energiebesparingen en toepassing van duurzame energie bij gemeentelijke gebouwen; te bereiken via het opstellen van een plan van aanpak in 2016 en uitvoering van gebouwgerichte maatregelen vanaf 2017;
 - verduurzaming van het gemeentelijk wagenpark; te bereiken via de aanschaf van elektrische en hybride auto's bij vervanging en elektrische scooters voor de buitendienst;
 - duurzame inkoop van materialen; te bereiken via aansluiting bij het landelijk 'Manifest voor duurzaam inkopen en aanbesteden';
 - verankering van duurzaamheid in beleidsadvisering richting het gemeentebestuur; te bereiken middels een professionaliseringsslag in de inrichting van duurzaamheidsparagrafen in adviezen;
 - het actief ondersteunen en faciliteren van initiatieven die bijdragen aan een duurzame verdere ontwikkeling van Westvoorne. Als gemeentelijke overheid hebben we nadrukkelijk een rol in het proces van bewustwording en kennisverspreiding waar het aankomt op duurzaamheid, klimaatadaptie en andere aspecten op dit vlak. De uitoefening van deze rol richt zich allereerst op de interne organisatie maar evenzeer op onze inwoners en ondernemers.

Visiekaart Westvoorne 2030 | 06

LEGENDA **OMGEVINGSVISIE**

Behouden en versterken van identiteiten

- Zee, platen, strand
- Duinen, heveringen en binnenduinrand
- Oostvoornse Meer
- Brielse Meer
- Zanderijen
- Oude zeekleipolders
- Jonge zeekleipolders

Landschap en erfgoed

- Bestaand bos
- Polderdijken: herstellen laanbeplanting/ontwikkelen bloemendijken

Natuur en water

- Bestaande watergang
- Realiseren ecologische verbinding
- Natuurontwikkeling Schapengorspolder
- Behouden / ontwikkelen kreekstructuur
- Opstellen agenda kustontwikkeling

Natuur en Recreatie en toerisme

- Bestaande zone intensieve dagrecreatie
- Bestaande verblijfsrecreatie
- Bestaande strandtent
- Bestaand recreatief pad
- Versterken relatie centrum - kust
- Opstellen integrale visie Noordrand met ruimte voor verblijfsrecreatie
- Realiseren visie Oostvoornse Meer
- Inrichting natuurboulevard
- Ontwikkelen recreatief transferium
- Verbeteren dorpsentree
- Onderzoeken realisatie aanlegsteiger
- Behouden en versterken uitzichten

Economie / werken

- Bestaand bedrijventerrein
- Reservering uitbreiding bedrijventerrein
- Glastuinbouwgebied
- Onder voorwaarden ruimte bieden aan schaalvergroting / vergroting van de bouw kavels
- Ruimte bieden aan verbreding, gekoppeld aan de erven
- (Ook buiten de erven) ruimte bieden aan kleinschalige nieuwe functies, mits ze bijdragen aan kwaliteit leefomgeving

Leefbaarheid en voorzieningen

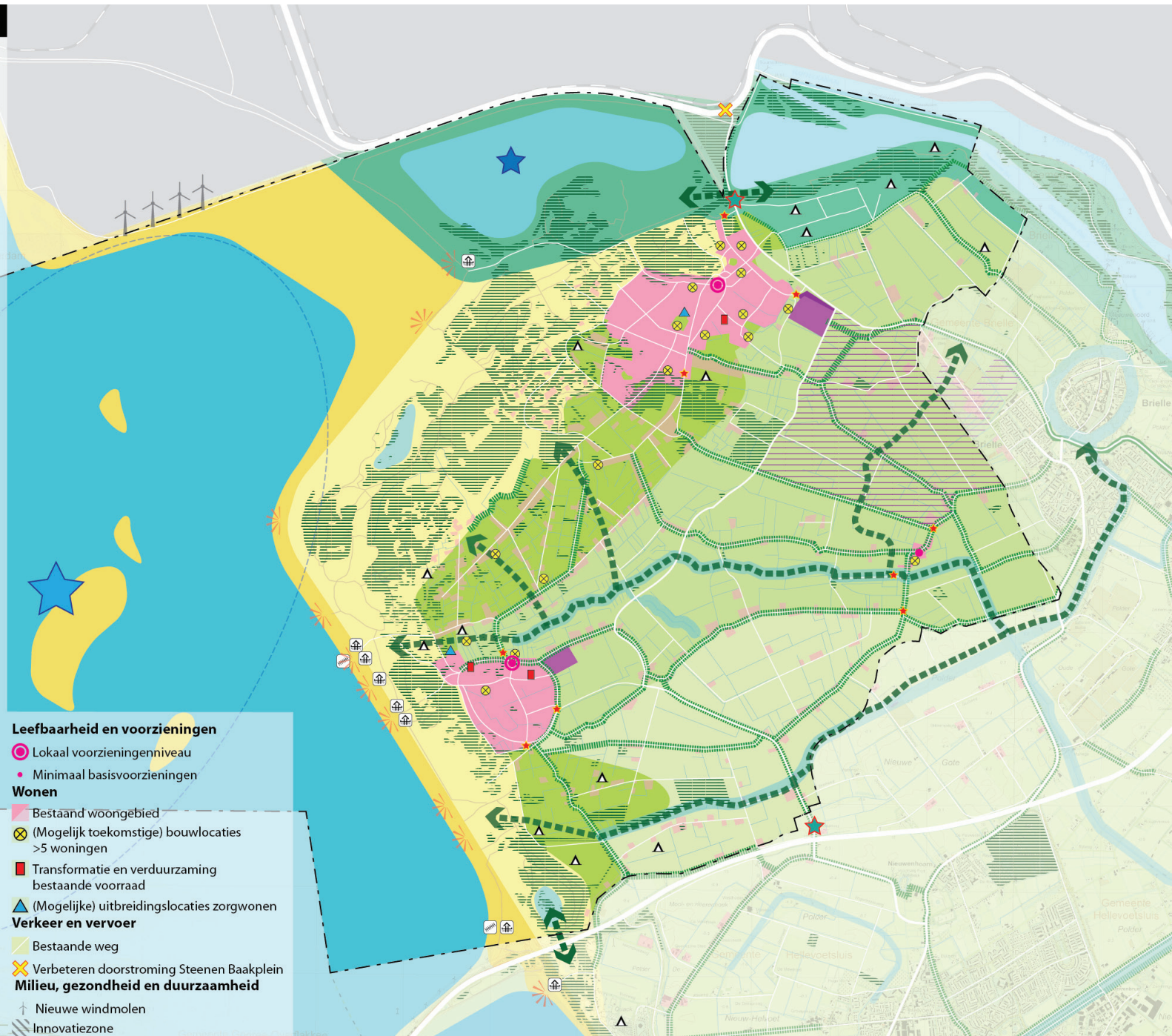
- Lokaal voorzieningenniveau
- Minimaal basisvoorzieningen

Wonen

- Bestaand woongebied
- (Mogelijk toekomstige) bouwlocaties >5 woningen
- Transformatie en verduurzaming bestaande voorraad
- (Mogelijke) uitbreidingslocaties zorgwonen

Verkeer en vervoer

- Bestaande weg
- Verbeteren doorstroming Steenen Baakplein
- Milieu, gezondheid en duurzaamheid
- Nieuwe windmolen
- Innovatiezone

06 | Visiekaart Westvoorne 2030

In hoofdstuk 4 hebben we op basis van bestaande identiteiten een ruimtelijk raamwerk opgesteld met verschillende deelgebieden. Voor elk deelgebied hebben we een koers geformuleerd, aan de hand waarvan we in hoofdstuk 5 per thema richting hebben gegeven aan toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen, die passen bij de sfeer en identiteit van het deelgebied. Het ruimtelijk raamwerk en de verschillende ontwikkelingen vormen samen de integrale omgevingsvisie. De visie op de verschillende deelgebieden met de belangrijkste ontwikkelingen en opgaven voor de periode tot 2030 is verbeeld op de integrale omgevingsvisiekaart.

De omgevingsvisiekaart is gefundeerd op bestaande kwaliteiten, vigerend beleid en lopende plannen (vlakken) en voegt daaraan enkele nieuwe keuzes toe (symbolen, pijlen en arceringen). Het is belangrijk vast te stellen dat de omgevingsvisiekaart geen bestemmingsplankaart is en dat deze geen ontwikkelingen onwrikbaar vastlegt. Het gaat om de hoofdlijnen van beleid, die we verder gaan uitwerken in gebiedsplannen, stedenbouwkundige plannen, omgevingsplannen en sectoraal beleid. De raad kan periodiek (bijvoorbeeld ieder jaar) het uitvoeringsprogramma opnieuw vaststellen. Dit kan mede op basis van woningbouwmonitoring en ontwikkelingen in de uitvoering.

A photograph of a paved road curving to the left. The road has white dashed lines. To the right of the road is a grassy area with a wooden post-and-rail fence. In the background, there are green fields, bare trees, and some buildings under a bright, hazy sky.

Op weg naar uitvoering | **07**

07 | Op weg naar uitvoering

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe we de visie denken te realiseren. Hierbij dragen we ook een aantal concrete projecten aan die we als gemeente graag gerealiseerd willen zien. Omdat we daarbij ook afhankelijk zijn van andere initiatiefnemers beschrijven we in sommige gevallen ook wat er moet gebeuren om een project of ontwikkeling van de grond te krijgen, zodat dit betrokken kan worden in gesprekken over initiatieven.

In dit hoofdstuk beschrijven we verder de diverse uitwerkingen die we bij de visie gaan opstellen en geven we aan hoe we omgaan met het actualiseren van de visie. Dit laatste hoofdstuk van de visie sluit af met een projectenmatrix. In deze matrix hebben we inzichtelijk gemaakt welke acties voortvloeien uit de visie, wat de rol van de diverse betrokken partijen is en hoe we deze projecten denken te realiseren. Dit samenvattende overzicht is uiteraard samengesteld op basis van de huidige kennis en stand van zaken van initiatieven. Ook de projectenmatrix kan worden herzien wanneer dat nodig is.

7.1 Monitoring, aanvulling en herziening

Deze omgevingsvisie is de eerste visie die we in Westvoorne vooruitlopend op de Omgevingswet hebben opgesteld. We hebben daarmee nu geen blauwdruk waarmee we tot 2030 vooruit kunnen. Op enig moment zullen we tot de conclusie komen dat een bepaald thema nog onvoldoende is uitgewerkt of dat de situatie voor een gebied dusdanig is veranderd dat herziening van de visie nodig is.

Allereerst beschrijven we verderop in dit hoofdstuk al diverse onderwerpen en aandachtspunten waar we de komende tijd mee aan de slag gaan. Een belangrijk ijkpunt is vervolgens het jaar 2018. Op dat moment treedt naar verwachting de Omgevingswet in werking en is ook de herziening van de diverse bestemmingsplannen voor het buitengebied vastgesteld. Als Westvoorne hebben we dan een actueel planologisch kader en kennen we de finesses van de Omgevingswet. De jaren 2018-2019 zijn dan ook een goed moment om te kijken of deze eerste omgevingsvisie herzien moet worden. Bijzondere aandacht vraagt daarbij de integratie van de 'niet-traditioneel' ruimtelijke beleidsvelden binnen de kaders van de omgevingsvisie. Vooral voor de integratie van de sociaal-maatschappelijke thema's ligt er een opgave voor ons als gemeente. We gaan hier de komende jaren mee aan de slag.

Belangrijk is ook de bepaling in de Omgevingswet dat een gemeente één omgevingsplan kent. Dit betekent in principe dat het systeem zoals we dat nu kennen, verschillende bestemmingsplannen voor de dorpen en het buitengebied, niet meer aan de orde zal zijn. In de aanloop naar de opstelling van één omgevingsplan voor geheel Westvoorne is het goed om ook te kijken in hoeverre de omgevingsvisie moet worden geactualiseerd. Daarbij kan in het kader van de samenwerking tussen de gemeenten op Voorne-Putten ook worden gekeken in hoeverre de opstelling van een inter-gemeentelijke omgevingsvisie een meerwaarde kan hebben.

Omgevingswaarden / programma

De Omgevingswet biedt de mogelijkheid om voor de gehele gemeente omgevingswaarden vast te leggen, bijvoorbeeld ten aanzien van de uitstoot van schadelijke stoffen, de productie van geluid of andere vormen

van hinder of mogelijke overlast. Vooralsnog zien wij geen noodzaak om ter uitvoering van deze visie concrete waarden te stellen. De bestaande situatie in onze gemeente is niet van dien aard dat er nu sprake is van acute actiepunten.

Mocht in de toekomst blijken dat bepaalde 'doelen' niet worden gehaald dan kunnen we alsnog overwegen om omgevingswaarden vast te stellen en deze eventueel te koppelen aan een programma. Dit is ook een aspect wat aan bod komt bij de monitoring en evaluatie van deze eerste omgevingsvisie.

7.2 Financiën

Deze omgevingsvisie is opgesteld binnen het reguliere budget van herziening van de ruimtelijke plannen van Westvoorne. Na vaststelling van de visie is er in principe verder geen budget meer beschikbaar.

Budget voor eventuele concrete projecten die voortvloeien uit deze visie moet dan ook per project worden uitgewerkt. De omgevingsvisie gaat uit van realisatie van projecten door een ieder die in Westvoorne woont, werkt of recreëert of er op een andere manier betrokken is. Budget voor de realisatie van nieuwe initiatieven moet worden opgebracht door een ieder die bij een project betrokken is. Waar dit nodig is sluiten we vooraf een overeenkomst met de betrokken initiatiefnemers. In deze overeenkomst leggen we de afspraken over het project vast, evenals de rechten en plichten wederzijds. Een onderdeel daarvan is hoe met de kosten van een project wordt omgegaan. Voor projecten waar de plicht tot kostenverhaal geldt, wordt in principe in een anterieure exploitatieovereenkomst vastgelegd dat deze kosten door de initiatiefnemer aan de gemeente worden vergoed.

Daarnaast gaan we als gemeente deze omgevingsvisie gebruiken als onderbouwing in subsidie- en cofinancieringstrajecten. In de visie hebben we de koers voor Westvoorne op weg naar 2030 uitgezet. Het koppelen en verbinden van geldstromen aan de realisatie van deze koers is waar wij ons hard voor maken. Daarbij gebruiken we de inbedding van 'onze' eigen projecten in grotere structuren ook om de financiering van onze ambities beter mogelijk te maken. Daarnaast kan de visie wellicht ook door andere initiatiefnemers worden gebruikt in de motivering van subsidieaanvragen.

In de gemeentebegroting voor 2016 is, ter ondersteuning van projecten die voortvloeien uit de omgevingsvisie, een budget van € 100.000,- beschikbaar. Dit budget is niet bedoeld om daadwerkelijk de realisatie van projecten te financieren maar is bedoeld voor de procesbegeleiding en eventuele verdere uitwerking van projecten die voortvloeien uit deze visie (de spreekwoordelijke smeerolie om een proces op te starten of een initiatief van de grond te krijgen). Het gaat in eerste instantie ook om de financiering van de gemeentelijke projecten die in de volgende paragrafen benoemd staan. Eventueel kan het budget ook worden gebruikt om een initiatief van derden te ondersteunen. Voor welke specifieke projecten het budget kan worden benut, wordt uitgewerkt na vaststelling van de Omgevingsvisie.

In de meerjarenbegroting is ook voor de jaren 2017 en 2018 budget begroot voor projecten die voortvloeien uit deze visie. Het gaat dan om € 25.000,- op jaarbasis. Ook hier geldt dat de specifieke toekenning aan bepaalde projecten nog nader wordt uitgewerkt.

Grondexploitatie glastuinbouw

Een aparte status in dit kader is het sectorale gemeentelijke beleid voor de glastuinbouw. Het beleid voor de glastuinbouwsector in Westvoorne is vastgelegd in de structuurvisie Glasherstructurering Westvoorne (na 1e herziening). Bij de structuurvisie is een uitgebreid financieel-juridisch

kader opgesteld om het bereiken van de specifieke doelen voor de glastuinbouwsector in onze gemeente te faciliteren. Onderdeel van dit kader is ook de verrekening van kosten voor bepaalde bovenplanse voorzieningen. Het gehele beleid zoals dat voor de glastuinbouwsector op dit moment functioneert blijft ook na de vaststelling van deze Omgevingsvisie onverkort van toepassing. Dit geldt dus ook voor de financiële component van het glastuinbouwbeleid.

7.3 Nadere uitwerkingen

Een aantal nadere uitwerkingen op basis van de omgevingsvisie is al in voorbereiding. In deze paragraaf geven we een korte toelichting op deze uitwerkingen. In de toekomst zullen onder verwijzing naar deze omgevingsvisie ongetwijfeld nog meer zaken worden opgepakt in concrete projecten of uitwerkingsplannen.

Handboek Kwaliteitsverbetering buitengebied

Kijk verder dan de functionaliteit van je eigen plan of project maar kijk hoe je iets bij kunt dragen aan de versterking van de omgevingskwaliteit in Westvoorne. In het Handboek Kwaliteitsverbetering buitengebied geven we aan de hand van inspirerende beelden aanbevelingen en tips aan een initiatiefnemer om mee te nemen in de uitwerking van een concreet initiatief. Het handboek creëert bewustzijn van de historie van de verschillende gebieden en geeft inzicht in de verschillende manieren die er zijn om kwaliteit toe te voegen aan de leefomgeving. Als een initiatiefnemer veel aanbevelingen overneemt in het plan, moet hij/zij ervan uit kunnen gaan dat de gemeente medewerking verleent. Omgekeerd geeft het handboek de gemeente een instrument in handen waarmee (kwalitatief) kan worden afgewogen of aan initiatieven medewerking kan worden verleend. Het handboek is ten slotte een uitstekende basis voor een regeling voor in het op te stellen Omgevingsplan.

Handboek Kwaliteitsverbetering Rockanje en Oostvoorne

Net als voor het buitengebied willen we ook voor de dorpskernen een handleiding maken voor de uitwerking van plannen voor nieuwe ontwikkelingen. De visies voor de dorpscentra van Oostvoorne en Rockanje vormen daarvoor de basis. Waar in het Handboek voor het buitengebied de focus sterk ligt op het landschap, willen we in de handboeken voor de dorpscentra vooral ook ingaan op architectuur en beeldkwaliteit van de gebouwde omgeving.

Fonds ruimtelijke kwaliteit

We onderzoeken de inrichting van een 'Fonds ruimtelijke kwaliteit'. Met bijdragen uit dit fonds willen we de kwaliteit van het landschap verbeteren (herstel van landschappelijk en/of cultuurhistorisch waardevolle elementen, aanleg van natuur of groen et cetera). Het fonds vullen we met bijdragen van initiatiefnemers die binnen hun eigen mogelijkheden onvoldoende gelegenheid hebben om een bijdrage aan de landschappelijke kwaliteitsverbetering te leveren. Ook willen we de mogelijkheid opnemen voor het koppelen van subsidies aan het fonds, zowel door te ontvangen subsidies in het fonds te storten als door de mogelijkheid op te nemen om vanuit het fonds ontwikkelingen door subsidieverstreking te co-financieren.

Het fonds is nadrukkelijk geen mogelijkheid voor een initiatiefnemer om het bijdragen aan een verbetering van de leefomgeving af te kopen. Naast een bijdrage in het fonds zal altijd van de initiatiefnemer ook zelf een substantiële inspanning worden gevraagd om aan die kwaliteitsverbetering invulling te geven. De kaders en reikwijdte van het fonds worden daarvoor nog nader bepaald en uitgewerkt, zodat het fonds ook daadwerkelijk alleen als het sluitstuk van een ontwikkeling kan worden ingezet.

Handleidingen milieu, duurzaamheid en externe veiligheid

Voor de uitvoering van ons milieu-, externe veiligheids- en duurzaamheidsbeleid stellen wij handleidingen op. Hierin zetten wij de

in deze omgevingsvisie benoemde doelen op dit gebied om in concrete projecten en activiteiten en spelen wij in op de actualiteit. Het opstellen van de handleidingen wordt gefinancierd vanuit het reguliere budget voor milieu, externe veiligheid en duurzaamheid.

Omgevingsplan Buitengebied Westvoorne

Het eerste concrete ruimtelijke plan waarin de omgevingsvisie wordt uitgewerkt naar individuele percelen is de algehele herziening van de diverse bestemmingsplannen voor het landelijk gebied. De gemeente streeft ernaar een Omgevingsplan op te stellen dat voldoet aan de doelstelling van de Omgevingswet. Het voornemen van planopstelling is op 18 november 2015 bekendgemaakt. Volgens planning wordt het nieuwe plan in 2017 vastgesteld. Op welke manier de omgevingsvisie in dit plan wordt verwerkt is onder andere afhankelijk van de initiatieven die gedurende de planvoorbereiding concreet worden gemaakt. De omgevingsvisie zal daarbij echter steeds als beleidskader worden gebruikt in de motivering en uitwerking van het initiatief.

Opstelling van het nieuwe plan Buitengebied Westvoorne is tegelijkertijd een goede test case om te kijken of de omgevingsvisie werkt zoals we dat voor ogen hebben. Vooral om die reden benoemen we het omgevingsplan dan ook als uitwerking van de voorliggende visie.

Als bijkomend actiepunt kijken we in het kader van het plan Buitengebied ook naar het archeologiebeleid. Waar nodig of wenselijk passen we de diverse beleidsstukken aan het actuele kennisniveau aan. Daarbij nemen we ook de ervaringen mee die we sinds 2008 in de praktijk hebben opgedaan met het onderwerp archeologie.

Financiering van het nieuwe plan voor het buitengebied wordt gedekt uit het reguliere budget voor actualisatie van de ruimtelijke plannen van Westvoorne. Actualisatie van het archeologiebeleid wordt betaald uit het reguliere budget dat beschikbaar is voor het taakveld archeologie.

7.4 Prioritaire projecten

Naast de in paragraaf 7.3 genoemde uitwerkingen benoemen we tot slot ook nog enkele concrete projecten waar we als gemeente de komende jaren zelf mee aan de slag gaan. Realisatie van die projecten lukt ons niet altijd zonder medewerking van betrokkenen zoals grondeigenaren en (externe) financiers. Door deze projecten in deze visie te benoemen geven we echter duidelijk aan welke projecten voor ons prioriteit hebben, als open uitnodiging aan een ieder om bij te dragen aan de realisatie ervan.

Bij deze prioritaire projecten nemen we als gemeente in eerste instantie het initiatief om te komen tot uitwerking. Voor sommige projecten blijven we als gemeente ook gewoon de verantwoording dragen en blijven we initiatiefnemer. Het kan echter ook voorkomen dat we na de opstart van een project een andere rol innemen, zodat anderen het initiatief van ons overnemen. Wanneer dit nodig is werken we nog afzonderlijke projectplannen uit waarin uitgebreider op een project wordt ingegaan. Dit laatste geldt ook wanneer zich nieuwe projecten aandienen die voortvloeien uit de omgevingsvisie op een moment dat de visie zelf nog niet aan actualisatie toe is.

Realisatie nieuwe natuur- en groengebieden

Een van de belangrijke projecten die voortvloeien uit de visie is het uitbreiden van de natuur- en groenstructuur in Westvoorne (en op Voorne-Putten). We focussen ons onder andere op het realiseren van zogenaamde 'ontbrekende schakels'.

We zetten ons in voor de omvorming van de Schapengorspolder tot natuurgebied, als overgang tussen de polders en het duingebied. In samenwerking met betrokkenen willen we deze ooit als uitbreiding van de Ecologische Hoofdstructuur aangeduide polder nu daadwerkelijk als natuurgebied gaan realiseren. Daarbij is ook het bieden van recreatieve

meerwaarde een nadrukkelijk doel. Dit betekent dat we allereerst op zoek gaan naar financiële dragers voor deze omvorming en gaan werken aan een mogelijk inrichtingsplan voor het gebied. Daarbij gaan we uit van het behoud van openheid van het gebied. Wanneer uit de eerste verkenningen een herontwikkeling haalbaar lijkt te zijn, werken we dit verder uit in een concreet plan voor natuurontwikkeling.

Eenzelfde verkenning voeren we uit voor het gebied ten oosten van de Kade in Tinte, rondom de bestaande Strypsche Wetering. Het gaat hier om de nog resterende afronding van het kreekherstel van de Strypsche Wetering. Met de eigenaar verkennen we de mogelijkheden om bijvoorbeeld door aanleg van een nieuw landgoed of door het project Kreken Kweken te komen tot deze herinrichting. Voor deze verkenningen gebruiken we een deel van het beschikbare budget voor de uitvoering van projecten die voortvloeien uit de omgevingsvisie.

Een ander aandachtsgebied is het poldergebied aansluitend aan de bestaande groenzone langs het Brielse Meer. Als uitwerking van het gebiedsperspectief Noordrand Voorne-Putten kijken we hoe we hier invulling kunnen geven aan een robuustere groenstructuur met hogere natuurwaarden. In eerste instantie richten we ons daarbij op de strook ten noorden van de Sleepseweg tot aan de bestaande groenzone.

Als derde zetten we in op het verbeteren van de ecologische verbindingen tussen het duingebied en de krekensstructuur in de polders, zoals de Strypsche Wetering. Deze verbindingen kunnen ook bestaan uit stepping stones en kleinschalige landschapselementen.

Waar mogelijk combineren we de aanleg van nieuwe natuurgebieden met het verbeteren van recreatieve routes voor fietsers, wandelaars en andere vormen van 'extensief' recreatief gebruik.

Verduurzaming (bestaande) bebouwing

Bij de bestaande bebouwing in onze gemeente is nog een forse kwaliteitsslag te maken wanneer het aankomt op duurzaamheid. Relatief gezien hebben veel woningeigenaren in Westvoorne de laatste jaren geïnvesteerd in zonnepanelen. Hier zijn we erg blij mee, maar investeren in een duurzame woningvoorraad vraagt meer. We willen hier als gemeente stevig op inzetten.

Als eigenaar van het Woonbedrijf Westvoorne zijn we daarnaast ook zelf aan zet bij het verduurzamen van de sociale woningvoorraad. In 2016 starten we met een pilottraject om ook voor de huurwoningen in onze gemeente in beeld te krijgen hoe op een, ook voor de huurder, betaalbare manier aan onze duurzaamheidsambitie invulling kan worden gegeven. Na de pilot bekijken we hoe we de verduurzaming van de bestaande sociale woningvoorraad verder door kunnen voeren.

Bij nieuwbouw gaan we uit van duurzame, zo mogelijk energie- of klimaatneutrale bebouwing. Op het gebied van energievoorziening en isolatie zijn de bouwkundige ontwikkelingen inmiddels zo ver gevorderd dat energieneutrale woningen voor een marktconforme prijs zijn te realiseren. Zowel in ons eigen gemeentelijk bouwprogramma als in de gebiedsontwikkelingen van particuliere initiatiefnemers gaan wij daarom uit van energieneutraliteit in woningbouw. Behalve het aspect energie is ook de aanpassing van de bebouwing aan het veranderende klimaat een belangrijk aandachtspunt. Bij nieuwe ontwikkelingen is klimaatbewust ontwerpen een nadrukkelijke opgave.

Toeristisch-recreatief investeringsprogramma Oostvoornse Meer

In 2015 is gestart met de uitwerking van een investeringsprogramma voor het (gebied rondom het) Oostvoornse Meer. Dit investeringsprogramma is onder andere gericht op het verbeteren van de toeristisch-recreatieve gebruiksmogelijkheden bij het meer. Daarnaast richt het zich op het

verbeteren van de ecologische situatie rondom het meer en vinden investeringen in natuurherstel en -kwaliteitsverbeteringen plaats.

Enkele aspecten uit het investeringsprogramma zijn:

- markering van de entree en verbetering van de wegbelijning en -verlichting bij Slag Stormvogel;
- ruimtelijke inpassing van bebouwing en het parkeerterrein bij Slag Stormvogel;
- vergroting van het surfstrand, aanleg van een waterspeeltuin en een multifunctioneel sportveld bij Slag Stormvogel;
- inrichting van rustplaatsen en de bouw van een openbare sanitaire voorziening langs de noordoever van het Oostvoornse Meer;
- herinrichting van de wegstructuur bij de driesprong Zeeweg/Strandweg/ Boulevard bij Oostvoorne;
- uitbreiding en verbetering van het dagstrand aan de zuidzijde van het Oostvoornse Meer;
- verbetering van de bebording van wandelroutes aan de zuidzijde van het Oostvoornse Meer, zodat routes duidelijker zichtbaar zijn en ook de aansluiting met verbindingen in het duingebied verbetert;
- natuurherstel en kwalitatieve verbetering van kwetsbare duinnatuur aan de zuidwestzijde van het Oostvoornse Meer;
- verbetering van de inrichting van het parkeerterrein op de Brielse Gatdam, als markering van het start-/eindpunt van de natuurboulevard.

Opstelling van het investeringsprogramma vindt plaats onder regie van de gemeente. Voor realisatie van het investeringsprogramma wordt voorgesteld om een bedrag van € 650.000,- te gebruiken dat beschikbaar is gesteld door het Havenbedrijf Rotterdam op basis van de tussen het Havenbedrijf en de gemeente gesloten intentieovereenkomst 'Industrie en Leefomgeving Westvoorne'. Aanvullend is door de gemeente een verzoek ingediend bij de provincie Zuid-Holland voor cofinanciering van het investeringsprogramma. Het verzoek betreft een bedrag van € 615.000,- in het kader van de provinciale regeling Kwaliteitsimpuls Bestaande

Groengebieden. Daarnaast kunnen verder wellicht nog aanvullende financiering of bijdragen in natura worden gevonden bij de overige betrokken partijen.

Na een verdere uitwerking van het investeringsprogramma wordt beoogd in de loop van 2016 te starten met de daadwerkelijke uitvoering van projecten uit het programma.

Innovatiezone Westvoorne

Een tweede project dat voortkomt uit de visie voor het Oostvoornse Meer betreft een onderzoek naar de mogelijkheden voor het oprichten van een visuele afscherming van het havengebied aan de noordzijde van het Oostvoornse Meer. In de loop van 2015 zijn hiervoor de eerste verkenningen uitgevoerd en is onder andere een 'Duintop' georganiseerd om de mogelijkheden te verkennen.

In samenwerking met het Havenbedrijf Rotterdam en diverse andere betrokkenen werken we als gemeente in 2016 verder aan het onderzoeken van de (on)mogelijkheden van een dergelijke visuele afscherming. Daarbij is lopende de uitwerking de focus zodanig gewijzigd dat we nu werken aan een innovatiezone, waarvan de visuele afscherming een onderdeel is. Een belangrijk aspect bij de verdere uitwerking is het zoeken naar mogelijke financiële dragers van het plan.

Drenkeling Rockanje

Als concreet prioritair project voor het thema woningbouw is de ontwikkeling van het gebied Drenkeling benoemd. De planvorming voor deze nieuwe wijk is in voorbereiding en het streven is om in 2017 daadwerkelijk te starten met de aanleg van de eerste fase van deze wijk.

Krachtige kernen

Onder de noemer 'krachtige kernen' valt een aantal projecten waarin we als gemeente nadrukkelijk het initiatief nemen. Allereerst valt hier de centrumontwikkeling aan het Dorpsplein in Rockanje onder. Door de noordrand van het Dorpsplein opnieuw te ontwikkelen willen we de aantrekkelijkheid van het centrum vergroten, waarmee een bijdrage wordt geleverd aan de instandhouding van een goed voorzieningenniveau in Rockanje. Tegelijkertijd biedt het project mogelijkheden om de relatie met het landschap te versterken en de kwaliteit van de omgeving te verbeteren.

Aanhakend aan de doelstelling om het voorzieningenniveau in de dorpen op een goed niveau te houden zijn ook de projecten voor de realisatie van brede scholen in Rockanje en Oostvoorne van belang. Door concentratie en nieuwbouw van verschillende voorzieningen is ook op de lange termijn het behoud van educatieve voorzieningen voor de jeugd gegarandeerd. Daarnaast draagt clustering van sport- en andere maatschappelijke voorzieningen bij aan een meer efficiënte en duurzame exploitatie van deze voorzieningen.

Het project Tintestein ziet op de herontwikkeling van de vroegere basisschool van Tinte tot gezamenlijk gebouw voor de diverse sociaal-maatschappelijke verenigingen in Tinte. Door de herontwikkeling van het pand wordt een goede basis gelegd voor het behoud van de sociale structuur in Tinte.

Agenda Kustontwikkeling

Westvoorne bestaat voor een groot deel uit zeegebied. De kuststrook staat onder invloed van grotere ontwikkelingen in de regio en wordt gekenmerkt door een grote (semi-)natuurlijke dynamiek. De aanleg van de (Tweede) Maasvlakte, de aanleg en aanpassing van de Deltawerken en de verandering van het klimaat hebben allemaal invloed op deze

dynamiek in de Voordelta. Qua ruimtelijke impact is vooral de ontwikkeling van nieuwe eilanden voor de kust van Voorne van belang. Steeds vaker staan de zandbanken die zich vanaf de Slufter zuidelijk richting Goeree-Overflakkee uitstrekken ook bij vloed niet meer onder water. De aanleg van de (Tweede) Maasvlakte heeft ook grote invloed op de ontwikkeling van de Slikken van Voorne. De opening van de Haringvlietssluisen in 2018 brengt wellicht weer een nieuwe dynamiek met zich mee.

Dergelijke ontwikkelingen hebben allereerst hun impact op de natuur en het landschap. De invloed van de gemeente daarop is relatief beperkt. De veranderingen die zich voordoen werken echter ook door in de manier waarop onze regio zich recreatief en economisch kan ontwikkelen. Westvoorne is een belangrijke recreatieve bestemming. Met de Agenda Kustontwikkeling willen we kijken hoe we op een verantwoorde wijze natuurontwikkeling en recreatieve doelen kunnen verenigen. De inbedding van 'ons' zeegebied in de grotere structuren van Voordelta, Haringvliet en de wijdere zuidwestelijke delta is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

7.5 Projectenmatrix

In de bijgaande matrix is een groot aantal projecten opgenomen die voortvloeien uit de omgevingsvisie, waaronder de al genoemde prioritaire projecten. De projecten zijn gerangschikt naar een aantal thema's. In de tabel is kort omschreven wat het doel is van het project, wie de belangrijkste (mogelijke) betrokken partijen zijn en wat de rol van de gemeente is. Daarnaast is op hoofdlijnen een planning aangegeven, is vermeld op welke manier de financiering van de projecten wordt geregeld en is er eventueel ruimte voor een korte toelichting of vermelding van bijzonderheden. Feitelijk vormt de projectenmatrix de samenvatting van dit hoofdstuk.

Colofon

De **Omgevingsvisie Westvoorne 2030 - De tuin van de Rijnmond** is opgesteld door adviesbureau **KuiperCompagnons**, in opdracht van en in samenwerking met de **gemeente Westvoorne**. De visie is tot stand gekomen in overleg met een klankbordgroep - bestaande uit afgevaardigden van diverse maatschappelijke organisaties - en met de inwoners van Westvoorne. In juli 2016 is de visie definitief vastgesteld voor de gehele gemeente, met uitzondering van de Annapolder. In januari 2017 is de visie voor de Annapolder vastgesteld en toegevoegd aan de visie. De visie voor de overige delen van de gemeente is daarbij niet aangepast, maar voor de duidelijkheid is de Omgevingsvisie Westvoorne wel in zijn geheel opnieuw vastgesteld, voor het gehele grondgebied van Westvoorne.

Vaststelling ontwerpvisie	- december 2015
Vaststelling definitieve visie, zonder Annapolder	- juli 2016
met Annapolder	- januari 2017
IMRO-code vastgestelde visie	- NL.IMRO.0614.Omgevingsvisie-0200

KuiperCompagnons

Maarten van Vuurde	- projectleider / landschapsarchitect
Bart Verhoeven	- planoloog / digitaal tekenaar
Dirk van de Rijdt	- jurist
Marjan Veen	- digitaal vormgever
Stefan Klingens	- digitaal tekenaar / digitaal vormgever
Andor Keur	- digitaal tekenaar

Gemeente Westvoorne

Bert van der Meij
Henk Jan Solle

Saskia van der Vlist
Ellen Eijs
Peter van der Wurff
Jan Hokken

Klankbordgroep

Hans Martin
Martin Brouwer
Suze de Vries

Hans Visser
Niek Koppelaar
Gert de Groot
Dennis de Jong
Jan Varekamp
Jaco den Bakker
Ton Wassink
Lex Grootenhuis

- wethouder ruimtelijke ordening
- projectleider / beleidsmedewerker
ruimtelijke ordening
- beleidsmedewerker ruimtelijke ordening
- beleidsmedewerker stedenbouw
- sectorhoofd Grondgebied
- teamhoofd VROM

- Provincie Zuid-Holland
- Waterschap Hollandse Delta
- Toeristisch Ondernemers Platform
Voorne-Putten
- Stichting Het Zuid-Hollands Landschap
- Stichting Het Zuid-Hollands Landschap
- Vereniging Natuurmonumenten
- niet-agrarische bedrijven buitengebied
- LTO Noord, afdeling Voorne-Putten
- LTO Noord, afdeling Voorne-Putten
- DCMR Milieudienst Rijnmond
- Ondernemers Platform Westvoorne

